

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

C 113

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

55. sējums
2012. gada 18. aprīlis

<u>Paziņojums Nr.</u>	Saturs	Lappuse
I	<i>Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi</i>	
	REZOLŪCIJAS	
	Reģionu komiteja	
	94. plenārsesija 2012. gada 15. un 16. februārī	
2012/C 113/01	Reģionu komitejas rezolūcija Eiropadomes 2012. gada pavasara sanāksmei "Līguma projekts par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā"	1
2012/C 113/02	Reģionu komitejas rezolūcija "Europe Direct informācijas centru stāvoklis"	5
	ATZINUMI	
	Reģionu komiteja	
	94. plenārsesija 2012. gada 15. un 16. februārī	
2012/C 113/03	Reģionu komitejas atzinums "Kopīga finanšu darījuma nodokļa sistēma"	7
2012/C 113/04	Reģionu komitejas atzinums "Jaunā Eiropas programma integrācijai"	11

LV

Cena:
EUR 4

(Turpinājums nākamajā lappusē)

<u>Paziņojums Nr.</u>	Saturs (<i>turpinājums</i>)	Lappuse
2012/C 113/05	Reģionu komitejas atzinums “Eiropas kultūras galvaspilsēta – nākotnes attīstība”	17
2012/C 113/06	Reģionu komitejas atzinums “ETSG regulas pārskatīšana”	22
2012/C 113/07	Reģionu komitejas atzinums “Bērnu nabadzība”	34
2012/C 113/08	Reģionu komitejas atzinums “Vides trokšņa direktīva – turpmākā virzība”	40
2012/C 113/09	Reģionu komitejas atzinums “Augstākās izglītības modernizācija”	45
2012/C 113/10	Reģionu komitejas atzinums “ES attīstības politikas ietekmes palielināšana: pārmaiņu programma” ...	52
2012/C 113/11	Reģionu komitejas atzinums “Tiesību aktu kopums par cietušo tiesībām”	56
2012/C 113/12	Reģionu komitejas atzinums “Daudzlīmeņu pārvaldības Eiropas kultūras veidošana: darbs pēc Reģionu komitejas Baltās grāmatas pieņemšanas”	62

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

REĢIONU KOMITEJA

94. PLENĀRSESIJA 2012. GADA 15. UN 16. FEBRUĀRĪ

Reģionu komitejas rezolūcija Eiropadomes 2012. gada pavasara sanāksmei “Līguma projekts par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā”⁽¹⁾

(2012/C 113/01)

Iesniegušas PPE, PSE, ALDE un EA politiskās grupas

Nemot vērā Eiropadomes 2012. gada 30. janvāra secinājumus, Reģionu komiteja apzinās tiešās sekas, kādas Eiropas Savienības reģionālajām un vietējām pašvaldībām radīs topošais Līgums par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā (še turpmāk — “jaunais līgums”).

REĢIONU KOMITEJA

I. Par Līgumu par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā

1. ir pilnībā apņēmusies dot savu ieguldījumu pašreizējās krīzes radīto problēmu risināšanā un atbalsta centienus pilnveidot ekonomiskās un monetārās savienības koordināciju un pārvaldību, lai tādējādi, garantējot publisko finanšu stabilitāti un ilgtspēju, cīnītos pret lejupslīdi un valsts parādu krīzi;

2. uzsver, ka līdzās stingrākai budžeta disciplīnai un parādu līmeņa nepārprotamai samazināšanai steigšus jāveic arī izaugsmes un teritoriālās kohēzijas veicināšanas pasākumi, stimulējot darba vietu izveidi un ilgtspējīgu nodarbinātību, lai radītu priekšnoteikumus Eiropas tautsaimniecības atjaunošanai un nodrošinātu Eiropas integrācijas projekta turpmāko pastāvēšanu;

3. pauž nožēlu, ka ārpus esošajiem ES primārajiem tiesību aktiem un tikai ar minimālu Eiropas Parlamenta iesaisti procesā, kurā dominē starpvaldību sarunas, ir sagatavots jauns līgums par jautājumiem, kas lielā mērā jau ir risināti ES tiesību aktos saskaņā ar Eiropas Savienības parastajām demokrātiskajām procedūrām;

4. joprojām stingri atbalsta Kopienas metodi — visliikumīgāko ceļu, kā Eiropas Savienību veidot par kopīgu politisku telpu;

5. atgādina, ka Eiropas Savienībai steidzami jāatgūst savu iedzīvotāju uzticēšanās un jāatjauno ekonomikas izaugsme, vienlaikus stiprinot sociālo, ekonomikas un teritoriālo kohēziju;

6. uzstāj, ka jaunajā līgumā vajadzīga nepārprotama norāde uz subsidiaritātes un proporcionalitātes principu ievērošanu, un prasa atzīt reģionālo un vietējo pašvaldību likumīgās pilnvaras ekonomikas pārvaldības jautājumos;

7. uzsver, ka Līgumslēdzēju pušu ierosinātie priekšlikumi par publiskā budžeta līdzsvara “zelta likumu” skar ne tikai valstu finanses, kas ir valdību kompetencē, bet ietekmēs arī reģionālo un vietējo pašvaldību budžetu;

8. atbalsta ciešāku ekonomikas integrāciju un lielāku sinerģiju starp reģionu, vietējo pašvaldību, valstu un ES budžetiem atbilstīgi reģionālo un vietējo pašvaldību likumīgajām pilnvarām finanšu autonomijas ziņā;

⁽¹⁾ Šī rezolūcija ir RK ieguldījums Eiropadomes 2012. gada pavasara sanāksmē, un tajā ņemts vērā gan projekts Līgumam par stabilitāti, koordināciju un pārvaldību ekonomiskajā un monetārajā savienībā, gan Eiropadomes dalībnieku 2012. gada 30. janvāra paziņojums “Panākt uz izaugsmi vērstu konsolidāciju un darbvieta izveidi stimulējošu izaugsmi”.

9. atbalsta neatkarīgas un objektīvas Eiropas reitingu aģentūras izveidi, lai padarītu reitingu aģentūras efektīvākas, atbildīgākas un uzticamākas attiecībā uz analīzi, ko tās sniedz par publiskajām finansēm, tostarp par Eiropas reģionālo un vietējo pašvaldību parādu saistībām; tādējādi varētu arī līdzsvarot dažu esošo reitingu aģentūru dominējošo stāvokli un radīt lielāku pārredzamību reitingu vērtējumos;

10. aicina Komisiju ņemt vērā **pašvaldību publisko finanšu stāvokli** savās Eiropas Savienības valstu publisko finanšu ikgadējās pārbaudēs un gada izaugsmes pētījumā, par ko RK var paust viedokli;

Jaunā līguma tiesiskais statuss un sarunu kārtība

11. mudina Līgumslēdzējas puses nodrošināt **konsekventi un Eiropas tiesību aktu pārākumu**, kā arī ne vēlāk kā 5 gados pēc jaunā līguma stāšanās spēkā to saturiski iestrādāt ES līgumos;

12. uzskata, ka jaunajā starpvaldību līgumā nav iekļaujami nekādi sankciju mehānismi, kas būtu tieši saistīti ar budžeta sadalījumu ES politikas jomām, piemēram, kohēzijas politikai; atkārtoti pauž iebildumus pret jebkāda veida makroekonomiskiem nosacījumiem, kas reģionālās un vietējās pašvaldības sodītu par tādiem ekonomikas un budžeta lēmumiem, ko pieņēmušas valstu valdības;

13. pauž nožēlu, ka nav bijis iespējams **konsultēties ar Tiesu** par to, vai plānotais starptautiskais nolīgums saskan ar ES līgumiem un vai ir ievērots subsidiaritātes princips;

14. uzsver, ka daudzi jaunajā līgumā ierosinātie pasākumi jau ir ietverti — vai tos būtu varēts pieņemt kā attiecīgu papildinājumu — tā saucamajā “sešniekā” jeb pasākumos, kas domāti Stabilitātes un izaugsmes pakta nostiprināšanai;

15. aicina pēc jaunā līguma stāšanās spēkā **sasaukt konventu**, kura uzdevums būtu iestrādāt jaunā līguma saturu Eiropas Savienības tiesiskajā regulējumā; tālab uzskata par ārkārtīgi svarīgu, lai atbilstīgi “parastajai procedūrai” šajās turpmākajās līguma izmaiņās būtu iesaistīta Reģionu komiteja — reģionālo un vietējo pašvaldību asambleja;

Vietējo un reģionālo pašvaldību ieteikumi attiecībā uz jaunā līguma saturu

16. atzinīgi vērtē mērķi vēl ciešāk koordinēt ekonomikas politiku un atkārtoti uzsver vietējo un reģionālo pašvaldību lielo nozīmi Eiropas ekonomikā ⁽²⁾; tāpēc aicina Līgumslēdzējas puses

⁽²⁾ Sal. — vietējās un reģionālās pašvaldības veido 2/3 no visiem ES publiskajiem ieguldījumiem.

a) **ietvert jaunajā līgumā atsauci, kurā būtu atzītas reģionālo un vietējo pašvaldību likumīgās pilnvaras** nozīmīgās publisko finanšu un ekonomikas pārvaldības jomās atbilstīgi subsidiaritātes principam, kā paredzēts ES līgumos;

b) nodrošināt, ka parāda vērtspapīru emisijas plānus, ekonomiskās partnerības programmas un pakta “Euro plus” saistības dalībvalstīs izstrādā un īsteno **ciešā partnerībā ar reģionālajām un vietējām pašvaldībām, izmantojot pārdomātus daudzlīmeņu pārvaldības risinājumus** ⁽³⁾;

c) attiecīgā gadījumā pirms katras eurosamita sanāksmes apspriesties ar reģionālajām un vietējām pašvaldībām;

d) iesaistīt **Reģionu komiteju turpmākajās Eiropas Parlamenta un dalībvalstu parlamentu konferencēs** par ekonomikas pārvaldības jautājumiem, kā **norādīts jaunajā līgumā**, un uzsvērt, ka **dalībvalstu parlamentiem būtu jāapspriežas ar attiecīgajiem reģionālajiem parlamentiem** un vajadzības gadījumā tie jāiesaista procesā;

e) noteikumu par dalībvalstu parlamentu pilnvaru ievērošanu attiecināt arī uz tiem reģionālajiem parlamentiem, kuriem ir likumdošanas pilnvaras;

f) nodrošināt, ka **reģionālajām un vietējām pašvaldībām ir iespēja dot savu ieguldījumu svarīgākajās ekonomikas politikas reformās, apmainoties ar informāciju par paraugprakses piemēriem**, un nodrošināt paveiktā salīdzināšanas sistēmu;

g) ņemt vērā, ka juridiski saistošais pienākums transponēt vietējos tiesību aktos prasību par valsts budžeta līdzsvaru vai pārpalikumu (“**līdzsvarota budžeta noteikums**”) nopietni **ietekmē reģionālo un vietējo pašvaldību budžetu**;

h) apzināties, ka šāda noteikuma ieviešana, vienlaikus neiedibinot daudzlīmeņu pārvaldību un partnerības nolīgumus, līdz ar lejupējas budžeta koordinēšanas pastiprināšanu dalībvalstīs draud izraisīt jaunu centralizācijas procesu valstu līmenī;

II. Panākt uz izaugsmi vērstu konsolidāciju un darbvieta izveidi stimulējošu izaugsmi

17. atgādina, ka **94,5 % no ES budžeta ir paredzēti tieši valstu, reģionālā un vietējā līmeņa ieguldījumiem**, un uzsver, ka vajadzīga ciešāka fiskālā un ekonomikas integrācija un sinerģija starp reģionālajiem, vietējiem, valstu un ES līmeņa budžetiem;

⁽³⁾ Šis varētu būt juridiski saistošs pienākums un atbilstu topošajam Eiropas Savienības Rīcības kodeksam attiecībā uz partnerības principa īstenošanu reģionālajā politikā.

18. uzsver **kohezijas politikas** lielo pievienoto vērtību, it īpaši tās **sviras efektu**, kas dos iespēju stimulēt ieguldījumus atpalikušāko reģionu izaugsmei un darba vietu radīšanā, un norāda, ka **saskaņā ar pašreizējām struktūrfondu prioritātēm ir vajadzīga nevis pārorientēšana, bet gan procedūras uzlabošana**, kas paātrinātu līdzekļu piešķiršanu un izmaksu un padarītu to efektīvāku, turklāt stiprinātu saņēmēju veikspēju;

19. aicina jebkuru lēmumu par neizmantoto struktūrfondu līdzekļu pārdali pielāgot katra reģiona īpašajai sociālekonomiskajai situācijai, ievērojot subsidiaritātes un proporcionalitātes principus. Tādēļ prioritāšu noteikšanā jāiesaistās visiem attiecīgajiem partneriem, arī vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

20. aicina Eiropas Komisiju un valstu valdības **kohezijas politikas līdzekļu** pārdales gadījumā nodrošināt, lai **reģionālās un vietējās pašvaldības tiktu pilnībā iesaistītas** to jauno politikas pasākumu izstrādē un īstenošanā, kas paredzēti darba vietu radīšanai un izaugsmes sekmēšanai, tādējādi **nepieļaujot politikas atkārtotu nonākšanu valstu pārziņā**;

Nodarbinātības stimulēšana, jo īpaši jauniešu vidū

21. atzinīgi vērtē **Eiropas Komisijas atbalstu dalībvalstīm**, lai tās spētu pēc iespējas labāk izmantot nesadalītos struktūrfondu resursus, un **plāno aktīvi iesaistīties šajā iniciatīvā**, gan sniedzot politikas ieteikumus un iepazīstinot ar reģionālā un vietējā līmeņa paraugpraksi tādās jomās kā nodarbinātība, izglītība un apmācība, gan daloties pieredzē un zināšanās par struktūrfondu optimālu izmantošanu;

22. aicina visus **papildu pasākumus, kas saistīti ar valstu nodarbinātības plāniem, pieņemt partnerībā ar reģionālajām un vietējām pašvaldībām**; atbalsta Komisijas ierosmi, ka jebkura valsts nodarbinātības plāna pamatā jābūt "jaunatnes garantiju sistēmai", kas paredz, ka 4 mēnešu laikā pēc skolas beigšanas ikviens jauniešs uzsāk darba gaitas, studijas vai profesionālo apmācību; ierosina jauniešu vidū plašāk popularizēt uzņēmējdarbību kā jauniešu karjeras attīstības iespēju;

23. uzsver pievienoto vērtību, kāda var būt nodarbinātības un sociālās solidaritātes programmai "Progress", ja par to tiks sniegta plaša informācija un ja tā būs ērti pieejama saņēmējiem un orientēta uz ilgtermiņa struktūrāliem pasākumiem;

Vienotā tirgus izveides pabeigšana un ekonomikas, jo īpaši MVU, finansēšanas pastiprināšana

24. atzinīgi vērtē Eiropadomes apņemšanos pēc iespējas drīzāk īstenot Komisijas ierosinājumus par vienoto tirgu, it īpaši ES publiskā iepirkuma tiesiskās sistēmas modernizāciju atbilstīgi stratēģijas "Eiropa 2020" mērķiem;

25. atkārtoti uzsver, ka **mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ir izšķirīga nozīme reģionālajā un vietējā ekonomikā**; mudina izstrādāt papildu pasākumus, ar kuriem Eiropā veidot šiem uzņēmumiem labvēlīgu vidi, sevišķi attiecībā uz MVU piekļuvi riska kapitālam;

26. aicina veidot "**Eiropas Mazās uzņēmējdarbības akta partnerības**", lai vēl vairāk stimulētu Mazās uzņēmējdarbības akta īstenošanu reģionālā līmenī; **uzsver**, ka svarīga nozīme ir Reģionu komitejas 2010. gadā nodibinātajai balvai "Eiropas reģions, kas veicina uzņēmējdarbību", jo tādējādi tiek radīts tādu reģionu tīkls, kuros uzņēmējdarbības veicināšanai un tās novatorisma potenciāla atraisīšanai izmanto īpaši pielāgotas reģionālas stratēģijas;

27. mudina Komisiju nodrošināt, lai ikviena tiesību akta pirmais priekšnosacījums būtu vispusīga teritoriālās ietekmes analīze;

28. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanā izmēģinājuma nolūkos izmantot **stratēģijas "Eiropa 2020" projektu obligāciju iniciatīvu**;

III. Ieguldījums Eiropadomes pavasara sanāksmē. Lai īsteno tu stratēģiju "Eiropa 2020", jāmazina nepilnības sadarbības jomā

29. ir gandarīta, ka Eiropas Parlaments atzīst, ka ES, valstu, reģionālā un vietējā līmeņa publiskās pārvaldes kvalitāte, tāpat kā efektīva vispārējās nozīmes pakalpojumu sniegšana, ir izšķirīgi svarīgi konkurētspējas un produktivitātes elementi;

30. stingri norāda, ka **stratēģijai "Eiropa 2020" jāpiešķir spēcīga teritoriālā dimensija**, un pauž nožēlu, ka Eiropas Komisijas sagatavotajā gada izaugsmes pētījumā tikai retumis norādīts uz nepieciešamību valstu reformu programmu īstenošanā iesaistīt vietējas un reģionālās pašvaldības;

31. uzsver, ka RK pārraudzības ziņojumi par stratēģiju "Eiropa 2020" liecina par **partnerības trūkumu stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanā**, un pauž nožēlu, ka vairumā dalībvalstu nav nodrošināta savlaicīga, pietiekama un efektīva reģionu un pilsētu iesaiste valstu reformu programmu izstrādē;

32. vērš uzmanību uz savu ierosinājumu ikvienā valstī noslēgt **teritoriālus līgumus**, lai, vienojoties visām tiesiski kompetentajām publiskās pārvaldes iestādēm, garantētu, ka valstu reformu programmu īstenošanas pamatā ir daudzlīmeņu pārvaldība un partnerība;

33. aicina Komisiju nevilcinoties ierosināt **Eiropas Savienības Rīcības kodeksu par partnerības principu kohezijas politikā**, jo tādējādi varētu uzlabot stratēģijas "Eiropa 2020" efektivitāti un pārvaldību;

34. ir apņēmusies pievērsties gan **konkrētajiem katrai valstij adresētajiem ieteikumiem, ko Eiropas Komisija sagatavos 2012. gadā**, gan 2013. gada izaugsmes pētījumam un rūpīgi analizēt reģionālo un vietējo pašvaldību līdzdalības līmeni; aicina **Padomi pieņemt konkrētus ieteikumus katrai dalībvalstij par stratēģijas pārvaldības jautājumiem**;

35. uzdod Komitejas priekšsēdētājai nosūtīt šo rezolūciju ES iestādēm un dalībvalstīm.

Briselē, 2012. gada 16. februārī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētāja*

Mercedes BRESSO

Reģionu komitejas rezolūcija “Europe Direct informācijas centru stāvoklis”

(2012/C 113/02)

REĢIONU KOMITEJA

1. uzskata, ka *Europe Direct* informācijas centri ir svarīgs Eiropas Savienības komunikācijas politikas elements. Iedzīvotāju interese par Eiropas Savienības jautājumiem pastāvīgi pieaug, un ir ļoti svarīgi pēc iespējas aktuālāk un plašāk izskaidrot ar Eiropas Savienību saistītās norises un pasākumus;
2. norāda, ka Eiropas Savienībā darbojas aptuveni 480 *Europe Direct* informācijas centri un daudzus centrus pārvalda vietējās vai reģionālās pašvaldības, taču tie var būt arī nevalstisko organizāciju pārvaldībā;
3. uzskata, ka līdztekus ES iedzīvotāju vispārējai informēšanai un viņu pieprasījumu apstrādei nozīmīgs *Europe Direct* mērķis ir panākt, ka sabiedrība Eiropas projektu vērtē atzinīgi;
4. norāda, ka tas būtu jāpanāk, īstenojot informatīvus un izglītojošus pasākumus, izmantojot tīmekļa vietnes un publikācijas un sadarbojoties ar vietējiem plašsaziņas līdzekļiem;
5. norāda uz *Europe Direct* darbībā īstenoto decentralizēto pieeju, kas sniedz iespēju veicināt izpratni par Eiropu visā kontinentā, ievērot reģionālās īpatnības un mērķtiecīgi apmierināt arvien lielāko pieprasījumu pēc informācijas;
6. tāpēc īpaši atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieces *Viviane Reding* kdzes pausto atbalstu *Europe Direct* informācijas centru turpmākai darbībai un iebildumus pret līdzšinējā finansējuma samazināšanu;
7. tomēr uzsver, ka *Europe Direct* darbībai piešķirtais Eiropas Komisijas finansējums vairumā gadījumu sedz tikai mazāko daļu no *Europe Direct* informācijas centru faktiskajām izmaksām;
8. norāda uz reģionālo un vietējo pašvaldību ievērojamo finansiālo, personālo un administratīvo līdzdalību sabiedrisko attiecību veidošanā Eiropas Savienībā;
9. pauž bažas par to, ka *Europe Direct* informācijas centru turpmākā pastāvēšana visā Savienībā ir apdraudēta, jo centru pārvaldītāju budžeta stāvoklis arvien pasliktinās;
10. pauž bažas par to, ka pavisam drīz gaidāmajā konkursā par tiesībām nodrošināt *Europe Direct* informācijas centru darbību laikposmā no 2013. līdz 2016. gadam daļa līdzšinējo vietējo un reģionālo partneru vairs nevarēs pieteikties, ja netiks palielināts ES finansējums;
11. uzskata, ka tas varētu būtiski apgrūtināt pilsoniskās sabiedrības informēšanu par Eiropas Savienības politiku;
12. tāpēc pauž cerību, ka ES piešķirtā finansējuma līmenis atbilstīs šī partnerībā veicamā uzdevuma nozīmībai;
13. uzsver, ka sabiedrības informēšana ir Eiropas iestāžu vistiešākais uzdevums, jo iestādes pašas ir visvairāk ieinteresētas pamatinformācijas par Eiropas Savienības struktūrām un politiku izplatīšanā. Tas izriet arī no Finanšu regulas 49. panta 6. punkta, kas veido juridisko pamatu. *Europe Direct* darbībā tāpēc arī jāievēro Komisijas saturiskās un administratīvi tehniskās pamatnostādes. Tas, ka arī *Europe Direct* darbību nodrošinošās struktūras atbalsta mērķi informēt par Eiropas politiku un uzlabot iedzīvotāju zināšanas šajā jomā un pašas sniedz ievērojamu ieguldījumu, ir būtisks faktors, kas nosaka *Europe Direct* informācijas centru veiksmīgo darbību. Tāpēc pašreizējais finansējuma līmenis būtu jāpaaugstina;
14. rosina Eiropas Komisiju būtiski palielināt *Europe Direct* kopējo pieejamo finansējumu un divkāršot pamatsummu uz katru *Europe Direct* informācijas centru (no pašreizējiem 12 000 līdz 24 000 EUR);
15. ierosina samazināt birokrātiskās prasības, lai vairāk resursu varētu veltīt pamatfunkciju veikšanai; šajā sakarā jo īpaši būtu jāvienkāršo moduļu sistēma to līdzekļu pārvaldībai, kas paredzēti noteiktiem mērķiem;
16. vēlreiz uzsver, ka *Europe Direct* turpmāko pastāvēšanu noteikti nedrīkst ierobežot. Tāpēc finansējuma apmērs ne tikai jāsauglabā, bet arī jāpalielina;
17. uzskata, ka trešo personu piešķirtā finansējuma pastiprināta piesaiste nav lietderīgs risinājums stāvokļa uzlabošanai, jo tā tiek apdraudēta informācijas sniegšanas neitralitāte. Turklāt tādām mazām struktūrām kā *Europe Direct* līdzekļu piesaistīšanai ir jānovirza ļoti daudz un pārāk daudz resursu, kuru tām jau tā trūkst;
18. kritiski vērtē arī publisko struktūru piešķirtā finansējuma palielināšanu, jo, kā minēts iepriekš, tieši ES iestāžu uzdevums ir sniegt objektīvu informāciju par jautājumiem, kas skar Eiropas Savienību;
19. ļoti lūdz Eiropas Komisiju neapdraudēt *Europe Direct* labo un ļoti efektīvo darbību, kas varētu notikt, samazinot vai saglabājot pašreizējā līmenī to darbībai vajadzīgos budžeta līdzekļus;

20. uzdod RK priekšsēdētājam iesniegt šo rezolūciju Eiropadomes priekšsēdētājam, Eiropas Parlamentam, Eiropas Komisijai un ES Padomes prezidentvalstij Dānijai.

Briselē, 2012. gada 16. februārī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētāja*
Mercedes BRESSO

ATZINUMI

REĢIONU KOMITEJA

94. PLENĀRSESIJA 2012. GADA 15. UN 16. FEBRUĀRĪ

Reģionu komitejas atzinums “Kopīga finanšu darījuma nodokļa sistēma”

(2012/C 113/03)

REĢIONU KOMITEJA

- atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu Padomes direktīvai par kopīgu finanšu darījuma nodokļa sistēmu Eiropas Savienībā, kā RK jau aicinājusi savā darba plānā 2011. gadam;
- uzskata, ka Eiropas finanšu darījuma nodokļa ieviešana ir vēl viens svarīgs solis, lai steidzami atjaunotu demokrātiskas politikas augstāku varu pār nopietnajām nepilnībām finanšu tirgu darbībā;
- uzsver, ka finanšu darījuma nodoklis ir svarīgs instruments, ar kuru nodrošināt finanšu nozares līdzdalību lielākas solidaritātes un taisnīguma panākšanā un ierobežot spekulācijas, kā RK ir norādījusi atzinumā par jauno daudzgadu finanšu shēmu pēc 2013. gada;
- atbalsta mērķi saskaņošanu veikt visā Eiropas Savienībā un, ja, neraugoties uz visiem centieniem, to nevarēs īstenot, rosina kopīgu finanšu darījuma nodokļa sistēmu Eiropā veidot, izmantojot pastiprinātas sadarbības instrumentu, kam iespēju robežās būtu jāaptver vismaz *euro* zonas valstis.

Ziņotājs	Ralf CHRISTOFFERS kgs (DE/PSE), Brandenburgas federālās zemes ekonomikas un Eiropas lietu ministrs
Atsauces dokuments	Priekšlikums Padomes direktīvai par kopīgu finanšu darījuma nodokļa sistēmu un grozījumiem Direktīvā 2008/7/EK COM(2011) 594 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgas atziņas

1. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu Padomes direktīvai par kopīgu finanšu darījuma nodokļa sistēmu Eiropas Savienībā, kā RK jau aicinājusi savā darba plānā 2011. gadam;

2. uzskata, ka tas ir spēcīgs politisks signāls, kas liecina par Eiropas Savienības gribu un spēju risināt globalizētā finanšu tirgus problēmas, kā arī pilnā apjomā un ilgtspējīgi stiprināt valstu tautsaimniecības potenciālu dalībvalstu un iedzīvotāju interesēs;

3. uzskata, ka Eiropas finanšu darījuma nodokļa ieviešana Eiropā ir vēl viens svarīgs solis, lai steidzami atjaunotu demokrātiskas politikas augstāku varu pār nopietnajām nepilnībām finanšu tirgu darbībā;

4. uzsver, ka finanšu darījuma nodoklis ir svarīgs instruments, ar kuru nodrošināt finanšu nozares līdzdalību lielākas solidaritātes un taisnīguma panākšanā un ierobežot spekulācijas, kā RK ir norādījusi atzinumā par jauno daudzgadu finanšu shēmu pēc 2013. gada;

5. norāda uz Eiropas Komisijas 2011. gada septembrī publicēto ietekmes novērtējumu un uz izmantotajiem ļoti neprecīzajiem "Dynamic Stochastic General Equilibrium (DSGE)" modeļiem; uzsver to, ka Komisijas sniegtajā ietekmes novērtējumā nav stingru secinājumu, bet gan drīzāk neskaidri un nenoteikti izteikumi, kas paredz dažādus variantus apspriešanai; secina, ka Eiropas Komisijas publicētais ietekmes novērtējums ir neobjektīvs un neprecīzs; atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos izstrādāt jaunu ietekmes novērtējumu;

6. uzsver acīmredzamos trūkumus Apvienotās Karalistes zīmognodevu sistēmā, jo īpaši attiecībā uz sistēmas preventīvo aizsardzību pret darījumu ģeogrāfisko pārvietošanu, kā arī spēcīgo stimulu virzībai uz atvasinātiem finanšu instrumentiem;

Vispārējais politiskais pamats

7. piekrīt Komisijai, ka nodokļu jomā valstis nekoordinēti veic daudzus pasākumus, un tāpēc rīcība šajā jomā ir jāaskaņo,

lai novērstu finanšu pakalpojumu iekšējā tirgus sadrumstalotību, nodrošinātu šā tirgus darbību un izvairītos no konkurences izkropļojumiem;

8. atzinīgi vērtē to, ka Komisija iecerējusi veikt saskaņošanu, lai

— nodrošinātu, ka finanšu iestādēm piemēro gan nesenās krīzes izmaksām atbilstošus, gan salīdzinājumā ar citām ekonomikas nozarēm proporcionālus nodokļus, un

— radītu nodokļu mehānismus, kas finanšu tirgus dalībniekus attur no iesaistīšanās tautsaimniecībai nevēlamos darījumos, un tādējādi atbalstītu centienus novērst turpmākas krīzes;

9. atbalsta mērķi saskaņošanu veikt visā Eiropas Savienībā un, ja, neraugoties uz visiem centieniem, to nevarēs īstenot, rosina kopīgu finanšu darījuma nodokļa sistēmu Eiropā veidot, izmantojot pastiprinātas sadarbības instrumentu, kam iespēju robežās būtu jāaptver vismaz *euro* zonas valstis;

10. ņemot vērā to, ka šāda kopīga Eiropas mēroga finanšu darījuma nodokļa sistēma jāievieš ārkārtīgi steidzami, mudina Eiropas Savienības likumdevējas iestādes pielikt visas iespējamās pūles un politisko atbildību, lai nekavējoties noslēgtu likumdošanas procesu;

11. atzinīgi vērtē to, ka Komisijai, kurai būs regulāri jāsniedz ziņojums par direktīvas piemērošanu, direktīva būs pastāvīgi un strukturēti jāpārskata; šajā sakarā pauž nožēlu par to, ka Komisijai būs jāsniedz ziņojums tikai Padomei; šis ierobežojums ir pretrunā Parlamenta līdzdalības principam, ko piemēro, izstrādājot direktīvu, kuru pieņem Padome ar Eiropas Parlamenta līdzdalību; uzskata, ka šis ierobežojums liecina arī par Reģionu komitejas, kas ir Eiropas Savienības vietējo un reģionālo pašvaldību asambleja, un Ekonomikas un sociālo lietu komitejas nozīmes nenovērtēšanu, jo Līgumā ir paredzēts, ka to galvenais uzdevums ir atbalstīt likumdevējus, sniedzot tiem padomus;

12. norāda uz nepieciešamību mērķtiecīgi ņemt vērā arī kopējās finanšu darījuma nodokļa sistēmas ieviešanas iespējamo ietekmi uz pašvaldību un reģionu nodokļu ieņēmumiem;

Finanšu darījuma nodokļa priekšmets un darbības joma

13. atbalsta rezidences principa izmantošanu, t.i., nodokļa piesaistīšanu finanšu iestādes reģistrācijas valstij; šāds noteikums samazina iespējas apiet nodokļus un labāk atspoguļo saikni starp finanšu tirgiem un reālo ekonomiku nekā tad, ja nodokļa iekasēšanā piemēro darījuma vietas principu; norāda, ka ir jāparedz arī noteikumi, kas ļautu novērst vai mazināt nodokļa nemaksāšanas iespējas, kuru pamatā ir uzņēmuma pārceļšana vai tā daļas nodalīšana, jauna uzņēmuma dibināšanai;

14. ierosina sniegt precīzu definīciju jēdzieniem “finanšu iestādes” un “finanšu instrumenti”;

15. atbalsta finanšu darījuma nodokļa plašo piemērošanas jomu — tā mērķis ir principā aptvert visus darījumus ar visa veida finanšu instrumentiem, tostarp iespējamus aizstājējus un ārpusbiržas darījumus;

16. atbalsta sākotnējā tirgus darījumu atbrīvošanu no finanšu darījumu nodokļa, jo tādējādi samazināsies nodokļa nevēlamā ietekme uz reālo ekonomiku; vienlaikus pauž nožēlu par to, ka no direktīvas piemērošanas jomas nav izslēgti arī publiskā sektora darījumi otrreizējā tirgū; raugoties no budžeta politikas viedokļa, tas būtu jādara, jo publiskajam sektoram budžeta saimnieciskas pārvaldības nolūkā ir jāizmanto arī otrreizējā tirgus finanšu instrumenti;

17. pauž nožēlu par to, ka finanšu darījumu nodoklis nav jāpiemēro visiem darījumu veidiem, jo tādējādi zūd gan iespējas gūt būtiskus ieņēmumus, gan arī svarīgs regulējošais efekts; īpaši uzskata, ka valūtas darījumu aplikšana ar nodokli visaptveroša finanšu darījumu nodokļa ietvaros nav pretrunā ar kapitāla brīvas aprites principu, jo, ņemot vērā finanšu darījumu nodokļa plašo piemērošanas jomu, valūtas darījumus ar šo nodokli apliktu nevis tāpēc, ka tiem ir pārrobežu dimensija, bet tāpēc, ka tie ir tādi paši finanšu darījumi kā visi pārējie;

18. uzskata, ka īpašas kredītiestādes, kas izsniedz aizdevumus tikai publiskajam sektoram, būtu jāatbrīvo no finanšu darījumu nodokļa;

Finanšu darījumu nodokļa bāze, struktūra un likmes

19. principā atzinīgi vērtē ierosināto metodi nodokļa bāzes aprēķināšanai, tostarp nosacītās summas izmantošanu, lai aprēķinātu nodokļa bāzi atvasinājumiem; tomēr uzskata, ka ir vajadzīgi precizējumi, īpaši attiecībā uz to, kā izvairīties no reāla riska, ka sarežģītu atvasinājumu gadījumā šo nosacīto summu var censties maksliģi samazināt;

20. atzinīgi vērtē to, ka nodokļu likmes ir noteiktas kā minimālās likmes, tādējādi dalībvalstīm dodot iespēju tās palielināt, un norāda, ka šāda pieeja tieši atbilst subsidiaritātes principam; tomēr vienlaikus mudina, īstenojot direktīvu, precīzi pārbaudīt,

vai dalībvalstu noteiktās augstākas nodokļu likmes nerada nevēlamu konkurenci nodokļu jomā, kas ar direktīvu tieši būtu jānovērš;

21. norāda, ka jānodrošina materiālajā ziņā vienāda attieksme pret visiem apliekamajiem finanšu instrumentiem, tomēr vienlaikus būtu jāņem vērā to faktiskās atšķirības, lai novērstu negribētus nodokļa nemaksāšanas stimulus un pietiekami ņemtu vērā taisnīgas nodokļu uzlikšanas principu; tādēļ aicina, pamatojoties uz minētajiem aspektiem, vēlreiz pārskatīt akcijām, obligācijām un atvasinājumiem noteiktās nodokļa likmes;

Finanšu darījuma nodokļa maksāšana

22. kritiski vērtē to, ka saskaņā ar LESD 290. pantu Komisijai paredzēts piešķirt pilnvaras pieņemt deleģētus tiesību aktus, lai noteiktu dalībvalstīs īstenojamus pasākumus, kuru mērķis ir aizkavēt izvairīšanos no nodokļa maksāšanas, nodokļa apiešanu un ļaunprātīgu izmantošanu; šādi pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt direktīvas efektīvu īstenošanu, principā ir dalībvalstu kompetencē, un tām saskaņā ar LESD 291. panta 1. punktu jāpieņem visi tiesību akti, kas vajadzīgi, lai īstenotu juridiski saistošus Savienības aktus. Komisijai vajadzētu piešķirt attiecīgas pilnvaras tikai tad, ja būtu vajadzīgi vienoti īstenošanas noteikumi, un tādā gadījumā saskaņā ar LESD 291. panta līgumā paredzētais instruments ir īstenošanas aktu pieņemšana; taču principiāliem jautājumiem, īpaši tādiem, kas attiecas uz kriminālsodiem, būtu pilnībā jāpaliek dalībvalstu kompetencē;

23. uzsver, ka Komisijas regulārajos ziņojumos par direktīvas piemērošanu noteikti jāanalizē arī to pasākumu nepieciešamība un efektivitāte, kurus Komisija noteikusi saskaņā ar tai piešķirtajām pilnvarām;

Finanšu darījuma nodokļa ieņēmumu izmantošana

24. rosina minēto nodokli jau tagad pievienot kā jaunu kategoriju ES pašu resursu sistēmā un šos ieņēmumus, pamatojoties uz noteiktu proporciju, sadalīt starp ES un nodokli iekasējušajām dalībvalstīm; tādējādi, ņemot vērā ES ieņēmumu no finanšu darījuma nodokļa apjomu, varētu samazināt dalībvalstu iemaksas pašu resursu sistēmā;

Vajadzība īstenot tālejošākus pasākumus

25. uzskata, ka līdztekus Eiropas finanšu darījuma nodokļa sistēmas izveidei jāpārstrādā arī ES finanšu nozares regulējums, īstenojot plašāku finanšu tirgus reformu, kas var mazināt finanšu tirgu iespējamo negatīvo ietekmi uz reālo ekonomiku;

26. norāda, ka tāpēc būtu vēlams nodrošināt no finanšu darījuma nodokļa izrietošas informācijas pienācīgu vākšanu un pārvaldību;

27. ir pārliecināta, ka steidzami jāīsteno turpmāki pasākumi, lai nodrošinātu iekšējā tirgus netraucētu darbību un novērstu šķēršļus, kas kavē ekonomikas un monetārās savienības, kurā ieviesta vienota valūta, darbību, un šiem pasākumiem ne tikai jāaptver finanšu politikas joma un ievērojami jāstiprina valstu ekonomikas un finanšu politikas koordinācija Eiropas līmenī, bet arī jāsekmē tādas iestāžu sistēmas izveide, kas veiktu efektīvu un no demokrātijas viedokļa pietiekami leģitīmu ekonomikas pārvaldību Eiropas līmenī;

28. uzskata, ka pasākumi jāīsteno ne tikai Eiropā, bet arī visā pasaulē, un tāpēc rosina Eiropas Savienību un dalībvalstis, starptautiskajā politikā veidojot ārējās attiecības ar trešām valstīm, it īpaši ar G20 valstīm, aizstāvēt ieceri reformēt finanšu tirgus regulējumu un ieviest visaptverošu nodokli finanšu darījumiem.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

1. panta 4. punkta d) apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
(d) darījumiem ar dalībvalstu centrālajām bankām.	(d) darījumiem ar <u>dalībvalstīm</u> , dalībvalstu centrālajām bankām, <u>reģionālajām vai vietējām pašvaldībām</u> , <u>citām dalībvalstu valsts iestādēm</u> , vai citām struktūrām, <u>kas ir publisko tiesību subjekti</u> .

2. grozījums

16. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Reizi piecos gados un pirmo reizi līdz 2016. gada 31. decembrim Komisija iesniedz Padomei ziņojumu par šās direktīvas piemērošanu un — attiecīgā gadījumā — priekšlikumu par tās grozījumiem.	Reizi piecos gados un pirmo reizi līdz 2016. gada 31. decembrim Komisija iesniedz <u>Eiropas Parlamentam un</u> Padomei ziņojumu par šās direktīvas piemērošanu un — attiecīgā gadījumā — priekšlikumu par tās grozījumiem. <u>Informatīvos nolūkos Komisija minēto ziņojumu nosūta arī Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai.</u>
Ziņojumā Komisija vismaz izvērtē FDN iespaidu uz iekšējā tirgus pareizu darbību, finanšu tirgiem un tautsaimniecību un ņem vērā nodokļu uzlikšanas attīstību finanšu nozarē starptautiskos mērogos.	Ziņojumā Komisija vismaz izvērtē FDN iespaidu uz iekšējā tirgus pareizu darbību, finanšu tirgiem un tautsaimniecību un ņem vērā nodokļu uzlikšanas attīstību finanšu nozarē starptautiskos mērogos. <u>Komisija arī izvērtē pasākumus, kurus tā noteikusi saskaņā ar tai piešķirtajām pilnvarām un kuru mērķis ir nodrošināt direktīvas saskaņotu īstenošanu.</u>

Briselē, 2012. gada 15. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētāja
Mercedes BRESSO

Reģionu komitejas atzinums “Jaunā Eiropas programma integrācijai”

(2012/C 113/04)

REĢIONU KOMITEJA

- uzsver, ka imigrantu pilnvērtīga iesaistīšanās uzņemošo pilsētu un reģionu saimnieciskajā, sociālajā un politiskajā dzīvē ir būtisks elements stratēģijā “Eiropa 2020” noteikto ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas mērķu īstenošanā;
- uzskata, ka daudzlīmeņu pārvaldība ir vispiemērotākā metode, lai imigrantu integrācijas jomā sasniegtu vislabākos rezultātus;
- atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas nostāju, ka integrācijas politika jāattīsta vietējā līmenī un pamatojoties uz augšupēju pieeju;
- uzskata, ka “teritoriālie pakti” nodrošina daudzpusīgu sistēmu integrācijas politikas īstenošanai, jo tie ļauj piemērot pasākumus un tematiskās prioritātes, kas atbilst katrai teritoriālajai vienībai, kā arī ņemt vērā katras dalībvalsts konstitucionālo kārtību, pilnvaru sadalījumu starp dažādiem pārvaldības līmeņiem un subsidiaritātes un proporcionalitātes principus;
- atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas iniciatīvu izveidot “Eiropas moduļus” integrācijai;
- uzskata, ka būtu lietderīgi izveidot RK un Eiropas Komisijas un Eiropas pilsētu un reģionu tīkla stratēģiskas partnerattiecības;
- šādu partnerattiecību pamatā varētu būt tāds integrācijai veltīts vietējo un reģionālo pašvaldību tīkls, kurā varētu piedalīties visu pārvaldības līmeņu politikas veidotāji un pilsoniskās sabiedrības organizācijas. RK pauž cerību, ka Eiropas Komisija sniegs politisku, ekonomisku un darbības atbalstu stratēģisko partnerattiecību pilnīgai īstenošanai, un uzskata, ka tās varētu iekļauties jau pastāvošajās struktūrās un iniciatīvās.

Ziņotājs	Dimitrios KALOGEROPOULOS kgs (EL/PPE), Egaleo pašvaldības padomes loceklis
Atsauces dokuments	Komisijas paziņojums "Eiropas programma trešo valstu pilsoņu integrācijai" COM(2011) 455 final

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārēja informācija

1. norāda, ka pašlaik imigrācija ir realitāte visās Eiropas Savienības dalībvalstīs un ka migrācijas jautājums ir īpaši aktuāls pēc "arābu pavasara", kas izraisīja jaunas iedzīvotāju plūsmas uz Eiropu;

2. secina, ka līdz ar migrantu skaita pieaugumu pēdējos desmit gados ir ievērojami mainījusies migrantu tipoloģija, kā arī migrācijas plūsmu struktūra un raksturs;

3. uzsver, ka imigrantu integrācijas stratēģijas ir saistītas ar ES imigrācijas politiku, kas, lai tā būtu efektīva, jāsapņo un jāpapildina ar atbalstu attīstības iniciatīvām imigrantu izcelsmes un tranzīta valstīs;

4. uzskata, ka aizvien lielākās migrācijas plūsmas nozīmē to, ka steidzami jāsteno efektīva politika, lai veicinātu trešo valstu legālo imigrantu sociālo, ekonomisko un kultūras integrāciju;

5. atgādina, ka migrantu integrācija galvenokārt ir dalībvalstu kompetencē. Par integrācijas politikas īstenošanu tādās jomās kā izglītība, veselība, mājoklis vai darba tirgus atbild valstu, reģionālās un vietējās pārvaldes iestādes. Lai gan Lisabonas līgumā ir paredzēts nostiprināt Eiropas Savienības lomu trešo valstu pilsoņu integrācijas politikā, tajā nav noteikts mērķis saskaņot dalībvalstu tiesību aktus un noteikumus;

6. atgādina, ka saskaņā ar vienpadsmit kopējiem pamatprincipiem, ko Padome pieņēma 2004. gadā, un atbilstoši Eiropas Komisijas 2005. gadā publicētajai "Kopīgajai integrācijas programmai" trešo valstu pilsoņu integrācija ir "dinamisks, visu imigrantu un dalībvalsts pamatiedzīvotāju savstarpējas pielāgošanās divvirzienu process";

7. atgādina: trešajā ministru konferencē par integrācijas jautājumiem, kas notika 2008. gada novembrī Višī, norādīts, ka jānodrošina vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalība integrācijas politikas veidošanā, īstenošanā un novērtēšanā, kā arī uzsvērta pašvaldību būtiskā loma migrantu integrācijā vietējā sabiedrībā;

8. atgādina, ka secinājumos, ko pieņēma 2010. gada aprīlī Saragosā (Spānijā) notikušajā ministru konferencē par integrā-

cijas jautājumiem, ir norādīta nepieciešamība uzsvērt imigrācijas pozitīvo ietekmi ES līmenī un uzskatīt integrāciju un kultūras daudzveidību par attīstības un sociālās kohēzijas virzītājspēku;

9. atgādina, ka pēdējos gados ES ir izveidojusi virkni noderīgu instrumentu, kas ļauj dalībvalstīm labāk izstrādāt savu integrācijas politiku un veiksmīgi īstenot attiecīgus pasākumus. Ir izveidots Eiropas Fonds trešo valstu valstspiederīgo integrācijai un Eiropas Integrācijas forums. Forums regulāri tiekas un dod iespēju pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un imigrantu organizācijām piedalīties politiskās debatēs. Turklāt jau darbojas Eiropas Integrācijas tīmekļa vietne, kurā var atrast ļoti daudz informācijas par integrāciju, un ir izstrādātas trīs rokasgrāmatas, kurās izklāstīti noderīgi piemēri un laba prakse;

10. uzskata, ka tās sniegtā konsultācija ir bijusi lietderīga, un pauž gandarījumu, ka Eiropas Komisija, izstrādājot jauno Eiropas programmu integrācijai, ir ņēmusi vērā konsultācijas gaitā gūtos rezultātus un tajā izteiktos priekšlikumus (¹);

11. norāda, ka jaunajā Eiropas programmā trešo valstu pilsoņu integrācijai Eiropas Komisija integrāciju uzskata par attīstībā esošu procesu, par kuru kopīgi atbild dažādi pārvaldes līmeņi un kurš no iesaistītajām pusēm prasa nepārtrauktus centienus un pastāvīgu sadarbību, lai mērķi tiktu īstenoti;

12. norāda, ka šā atzinuma pamatā būs satvars, kas definēts RK pašiniciatīvas atzinumā "Vietējo un reģionālo pašvaldību būtiskā nozīme integrācijas politiku izstrādē un īstenošanā", un tā mērķis ir iepazīstināt ar RK nostāju attiecībā uz nākotnes uzdevumiem un uzsvērt vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījumu trešo valstu legālo migrantu integrācijas politikas izstrādē un īstenošanā. Turklāt atzinumā būs pausts RK viedoklis par to, kā integrācijas jautājumos veidot stratēģisku partnerību ar Eiropas Komisiju;

Principi

13. uzskata, ka integrācija jāuztver kā tāda procesa rezultāts, kas trešo valstu valstspiederīgajiem dod iespēju darboties bez ārējās palīdzības un sabiedrībā ieņemt sociālo stāvokli, kurš pielīdzināms tās valsts iedzīvotāju sociālajam stāvoklim, kurā viņi pastāvīgi dzīvo, kā arī citu Eiropas iedzīvotāju sociālajam stāvoklim;

(¹) CdR 261/2011.

14. atgādina, ka integrācija ir abpusējs process, kurā nepieciešama savstarpēja iesaiste un kurš ietver gan uzņemošās valsts sabiedrības, gan imigrantu tiesības un pienākumus. Tas nozīmē, ka ir vajadzīga gan imigrantu griba uzņemties atbildību par iekļaušanos attiecīgās valsts sabiedrībā, gan arī ES iedzīvotāju vēlme pieņemt un integrēt imigrantus;

15. uzsver, ka integrācija jāuztver un jāuzskata par dinamisku un attīstībā esošu procesu, nevis par starpposmu ceļā uz migrantu asimilāciju uzņemošajā sabiedrībā;

16. uzsver, ka imigrantu integrācijas politikas pasākumiem jābūt saskaņā ar Eiropas pamatvērtībām, piemēram, cilvēktiesību ievērošanu un cieņu pret daudzveidību, diskriminācijas apkarošanu, kā arī līdztiesības un tolerances veicināšanu. Turklāt minētā politika jāveido atbilstoši ES pamatpolitikai kohēzijas, nodarbinātības, attīstības, ārējo attiecību, kā arī brīvības, drošības un tiesiskuma jomā;

17. uzskata, ka vienlīdzīgas attieksmes principa piemērošana izšķiroši ietekmē demokrātisko sistēmu kvalitāti un ka šis princips ir Eiropas Savienības kultūras būtisks sasniegums un neatņemama sastāvdaļa;

Integrācijas politikas īstenošana

18. uzsver, ka imigrantu pilnvērtīga iesaistīšanās uzņemošo pilsētu un reģionu saimnieciskajā, sociālajā un politiskajā dzīvē ir būtisks elements stratēģijā "Eiropa 2020" noteikto ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas mērķu īstenošanā;

Metode

19. uzskata, ka daudzlīmeņu pārvaldība ir vispiemērotākā metode, lai imigrantu integrācijas jomā sasniegtu vislabākos rezultātus. Šādai pieejai jābūt atbilstīgai subsidiaritātes principam, kas ir ES, dalībvalstu un vietējo un reģionālo pašvaldību sadarbības pamatā;

20. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas nostāju, ka integrācijas politika jāattīsta vietējā līmenī un pamatojoties uz augšupēju pieeju;

21. uzsver vajadzību pēc visaptverošas pieejas, kurā būtu ņemti vērā ne vien integrācijas ekonomiskie un sociālie aspekti, bet arī jautājumi, kas saistīti ar kultūras un reliģisko daudzveidību, pilsonību, politiskajām tiesībām un legālo imigrantu iesaistīšanos sabiedriskajā dzīvē;

22. uzsver integrētas pieejas nepieciešamību un uzskata, ka centieni, kuru mērķis ir migrantu integrācija, skar plašu politikas jomu spektru, piemēram, izglītību, nodarbinātību, sociālo politiku, sabiedrības veselību un ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju;

23. uzskata, ka rezultāti jāpanāk, izmantojot vispārēju pieeju un līdzdarbojoties vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmeņa ieinteresētajām pusēm. Ir jāiesaista attiecīgās Eiropas Savienības iestādes, valsts pārvaldes iestādes, reģionālās un vietējās pašvaldības, NVO, sociālie partneri un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, tostarp paši imigranti (gan tie, kas ieradušies nesēn, gan jau iedzīvojušies pirmās un otrās paaudzes imigranti), kā arī visi, kas efektīvi darbojas sporta, kultūras un sociālās kohēzijas jomā;

24. uzskata par nepieciešamu veikt uz visiem imigrantiem virzītus pasākumus un vērš uzmanību uz to, ka nebūtu pareizi integrācijas politikas atbalstu sniegt tikai imigrantiem, kuri pilsētās vai reģionos ieradušies nesēn. Integrācijas pasākumi jāparedz arī otrās un pat trešās paaudzes migrantiem, ja šāda pieeja ir vajadzīga, lai efektīvi cīnītos ar diskrimināciju;

25. atgādina, ka ir svarīgi, lai vietējās un reģionālās pašvaldības nodrošinātu migrantiem vienlīdzīgu piekļuvi darba tirgum, sabiedriskajiem labumiem, kā arī veselības aprūpes un sociālās aizsardzības pakalpojumiem. Tas ir obligāts solis, lai cīnītos ar diskrimināciju, rasismu un ksenofobiju;

26. uzsver, ka, izstrādājot integrācijas politiku, jāņem vērā dažu mazāk aizsargāto trešo valstu pilsoņu grupu īpatnības un vajadzības. To vidū var minēt starptautiskās aizsardzības pieprasītājus un saņēmējus, nepilngadīgos bez pavadības, imigrantes, vecāka gadagājuma cilvēkus, cilvēkus ar invaliditāti, kā arī pie citām mazāk aizsargātām grupām piederošos, piemēram, romus;

27. tomēr norāda, ka arī ES iedzīvotājiem, kuri pārceļas dzīvot un strādāt citā dalībvalstī, var būt vajadzīgi pakalpojumi, kas tiem palīdzētu integrēties, piemēram, iespējas apgūt valodu;

Īstenošanas instrumenti un veidi

28. atbalsta tādu pasākumu veicināšanu, kuru mērķis ir atvieglot migrantu piekļuvi darba tirgum un profesionālās kvalifikācijas iegūšanu. Darba atrašana migrantiem ir būtisks elements, lai integrācijas process uzņemošās valsts sabiedrībā notiktu bez traucējumiem;

29. neatlaidīgi uzsver izglītības, jo sevišķi uzņemošās valsts valodas apguves, nozīmi integrācijā, vienlaikus saglabājot tiesības apgūt dzimto valodu;

30. uzskata, ka migrantu bērnu izglītībai jābūt prioritātei, un atbalsta daudzveidības veicināšanu valstu izglītības sistēmās. Attiecībā uz daudzveidības nostiprināšanu izglītības sistēmās RK aicina dalībvalstis, kā arī vietējās un reģionālās pašvaldības paredzēt skolotāju no migrantu izcelsmes valstīm pieņemšanu darbā. Komiteja cer, ka šādā veidā izglītības process būs kā kultūras tilts, kas vieno uzņemošo sabiedrību un trešo valstu iedzīvotājus, un ka vienlaikus tas būs virzītājspēks ceļā uz produktīvu un saliedētu sabiedrību;

31. atbalsta centienus atzīt un apstiprināt apmācību un kvalifikāciju, ko migranti ieguvuši izcelsmes valstī. Izmantojot šo pieeju, būs atvieglota viņu iekļaušanās darba tirgū un viņiem būs lielākas iespējas piekļūt izglītības un apmācības sistēmām uzņemošajā valstī;

32. norāda, ka vienādu iespēju veicināšana izglītības, apmācības un nodarbinātības jomā ir pareizā pieeja, lai novērstu migrantu sociālo atstumtību. Uzskata, ka pozitīvā perspektīva uzņemošās valsts sabiedrībā ieņemt vienlīdzīgu stāvokli ir labākais veids, kā novērst vardarbības izpausmes, kuras vērojamas daudzās Eiropas pilsētās;

33. uzsver, ka svarīga ir migrantu aktīva līdzdalība uzņemošās sabiedrības struktūrās un iestādēs, un uzskata, ka, dodot iespēju migrantiem pilnvērtīgi un bez šķēršļiem piedalīties politiskajos procesos vietējā un reģionālajā līmenī, tiek būtiski sekmēta migrantu un uzņemošo sabiedrību savstarpējā uzticēšanās;

34. uzskata, ka īpaša uzmanība jāpievērš migrantēm ne tikai tāpēc, ka viņām ir izšķiroša loma bērnu audzināšanā un kultūras modeļu pārņemšanā, bet arī tāpēc, ka tieši viņas ir visvairāk pakļautas atstumtībai, vardarbībai un diskriminācijai;

35. uzskata, ka starpkultūru dialogs ir ārkārtīgi svarīgs integrācijas jautājums un ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām jāturpina īstenot iniciatīvas, lai veicinātu šo dialogu. Komiteja uzskata, ka imigrantu kultūras labāka iepazīšana sniedz efektīvu ieguldījumu cīņā ar rasismu un ksenofobiju;

36. uzskata, ka plašsaziņas līdzekļiem ir izšķiroša nozīme, lai veicinātu sabiedriskās domas izpratni par imigrācijas lomu un lai ierobežotu marginalizāciju, rasismu un ksenofobiju;

37. atbalsta Eiropas Komisijas paziņojumu, kurā ir atzīta migrācijas politikas ārējā dimensija, un norāda uz nepieciešamību sadarboties ar migrantu izcelsmes valstīm, īstenojot pasākumus, kas saistīti ar migrantu integrācijas sagatavošanu;

Inovatīvi instrumenti

38. uzskata, ka "teritoriālie paketi" nodrošina daudzpusīgu sistēmu integrācijas politikas īstenošanai, jo tie ļauj piemērot pasākumus un tematiskās prioritātes, kas atbilst katrai teritoriālajai vienībai, kā arī ņemt vērā katras dalībvalsts konstitucionālo kārtību, pilnvaru sadalījumu starp dažādiem pārvaldības līmeņiem un subsidiaritātes un proporcionālītātes principus;

39. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas iniciatīvu izveidot "Eiropas moduļus" integrācijai. Komiteja uzskata, ka tie palīdzēs izplatīt labu praksi un būs vēl viens elastīgs instruments integrācijas politikas izstrādē valsts, reģionālajā un vietējā līmenī, un pauž cerību, ka pašreizējo zināšanu sistematizēšana tiks pielāgota vietējām vajadzībām un izmantota rezultātu uzlabošanai;

Vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījums

40. pauž gandarījumu par to, ka jaunajā Eiropas programmā integrācija tiek uzskatīta par visu attiecīgo pārvaldības līmeņu kopējo atbildību un ka ir atzīta vietējo un reģionālo pašvaldību svarīgā loma integrācijas politikas īstenošanā;

41. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas lēmumu nodrošināt vietējo un reģionālo dalībnieku līdzdalību integrācijas stratēģiju noteikšanā saistībā ar ES programmām, labāk koordinēt ES pašreizējo finanšu līdzekļu plānošanu un veicināt vietējā līmeņa pasākumus;

42. atgādina, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir izšķiroša nozīme atbilstošu apstākļu radīšanā, lai trešo valstu pilsoņi varētu piekļūt informācijai un pakalpojumiem, kas saistīti ar izglītību, veselības aprūpi, nodarbinātību, mājokli, kā arī citiem publiska rakstura pakalpojumiem, un ka vietējās un reģionālās pašvaldības rada saikni, kura ļauj veidot ciešas un konstruktīvas attiecības ar uzņemošo sabiedrību. Tas rada papildu izdevumus reģioniem un pašvaldībām, kam bieži vien jārisina integrācijas jautājumi.

43. norāda, ka, īstenojot integrācijas politikas pasākumus, teritoriālās pašvaldības sniedz pakalpojumus un cieši sadarbojas ar uzņēmumiem un organizācijām, kā arī citiem pārvaldes līmeņiem. Pildot savus uzdevumus atbilstoši to kompetencei, pašvaldības vietējā līmenī palīdz stiprināt uzņēmumu sociālo atbildību.

44. atzīmē reģionālo un vietējo pašvaldību lomu Eiropā apgūtās pieredzes un prakses izmantošanā, īstenojot paraugprakses apmaiņu un izplatot rezultātus, kas gūti, tām piedaloties Kopienas programmās (piemēram, CLIP, ERLAIM, ROUTES un City2City, EUROCITIES-Integrating Cities), kā arī pārrobežu reģionālo tīklu darbībā;

45. uzskata, ka vietējās un reģionālās pašvaldības sniedz izšķirošu ieguldījumu vajadzīgo apstākļu radīšanā, lai trešo valstu valstspiederīgajiem būtu pieejama atbilstoša informācija un nodarbinātības, izglītības, veselības aprūpes, mājokļu, kultūras dienestu pakalpojumi un citi sabiedriskie labumi un lai viņiem būtu iespēja izveidot ciešu saikni ar uzņemošo sabiedrību.

46. atzīmē, ka vietējās un reģionālās pašvaldības, atrodoties vistuvāk vietējiem iedzīvotājiem, īpašu nozīmi piešķir sadarbībai, komunikācijai un informācijas apmaiņai ar iedzīvotājiem, migrantu organizācijām un NVO. Tādējādi pašvaldības būtiski sekmē uzticības gaisotnes veidošanos un pastāvīgu kohēziju uzņemošajā sabiedrībā, līdz ar to apliecinot, ka migrācija ir atūstības un progresa faktors.

Rezultātu uzraudzība

47. RK atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Savienībā ir noteikti kopīgi rādītāji, par kuriem dalībvalstis vienojās Saragosā, un uzskata: tie var kļūt arī par efektīvu rīku integrācijas politikas pārraudzīšanai un novērtēšanai.

48. uzskata, ka īpaši svarīgs ir ieguldījums, ko integrācijas politikas pasākumu izstrādē un īstenošanā sniedz "Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonds", un atgādina: lai gan vietējām un reģionālajām pašvaldībām integrācijas politikas īstenošanā ir būtiska nozīme, šobrīd tās nav aktīvi iesaistītas ne finansējuma prioritāšu noteikšanā, ne rezultātu izvērtēšanā. Komiteja uzskata, ka RK līdzdalība rezultātu izvērtēšanā palīdzētu noteikt mērķtiecīgāku pieeju un atbalstīt saskaņotākas integrācijas stratēģijas;

Stratēģiska partnerība ar Eiropas Komisiju

49. pauž gandarījumu par Komisijas nostāju, ka vietējā līmeņa pasākumi ir būtiska integrācijas stratēģijas daļa, un, pamatojoties uz subsidiaritātes principu un daudzlīmeņu pārvaldības metodi, uzskata, ka būtu lietderīgi paredzēt iniciatīvas, kas sekmē RK un Eiropas Komisijas un Eiropas pilsētu un reģionu tīkla stratēģisku partnerattiecību izveidi ar mērķi izmantot teritoriālo pašvaldību ievērojamo pieredzi, sekmēt labas prakses un viedokļu apmaiņu, nodrošināt iniciatīvu labāku saskaņošanu un panākt rezultātu labāku popularizēšanu;

Priekšlikumi mērķu sasniegšanai

50. uzskata, ka migrantu integrācijai jābūt būtiskai Savienības prioritātei, un atbalsta Eiropas Savienības iniciatīvas, kuru mērķis ir izstrādāt priekšlikumus, radīt jaunus instrumentus un īstenot efektīvus politikas pasākumus;

51. uzskata, ka tautsaimnieciskās un demogrāfiskās tendences liek izstrādāt kopēju Eiropas Savienības stratēģiju migrācijas plūsmu un integrācijas līdzsvarotas pārvaldības atbalstam;

52. uzsver, ka ir jāveic kopīgi pasākumi un jāveicina vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmenī integrācijā iesaistīto pušu sadarbība un dialogs;

53. aicina dalībvalstis un iesaistītās reģionālās pašvaldības paredzēt iniciatīvas, kas ļauj atvieglot imigrantu profesionālo prasmju novērtēšanu un atzīšanu;

54. iesaka izstrādāt valodu apmācības programmas, kas atbilst konkrētu imigrantu grupu vajadzībām;

55. iesaka vietējā un reģionālajā līmenī sekmēt inovatīvus integrācijas pasākumus, lai efektīvi reaģētu uz demogrāfiskajām problēmām, ar kurām saskaras daži reģioni;

56. aicina vietējās un reģionālās pašvaldības rosināt vietējos uzņēmumus stiprināt uzņēmumu sociālo atbildību savā līmenī;

57. aicina dalībvalstis un Komisiju sniegt politisku atbalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kam ir izšķiroša nozīme integrācijas politikas īstenošanā;

58. uzskata, ka integrācijas procedūra jāskatās izcelsmes valstī, un iesaka izmantot tādas pārrobežu sadarbības jomā pastāvošās iniciatīvas, kuras īsteno vietējās un reģionālās pašvaldības abpus ES ārējām robežām;

59. iesaka jautājumus, kas skar darbaspēka migrāciju un integrāciju, izskatīt, izmantojot vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvju kontaktus Eiropas kaimiņattiecību politikas ietvaros. Komiteja uzskata, ka Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu Reģionālo un vietējo pašvaldību asambleja (ARLEM) un jaunizveidotā ES un Austrumu partnerības valstu vietējo un reģionālo pašvaldību ikgadējā konference (CORLEAP) ir lietderīgi instrumenti iepriekš minēto jautājumu padziļinātai izskatīšanai;

60. uzskata, ka integrācijas politika jāattiecinā gan uz pagaidu migrantiem, gan uz cirkulārajiem migrantiem. Vienlaikus atgādina, ka cirkulārā migrācija nevar aizstāt pastāvīga rakstura migrāciju, un iesaka izskatīt iespējas gan izcelsmes valsts, gan uzņemošās valsts vietējo un reģionālo pašvaldību dalībai mobilitātes partnerībās un sarunās par šādām partnerībām;

61. atkārtoti norāda, ka integrācijas stratēģiju izstrādē un visā to īstenošanas laikā ir nepieciešama aktīva vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalība;

62. prasa, lai Reģionu komiteju iesaistītu ES prioritāšu noteikšanā attiecībā uz integrācijai paredzētajiem finanšu līdzekļiem, kā arī integrācijas programmu rezultātu novērtēšanā;

63. atbalsta imigrācijas un patvēruma fonda izveidi un prasa paredzēt vajadzīgos līdzekļus, lai nodrošinātu pietiekamu finansējumu un patiesu atbalstu imigrantu integrācijai vietējā un reģionālā līmenī, ietverot finansējumu projektiem reģionālā līmenī. Plašākā izpratnē attiecībā uz izdevumiem iekšlietu jomā jānorāda uz vajadzību nodrošināt pareizu līdzsvaru starp izdevumiem par drošību uz robežām un izdevumiem tādās jomās kā imigrantu integrācija un patvēruma pieprasītāju uzņemšanas apstākļi. Tās ir jomas, kurās vietējās un reģionālās pašvaldības var sniegt neapšaubāmu pievienoto vērtību;

64. vēlas aktīvāk līdzdarboties Eiropas līmeņa pasākumu koordinēšanā. Tāpēc prasa, lai Reģionu komiteju, kas pārstāv vietējās un reģionālās pašvaldības, aktīvi iesaistītu ES ministru

konferencēs par integrāciju, un iesaka nostiprināt tās klātbūtni “Eiropas Integrācijas foruma” pasākumos. Komiteja pauž vēlmi uzņemties būtisku lomu “teritoriālo pakto” sekmēšanā.

65. apliecina gatavību palīdzēt izveidot Eiropas sistēmu integrācijas jomā panāktā progresa uzraudzībai, izmantojot vienotus rādītājus;

66. uzskata, ka jāsekmē tādu jaunu instrumentu izmantošana kā “teritoriālie pakti” un jaunajā plānošanas posmā jāparedz finansējums, izmantojot struktūrfondus un tematiskas programmas;

67. ierosina izveidot trešo valstu iedzīvotāju integrācijas balvu, ko piešķirtu imigrantiem un/vai imigrantu integrācijas procesā iesaistītajām pusēm (vietējām vai reģionālajām pašvaldi-

bām, uzņēmumiem, organizācijām, savienībām, fondiem u.c.). Minētā iniciatīva varētu papildināt pastāvošos pasākumus, piemēram, migrantu starptautisko dienu, ko atzīmē ANO ietvaros.

68. vēlas izveidot stratēģiskas partnerattiecības ar Eiropas Komisiju un Eiropas pilsētu un reģionu tīklu, lai sekmēti migrantu integrāciju un atbalstītu efektīvu politikas pasākumu īstenošanu. Šādu partnerattiecību pamatā varētu būt tāds integrācijai veltīts vietējo un reģionālo pašvaldību tīkls, kurā varētu piedalīties visu pārvaldības līmeņu politikas veidotāji un pilsoniskās sabiedrības organizācijas. RK pauž cerību, ka Eiropas Komisija sniegs politisku, ekonomisku un darbības atbalstu stratēģisko partnerattiecību pilnīgai īstenošanai, un uzskata, ka tās varētu iekļauties jau pastāvošajās struktūrās un iniciatīvās.

Briselē, 2012. gada 15. februārī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētāja*
Mercedes BRESSO

Reģionu komitejas atzinums “Eiropas kultūras galvaspilsēta – nākotnes attīstība”

(2012/C 113/05)

REĢIONU KOMITEJA

- atzīst, ka EKG ir vērtīgs pasākums, kas izceļ Eiropas kultūru bagātību, daudzveidību un kopīgos aspektus, un norāda, ka Eiropas Savienības kultūras straujas izaugsmes laikā EKG programma ir īpaši palīdzējusi veidot Eiropas identitāti;
- norāda, ka Kultūras galvaspilsētas nosaukuma arvien pieaugošais prestižs ir ļāvis ierādīt kultūrai nozīmīgu vietu arī dalībvalstu, reģionu un pilsētu politikajā darba kārtībā;
- atkārtoti uzsver, ka starpkultūru dialogs, ko papildina sociālā un teritoriālā kohēzija, var palīdzēt nostiprināt privātās, sociālās un pilsoniskās dzīves pamatvērtības, piemēram, solidaritāti, atbildību, iecietību, cieņu. Turklāt starpkultūru dialogs var veicināt dažādām kultūras vidēm piederošu indivīdu un grupu savstarpējo saskarsmi un solidaritāti;
- norāda, ka pilsētās, kurām bijis piešķirts EKG nosaukums, kultūras nozare kļuvusi jūtami spēcīgāka un līdzdalība kultūras norisēs ir ievērojami pieaugusi, īpaši jauniešu vidū;
- uzsver, ka EKG jāklūst par tādu procesu, kas vietējai auditorijai piedāvā izglītojošas programmas un iespēju līdzdarboties pasākumos, tādējādi veicinot iedzīvotāju izpratni par sava reģiona un Eiropas jautājumiem.

Ziņotājs Anton ROMBOUTS (NL/PPE), Hertogenboscas mērs

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgs konteksts

1. atzinīgi vērtē to, ka Komisija gatavo jaunu tiesisko regulējumu Eiropas Kultūras galvaspilsētai (EKG) un 2010.–2011. gadā ir rīkojusi tiešsaistes apspriedi un atklātu sanākumi; atkārtoti uzsver, ka ir gatava dot ieguldījumu diskusiju pasākumos, kā norādīts atzinumā “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko groza Lēmumu Nr. 1419/1999/EK, ar kuru nosaka Kopienas rīcību pasākumam “Eiropas Kultūras galvaspilsēta” no 2005. gada līdz 2019. gadam”⁽¹⁾;

2. uzsver, ka EKG programmu ir svarīgi turpināt arī pēc 2019. gada;

3. atzīst, ka EKG ir vērtīgs pasākums, kas izceļ Eiropas kultūru bagātību, daudzveidību un kopīgos aspektus, un norāda, ka Eiropas Savienības kultūras straujas izaugsmes laikā EKG programma ir īpaši palīdzējusi veidot Eiropas identitāti;

4. norāda, ka Kultūras galvaspilsētas nosaukuma arvien pieaugošais prestižs ir ļāvis ierādīt kultūrai nozīmīgu vietu arī dalībvalstu, reģionu un pilsētu politiskajā darba kārtībā. Turklāt pētniecība un ieguldījumi kultūrā ir svarīgs līdzeklis, ar ko veicināt labklājību un sociālo kohēziju gan pilsētās un reģionos, gan valstu un Eiropas līmenī;

5. uzskata, ka iespēja piedalīties daudzveidīgā kultūras dzīvē paplašina jauniešu garīgo apvārtni un palīdz viņiem pārvarēt aizspriedumus un bailes no svešādā un nepazīstamā, tādējādi sekmējot dažādu kultūru dialogu;

6. atkārtoti uzsver, ka starpkultūru dialogs, ko papildina sociālā un teritoriālā kohēzija, var palīdzēt nostiprināt privātās, sociālās un pilsoniskās dzīves pamatvērtības, piemēram, solidaritāti, atbildību, iecietību, cieņu, virzību uz sociālo progresu un izpratni par sociālo un kultūras daudzveidību. Turklāt starpkultūru dialogs var veicināt dažādām kultūras vidēm piederošu indivīdu un grupu savstarpējo saskarsmi un solidaritāti⁽²⁾;

7. atzīst, ka EKG programma ir dziļi ietekmējusi ekonomikas, sociālo un kultūras jomu; Kultūras galvaspilsētas statuss ir

spēcīgs impulss radošajai nozarei, kurai savā veidā ir liela nozīme Eiropas ekonomikā un kura ir citu nozaru ekonomikas virzītājspēks;

8. norāda, ka pilsētās, kurām bijis piešķirts EKG nosaukums, kultūras nozare kļuvusi jūtami spēcīgāka un līdzdalība kultūras norisēs ir ievērojami pieaugusi, īpaši jauniešu vidū;

9. uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības vislabāk izprot Eiropas Kultūras galvaspilsētu (vai šā statusa pretendentu) realitāti un situāciju un ka tām ir vislabākās iespējas palīdzēt EKG programmas izstrādē un īstenošanā, vienlaikus pilnībā ievērojot subsidiaritātes principu; turklāt vairumā dalībvalstu tieši vietējās un reģionālās pašvaldības atbild par kultūras pasākumu organizatorisko nodrošinājumu un norisi, tāpēc tām ir daudzpusīgas zināšanas un pieredze, ko izmantot novatorisku un radošu risinājumu meklējumos;

Ieteikumi

A. Kultūras galvaspilsētas projekta turpināšana un stiprināšana

10. ir vienprātis ar Eiropas Komisijas secinājumu, ka EKG statuss joprojām tiek augstu vērtēts, rosina plašas kultūras programmas un rada ievērojamu ietekmi⁽³⁾; šajā saistībā aicina turpināt iniciatīvu, kura arī turpmāk veicinās iedzīvotāju līdzdalību un ilgtermiņa attīstību; norāda, ka, īstenojot EKG pēc 2019. gada, jācenšas veidot līdzsvarotu pieeju kultūrai, kura ir jāatbalsta ne tikai tāpēc, ka dod reālu un skaitliski izmērāmu peļņu no ieguldījumiem, bet arī tāpēc, ka tā ir vērtība pati par sevi;

11. pauž pārliecību, ka EKG programma var palīdzēt veidot nākotnes Eiropu. Uzmanība jāpievērš tādām tendencēm kā nacionālisms, individuālisms un patēriņa kultūra, kā arīirstošā sociālā infrastruktūra. Globalizācija, mobilitātes palielināšanās un atvērtās robežas paplašina mūsu skatu uz pasauli. Eiropieši ir arī “pasaules pilsoņi”, taču vienlaikus ir jāsarģa un jāglabā katrai tautai raksturīgā vietējā kultūra. Eiropai jāspēj radīt apstākļus vietējās kultūras uzplaukumam, vienlaikus attīstot ietverošu Eiropas identitāti; Eiropas konkurētspējas celšanā izšķiroši svarīga ir rūpniecības, sociālā un ar vidi saistītā inovācija, kas palīdzēs arī stiprināt teritoriālo kohēziju;

12. norāda, ka EKG programmas pamatā jāliek vietējās un reģionālās kultūras norises, tāpēc izšķiroši svarīga ir iedzīvotāju un visu attiecīgajā teritorijā darbojošos publiskā un privātā sektora dalībnieku iesaiste visos projekta īstenošanas posmos; uzsver, ka EKG jāklūst par tādu procesu, kas vietējai auditorijai

⁽¹⁾ CdR 393/2003 fin.

⁽²⁾ CdR 251/2008 fin.

⁽³⁾ Pasākuma “Eiropas Kultūras galvaspilsēta” ex post novērtējums par 2010. gadu (Rūras Esene, Pēča un Stambula), COM(2011) 921 final.

piedāvā izglītojošas programmas un iespēju līdzdarboties pasākumos, tādējādi veicinot iedzīvotāju izpratni par sava reģiona un Eiropas jautājumiem. Eiropas kultūras galvaspilsētām jābūt vairāk iesaistītām pasākumos un iniciatīvās, kuras ES paredzējusi, lai īstenotu pašreizējās un turpmākās programmas kultūras jomā, un pakāpeniski jāiekļauj iespēja kļūt par šādu programmu piemērošanas vietām;

13. atzīst, ka EKG shēma ir izrādījies labs stimuls tādu programmu izstrādei, kuras sekmē iekļautību un starpkultūru dialogu, un norāda, ka daudzi līdzšinējie Kultūras galvaspilsētas pasākumi notikuši pilsētās, kurās vērojamas sociālās kohēzijas un integrācijas problēmas. Kultūras pieejamība ir viens no nozīmīgiem ceļiem uz lielāku atbildību un pilsoniskumu, individuālo un kolektīvo labklājību, sociālo mobilitāti, solidaritāti utt. Tas ir jāpatur prātā, un EKG programmas centrā jābūt iedzīvotājiem un pilsoniskajai sabiedrībai;

14. atkārtoti pauž pārlicību, ka kultūras jomai ir liela nozīme stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanā. Komiteja vērs uzmanību uz lieliskajām ekonomiskās attīstības iespējām, ko daudziem reģioniem paver kultūras tūrisms. Tomēr RK brīdina, ka nedrīkst vienpusīgi uzsvērt tikai kultūras tautsaimniecisko nozīmi. Ne mazāk svarīga ir kultūras loma labas un dinamiskas dzīves vides radīšanā, kas ir attīstības priekšnoteikums ⁽⁴⁾;

15. atbalsta viedokli, ka EKG instrumentu jātūrpina izmantot arī pēc 2019. gada, un rosina to paplašināt tā, lai vairāk uzmanības varētu pievērst eiropiešu daudzveidīgās kopīgās un individuālās identitātes meklējumiem. Tādēļ būtu jāparedz iespēja programmas saturā iekļaut ne tikai Eiropas, bet arī citu valstu kultūru un partnerus, tādējādi vēl vairāk uzsverot Eiropas kultūru vērtību un bagātību;

B. Daudzgažu norise

16. norāda, ka 25 gados EKG no vasaras festivāla pāraugusi gadu ilgā kultūras pasākumā, kas ietver tādus svarīgus elementus kā kultūras, sociālā un ekonomiskā attīstība. Atsevišķās pilsētās EKG programmas bijušas vēl plašākas un to norise aptvērusi vairākus gadus gan pirms, gan pēc paša pasākuma. Šāda pieeja ir izrādījies ļoti veiksmīga, jo tā stimulē vietējos iedzīvotājus iesaistīties EKG gada norisēs, sekmē kultūras jomas attīstību un līdzdalību un veicina starptautisko atpazīstamību un sadarbību;

17. atgādina, ka daudzgažu pieeja ir labs risinājums arī tāpēc, ka palīdz konsolidēt gan pilsētas un attiecīgā reģiona ieguvu-

mus, gan jaunos [Eiropas] tīklus, kas izveidojušies, pateicoties EKG statusam. Turklāt šāda pieeja palīdz nodrošināt, īpaši šajos finansiāli saspringtajos laikos, ka ieguldījumi kultūrā ilgāku laiku nepazūd no politiskā darba kārtības. Kritērijs "Pilsēta un pilsoņi" nosaka, ka pasākumam jābūt ilgtspējīgam un jāiekļaujas kultūras un sociālajā ilgtermiņa attīstībā. Tomēr vairums EKG galveno uzmanību joprojām pievērš kultūras svētku rīkošanai konkrētajā gadā; šajā ziņā pozitīva ietekme var būt pašreizējo, bijušo un turpmāko kultūras galvaspilsētu strukturētāki sadarbībai;

18. atkārtoti pauž viedokli, ka pilsētām pasākums būtu jāizmanto kā daļa no ilgtermiņa attīstības stratēģijas, tādējādi veicinot ilgtspējīgāku pieeju kultūras attīstībai un padziļinot EKG ietekmi un mantojumu, kā norādīts atzinumā "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Kopienas rīcību pasākuma "Eiropas Kultūras galvaspilsēta" veicināšanai no 2007. gada līdz 2019. gadam"; lai šīs stratēģijas attīstītu ilgtermiņā un tādējādi risinātu jaunos uzdevumus vietējā un reģionālā līmenī, vēlreiz jāapliecina, ka ir lietderīgi noteikt un attīstīt kopīgus vidējā termiņa un ilgtermiņa kultūras politikas pasākumus; to var paveikt tikai tad, ja ir skaidri pausta institucionālā griba un pilnībā iesaistīti publiskie un privātie sociālie partneri;

19. apzinās, ka EKG statusu piešķir uz vienu konkrētu gadu; atgādina, ka norises ir svarīgi plānot daudzgažu kontekstā un iekļaut kultūras, ekonomiskās, sociālās un teritoriālās attīstības ilgtermiņa politikā;

20. uzsver, ka dalībvalstīm jāvelta pienācīga uzmanība Eiropas kultūras galvaspilsētas projekta īstenošanai, īpaši attiecībā uz projekta funkcionalitāti. Katrai iesaistītajai dalībvalstij būtu jāatbalsta ikviens individuāls Eiropas kultūras galvaspilsētas projekts un tas jāiekļauj ilgtermiņa politikā un stratēģijā;

C. Reģiona līdzdalības veicināšana

21. atzīst, ka EKG programma ir paplašinājusies arī attiecībā uz tajā iesaistīto pilsētu un reģionu veidiem. Sākumā dalībvalstis izvirzīja galvenokārt savu galvaspilsētu vai kādu citu no lielākajām pilsētām. Vēlāk EKG statusu arvien biežāk sāka piešķirt arī mazākām pilsētām ("otrajām pilsētām" vai reģionālajiem kultūras centriem). Tas, ka samazinās kandidātpilsētu vidējais lielums, nozīmē, ka arvien plašāk jāiesaistās attiecīgajam reģionam. Pilsētas un mazpilsētas ir tikšanās vietas, tajās koncentrējas

⁽⁴⁾ CdR 172/2007 fin.

tirdzniecība, rūpniecība, izglītība un pārvaldes iestādes; tās atrodas apvidus centrā un atspoguļo reģionam raksturīgās īpatnības. Komiteja norāda, ka šī tendence atzīta, pēc 2007. gada iekļaujot EKG programmā arī reģionālo dimensiju; tāpēc RK uzsver pievienoto vērtību, ko, piešķirot EKG statusu, dotu reģionālās pieejas veicināšana, kā arī to, ka varētu apsvērt iespēju reģionālā līmenī piešķirt kultūras ziņā nozīmīga reģiona statusu, ko koordinētu attiecīgā reģiona vadošā pilsēta;

22. uzsver, ka turpmāk kandidātpilsētas vēl aktīvāk jāmudina iesaistīt EKG programmā arī attiecīgo reģionu vai — pierobežas pilsētu gadījumā — pat eiroreģionu, slēdzot partnerības nolīgumus, kuri nodrošina sadarbību visos iniciatīvas posmos; atzīst, ka ilgtspējīgu politisko un finansiālo apņemšanos izstrādē liela nozīme ir stingrai pārvaldības sistēmai. Tās pamatā jābūt stabilam visu pušu savstarpējam politiskajam atbalstam, tostarp budžeta garantijām, kā arī mākslinieciskajai neatkarībai un iedzīvotāju līdzdalībai;

23. uzsver, ka mūsdienu ekonomikā ārkārtīgi liela nozīme ir tīkliem un radošām pilsētām atvērtā inovācijas ekosistēmā, jo stratēģiskos jautājumos pilsētas, reģioni, augstskolas, pētniecības iestādes un uzņēmumi arvien vairāk sadarbojas, lai tādējādi gūtu apjoma vai diversifikācijas radītus ietaupījumus, dalītos zināšanās un koordinētu infrastruktūras plānošanu; aicina vietējās un reģionālās pašvaldības aktīvi iesaistīties tiesiskā regulējuma un finansējuma plānu sagatavošanā;

24. vērs uzmanību uz pasākuma Eiropas dimensiju un tās nozīmi⁽⁵⁾; atzīst, ka EKG programmas mērķis ir veicināt Eiropas mēroga sadarbību un uzsvērt Eiropas kultūras bagātību, kā arī iesaistīt un mobilizēt iedzīvotājus; atgādina, ka atbalsts attiecīgo teritoriālo apvidu aktīvai līdzdalībai EKG programmā tuvinātu šā mērķa sasniegšanu un garantētu, ka pozitīva ietekme ir jūtama arī plašākā reģionālā kontekstā;

25. atkārtoti aicina Eiropas Komisiju rūpīgi uzraudzīt un analizēt jaunās tendences, kas saistītas ar EKG projektu, un atbalstīt tās; atgādina, ka Eiropas Komisijai savu programmu izstrādē būtu pienācīgi jāņem vērā kultūras potenciāls, kāds piemīt pilsētu un reģionālajām partnerībām, kuras ir tik ļoti svarīgas visai sabiedrībai, un ka jaunās un pozitīvās tendences būtu jāizmanto⁽⁶⁾;

D. Veicināt dalību pirmajā kandidātu atlases kārtā

26. atzīst, ka EKG ir viena no veiksmīgākajām ES programmām, kas ne vien attiecīgajai pilsētai un reģionam, kurā tā atrodas, bet pat kandidātpilsētām piedāvā unikālu iespēju panākt būtisku progresu kultūras, sociālajā un ekonomikas ziņā un dažos gados īstenot tādas pārmaiņas, kādu norisei parasti vajadzīga vesela paaudze;

27. tāpēc aicina mudināt plašu kandidātu loku pieteikties atlasei uz EKG statusa piešķiršanu; norāda, ka iepriekšējo gadu pieredze liecina — pieteikšanās jau pati par sevi dod pozitīvu impulsu kandidātpilsētas ekonomikai un uzlabo tās tēlu. Dalība sacensībā par EKG nosaukumu veicina arī jaunu [starptautisku] tīklu izveidi un sekmē partneru sadarbību reģionā;

28. apzinās, ka dalībvalstīm un Eiropas žūrijas sistēmai problēmas rada arvien pieaugošais kandidātpilsētu skaits, augošas piedāvājumu iesniegšanas izmaksas un ar sacensību saistīti organizatoriski jautājumi; aicina Komisiju uzsvērt arvien pieaugošā kandidātu skaita pozitīvo nozīmi un, to ņemot vērā, pēc 2019. gada pielāgot atlases procedūru;

29. uzsver: lai panāktu, ka pilsētās un reģionos palielinās sabiedrības informētība par EKG statusu, Eiropas Komisijai, dalībvalstīm un kandidātpilsētām jāstrādā ciešā partnerībā. Eiropas Komisijai jāturpina pilnveidot EKG nosaukuma “zīmola vērtību”, dalībvalstīm valsts līmenī plaši jāpopularizē iespēja piedalīties sacensībā, savukārt pilsētu ziņā ir izmantot savu tiešo saikni ar iedzīvotājiem un skaidrot iniciatīvas sniegtos ieguvumus. Nav šaubu, ka tādai pilsētai, kuras iedzīvotājiem trūkst skaidras izpratnes par EKG statusa mērķiem, būs grūti rast sabiedrības atbalstu dalībai atlase. Šis faktors var atturēt dažas iespējamās kandidātpilsētas no pieteikšanās;

30. norāda, ka būtu vēlams nostiprināt sacensības struktūru; ierosina orientēties uz visu kandidātpilsētu ieguldījumu kultūras attīstībā Eiropas, valsts un/vai reģionālā līmenī. Kandidēšanas procesā ielānoto pasākumu uzdevums varētu būt demonstrēt, kādu ieguldījumu katra pilsēta vai reģions dos kultūras politikas mērķu sasniegšanā, un, iespējams, arī apliecināt ikvienas pilsētas apņemšanos turpināt šo darbu katru gadu līdz pat EKG statusa piešķiršanai (neatkarīgi no tā, kurš uzvarēs sacensībā). Skaidrāka atlases kārtība palīdzētu mazināt pilsētu un reģionu savstarpējo spriedzi un dotu iespēju kandidātiem sniegt ieguldījumu plašāku ES un savas valsts mērķu īstenošanā. Visu šo faktoru kopums stimulētu veselīgu pieeju, ko varētu raksturot kā “sadarbību sāncensībā”;

31. aicina Komisiju mudināt dalībvalstis nodrošināt, lai valsts iestādes un struktūras sniegtu visu iespējamo atbalstu pilsētai, kas izvēlēta par kultūras galvaspilsētu;

E. Atlases procedūra

32. atbalsta dalībvalstu rotācijas sistēmu, saskaņā ar kuru patlaban (kopš 2007. gada) tiek piešķirts EKG nosaukums, un atzīst, ka šāda kārtība garantē vienlīdzīgas iespējas mazākām pilsētām un dalībvalstīm iegūt EKG statusu par spīti budžeta ierobežojumiem;

⁽⁵⁾ CdR 393/2003 fin.

⁽⁶⁾ CdR 172/2007 fin.

33. aicina Eiropas Komisiju apsvērt, vai jaunajā EKG tiesiskajā pamatā no jauna nebūtu jāietver iespēja uz EKG statusu pretendēt arī pilsētām, kas neatrodas ES dalībvalstīs; šādus apsvērumus rosina Stambulas pieredze (2010. g.) ⁽⁷⁾;

34. atkārtoti norāda, ka RK pārstāvim, kas darbojas atlases komisijā, arī turpmāk jābūt vienam no tās vēlētajiem locekļiem, kā tas ir bijis līdz šim; tomēr atzīst, ka darbošanās atlases komisijā nozīmē nevis goda amatu, bet gan ievērojamu darba slodzi un nopietnu atbildību pret konkursā pieteiktajām pilsētām; aicina Komisiju atzīt Reģionu komitejas funkcijas, ko tā pilda pārraudzības komitejā, un nodrošināt, ka minētā pārraudzības komiteja turpina aktīvi gādāt par to, lai programmas sagatavošanas posmā tiktu izstrādāta izraudzīto pilsētu kultūras programmu sinerģija ⁽⁸⁾; uzskata, ka būtu vēlams izraudzīties objektīvākus novērtēšanas kritērijus, kuri ļautu noraidītajām pilsētām izdarīt secinājumus un uz kuriem varētu pamatoties turpmākās kandidātes.

Briselē, 2012. gada 15. februārī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētāja*
Mercedes BRESSO

⁽⁷⁾ Pasākuma "Eiropas Kultūras galvaspilsēta" ex post novērtējums par 2010. gadu (Rūras Esene, Pēča un Stambula), COM(2011) 921 final.

⁽⁸⁾ CdR 251/2005 fin.

Reģionu komitejas atzinums “ETSG regulas pārskatīšana”

(2012/C 113/06)

REĢIONU KOMITEJA

- atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Komisijas priekšlikums ir saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1082/2006 noteikumu filozofiju un palīdz uzlabot Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG) izveidi un darbību;
- pieprasa izskaidrot konvencijas apstiprināšanas vai pieteikuma par ETSG izveidi noraidīšanas kritērijus;
- vēlas stiprināt savu lomu, papildinot atbildību par ETSG reģistra vadību un ETSG platformas uzturēšanu ar paziņojumu “ETSG formulārā” un publicēšanu Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī;
- vērš Eiropas Komisijas uzmanību uz to, ka ir ļoti sarežģīti vai pat neiespējami konvencijā jau iepriekš iekļaut pilnīgu visu to Eiropas, valstu un reģionu tiesību aktu sarakstu, kas attieksies uz ETSG darbību;
- ierosina, lai jau izveidotās ETSG izmanto jaunās regulas noteikumus, kas ir labvēlīgāki par šobrīd spēkā esošajiem noteikumiem Regulā (EK) Nr. 1082/2006 par ETSG;
- mudina paplašināt to uzņēmumu sarakstu, kuri var kļūt par ETSG dalībniekiem, iekļaujot tajā uzņēmumus, kuriem uzticēts sniegt vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumus.

Ziņotājs	Michel DELEBARRE kgs (FR/PSE), Denkerkas mērs
Atsauces dokuments	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. jūlija Regulu (EK) Nr. 1082/2006 par Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG) attiecībā uz šādu grupu izveides un ieviešanas precizēšanu, vienkāršošanu un uzlabošanu
	COM(2011) 610 galīgā redakcija – 2011/0272 (COD)

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

1. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Komisijas priekšlikums ir saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1082/2006 noteikumu filozofiju un palīdz uzlabot Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG) izveidi un darbību;

2. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas pievērsto uzmanību Lisabonas līguma *acquis* īstenošanai un, it īpaši, teritoriālās kohēzijas mērķim;

3. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Komisijas priekšlikums ir pieņemts, ņemot vērā daudzus ieteikumus iepriekšējos RK atzinumos ⁽¹⁾;

Kopsavilkums par Eiropas teritoriālās sadarbības grupām

4. uzsver, ka mazāk nekā četru gadu laikā ir izveidotas 25 ETSG; tās aptver vairāk nekā 550 vietējo un reģionālo iestāžu 15 dalībvalstīs, un to darbība skar vairāk nekā 22 miljonus eiropiešu;

5. atzinīgi vērtē to, ka 2011. gada 1. oktobrī vairāk nekā puse dalībvalstu ir atļāvusi izveidot ETSG (Austrija, Beļģija, Francija, Grieķija, Itālija, Kipra, Luksemburga, Nīderlande, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Spānija, Ungārija un Vācija);

6. atgādina, ka dalībvalstīs plāno vai vērtē desmitiem ETSG izveidi;

7. uzskata, ka ETSG izmantošanai jābūt balstītai uz brīvprātības principu — šis instruments būtu jāizmanto tikai tām teritorijām vai tīkliem, kas no ETSG izveides iegūs izšķirošas priekšrocības, lai to sadarbības centieniem būtu ilgtspējīgs un oficiāls pamats;

8. uzskata, ka Eiropas teritoriālās sadarbības pasākumi vienmēr jāveic, balstoties uz politisko, tehnisko un administratīvo saskaņošanu projekta partneru starpā “vadošā partnera” vadībā;

9. aicina Eiropas Komisiju vairāk ņemt vērā ETSG kā vēlamo instrumentu Eiropas teritoriālās sadarbības politikas īstenošanā un labāk integrēt ETSG tiesību aktos, kas attiecas uz kohēzijas politiku laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam;

10. norāda uz izveidoto un veidojošos ETSG partnerattiecību, uzdevumu un darbības jomu daudzveidību, kas parāda šī sadarbības instrumenta lielo potenciālu un elastību;

11. uzskata, ka viena no priekšrocībām, kas paveras, ETSG izmantojot daudzlīmeņu pārvaldības projektos, ir iespēja pārrobežu teritoriju vai eiroreģionu pārvaldībā iesaistīt visus attiecīgos dalībniekus;

12. norāda, ka ETSG instruments ir daudzfunkcionāls un tam piemīt potenciāls, lai pārvaldītu infrastruktūru un vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumus Eiropas pilsoņu labā teritorijās, kuras aptver vairākas dalībvalstis;

13. pauž nožēlu, ka ETSG vēl ir maz pieminētas citās ES nozaru politikās, izņemot kohēzijas politiku, un uzsver, ka ETSG instrumentam piemīt potenciāls reaģēt uz iniciatīvām un konkursiem un īstenot Eiropas Savienības programmas, un ETSG jāatzīst par struktūru, kurai ir tiesības piekļūt šīm iniciatīvām un konkursiem;

14. norāda, ka ETSG ir vāji integrētas Eiropas un valstu tiesību sistēmās;

15. konstatē, ka 27 dalībvalstīs ir 79 norīkotās kompetentās iestādes, kas ir pilnvarotas pieņemt un izskatīt ETSG izveides pieprasījumus;

16. atzīst, ka minētās kompetentās iestādes var sniegt atšķirīgas atbildes uz Regulas (EK) Nr. 1082/2006 interpretācijas jautājumiem, kā to apliecina jautājums par tiesībām, kas attiecas uz ETSG personālu vai ETSG, kuras dalībniekiem ir ierobežota atbildība;

17. piekrīt Eiropas Komisijas secinājumiem tās ziņojumā par to, kā piemērot Regulu (EK) Nr. 1082/2006 par Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG);

⁽¹⁾ *CdR 308/2007 fin* un *CdR 100/2010 fin*.

18. apzinās, ka regulas priekšlikumam vajadzētu padarīt ETSG pievilcīgāku un efektīvāku, lai varētu īstenot teritoriālās sadarbības pasākumus, vienlaikus ierobežojot nākamo ETSG dalībnieku, darbinieku un darbuzņēmēju juridiskos un finanšiālos riskus un saglabājot neitrālu attieksmi pret ETSG piemērojamā tiesiskā režīma izvēli;

19. uzskata, ka ir jāturpina Reģionu komitejas ETSG platformas ⁽²⁾ darbs (skatīt: www.cor.europa.eu/egtc), lai nodrošinātu ETSG uzraudzību un informācijas apmaiņu par labāko praksi un kopīgām problēmām, ar kurām saskaras gan uz pastāvošās, gan izveides procesā esošās ETSG, kā arī paplašināt ETSG iesaistīšanu ES nozaru politikās; ierosina, ka no 2014. gada ETSG platformai varētu būt tāda pati loma, kāda ir pilsētu attīstības platformai, kā Komisija ierosinājusi priekšlikumā regulai par Eiropas Reģionālās attīstības fondu;

20. vēlas, lai minētais darbs tiktu iekļauts Eiropas Komisijas un Reģionu komitejas sadarbības līgumā;

21. uzskata, ka ir svarīgi, lai šī specifiskā regula, kurai nav nozīmīgas ietekmes uz Eiropas Savienības budžetu, tiktu pieņemta nekavējoties, vēl pirms pieņemta tiesību aktu pakete par kohēzijas politiku pēc 2013. gada. Tas nodrošinātu pēc iespējas ātrāku regulas spēkā stāšanos un dotu jaunu impulsu jaunu ETSG projektu izstrādei drošā tiesiskā vidē;

Regulas priekšlikuma analīze

22. atbalsta Eiropas Komisijas priekšlikumos ietvertu filozofiju, kas Regulas (EK) Nr. 1082/2006 noteikumus ļauj pielāgot esošo ETSG praksei un uzlabot to darbību;

23. uzsver, ka minētie priekšlikumi var nostiprināt ETSG juridisko pamatu Eiropas tiesībās, ieviešot vienotus risinājumus Eiropas līmenī;

24. atzinīgi vērtē ETSG un tās partnerību jēdziena paplašināšanu, jo īpaši attiecībā uz valsts uzņēmumiem Direktīvas 2004/17/EK izpratnē;

25. šajā saistībā ierosina starp uzņēmumiem, kas var piedalīties ETSG darbībā, iekļaut arī uzņēmumus, kuriem uzticēta vispārējās tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšana, kā noteikts lēmumā ⁽³⁾ par to, kā piemērot Līguma par Eiropas Savienības darbību 106. panta 2. punktu ⁽⁴⁾;

⁽²⁾ Reģionu komitejas Biroja 127. sēde, 2011. gada 26. janvāris, 6. punkts, atsauce: *CdR 397/2010*.

⁽³⁾ C(2011) 9380 galīgā redakcija, pieņemts 2011. gada 20. decembrī.

⁽⁴⁾ Šis pants attiecas uz valsts atbalstu kompensāciju veidā par sabiedriskajiem pakalpojumiem; kompensācijas tiek piešķirtas uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt vispārējās tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumus.

26. atbalsta Eiropas Komisijas priekšlikumu vienkāršot ETSG izveides procedūru, kas balstīta tikai uz konvencijas apstiprināšanu sešu mēnešu termiņā;

27. uzskata, ka noteikuma par ETSG uzdevumu atbilstību tās dalībnieku kompetencei mīkstināšana veicinās jaunu daudzliemeņu pārvaldības formu rašanos;

28. šajā saistībā ierosina izskaidrot konvencijas apstiprināšanas vai pieteikuma par ETSG izveidi noraidīšanas kritērijus;

29. uzsver, ka ETSG veic uzdevumus savu dalībnieku vārdā, taču tai nav viņu pilnvaru. ETSG ir instruments sadarbības projektu vai programmu īstenošanai, nevis tās dalībnieku pilnvaru apvienošanai;

30. atzinīgi vērtē to, ka regulas priekšlikumā ir ietverti noteikumi, kas attiecas uz valstu tiesību aktiem, kuri piemērojami ETSG darbinieku līgumiem; minētie noteikumi ir patstāvīga tiesību norma, kas ir augstāka par dažādajiem šajā nozarē spēkā esošajiem valstu normatīvajiem aktiem;

31. atzinīgi vērtē īpašu noteikumu ieviešanu attiecībā uz ES ārējām robežām un aizjūras teritoriju iesaistīšanu ETSG partnerībās;

32. atbalsta iespēju izveidot "divpusēju" ETSG, kas veidota no dalībniekiem tikai vienā dalībvalstī un dalībniekiem tikai vienā trešā valstī vai aizjūras teritorijā;

33. uzskata: lai šī norma tiktu pilnībā īstenota, šāda veida ETSG izveide nav jāatstāj katras dalībvalsts pārziņā, bet attiecīgi izveides scenāriji būtu objektīvi jānosaka regulā;

34. uzskata, ka ir progresīvi ar jaunizveidotām ETSG saistītu informāciju publicēt Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C sērijā (Paziņojumi un informācija), pamatojoties uz regulas pielikumā iekļauto formulāru, nevis OV S sērijā (Atklāto konkursu paziņojumi), kā tas ir pašlaik;

35. tomēr atgādina, ka pašas ETSG nevar tieši pieprasīt šādu publikāciju;

36. tādēļ ierosina, lai šīs publikācijas nodrošina Reģionu komiteja, kas atbild par ETSG reģistra vadību un ETSG platformas uzturēšanu, nevis Eiropas Komisija, kā piedāvāts regulas priekšlikumā;

37. uzskata tāpat kā Eiropas Komisija, ka ir lietderīgi paredzēt noteikumus, kas ļauj ETSG noteikt savas pārvaldītās infrastruktūras izmantošanas tarifus un maksu;

38. uzskata, ka minētais noteikums būtu jāattiecinā arī uz vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumiem, ko ETSG varētu pārvaldīt vai sniegt;

39. vēlas ieviest kopīgu juridisku risinājumu, kas attiecas uz visām ETSG saistībā ar sadarbības nolīgumu parakstīšanu starp ETSG, kuras atrodas pie vienas un tās pašas robežas vai tajā pašā starptautiskās sadarbības telpā, lai īstenotu kopīgu projektu;

40. uzskata, ka ETSG arī vajadzētu varēt parakstīt sadarbības nolīgumus ar juridiskām personām, kas vēlas darboties kādā konkrētā ETSG projektā, tomēr nepievienojoties grupai visu tās uzdevumu veikšanā;

41. vērš Eiropas Komisijas uzmanību uz to, ka ir ļoti sarežģīti vai pat neiespējami konvencijā jau iepriekš iekļaut pilnīgu visu to Eiropas, valstu un reģionu tiesību aktu sarakstu, kas attieksies uz ETSG darbību;

42. piekrīt Eiropas Komisijas priekšlikumiem par noteikumu skaidrojumiem attiecībā uz ETSG atbildību, jo īpaši apdrošināšanas noteikumu ieviešanu;

43. tomēr atgādina, ka jēdziens "ierobežota atbildība", kas atvasināts no "sabiedrība ar ierobežotu atbildību", pastāv tikai nelielā daļā ES valstu;

44. uzskata, ka vienīgi potenciālie ETSG kreditori ir ieinteresēti iepriekš zināt ETSG dalībnieku finansiālo saistību apjomus;

45. ierosina, lai jau izveidotās ETSG izmanto jaunās regulas noteikumus, kas ir labvēlīgāki par šobrīd spēkā esošajiem noteikumiem Regulā (EK) Nr. 1082/2006 par ETSG;

46. aicina Eiropas Komisiju un dalībvalstis ierosināt nesaisītošu konvencijas un statūtu modeli, ko pievieno regulas pielikumā, lai atvieglotu un paātrinātu ETSG apstiprināšanas un izveides procedūras.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

1. panta 3. punkts

Pievienot apakšpunktu (f)

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	(f) <u>uzņēmumi, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisko nozīmi un kurus finansē no sabiedrisko pakalpojumu līdzekļiem atbilstoši kritērijiem, kas noteikti priekšlikumā lēmumam par Līguma par Eiropas Savienības darbību 106. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisko nozīmi</u> ⁽¹⁾ ;

(¹) COM(2011) 146 galīgā redakcija

Paskaidrojuma raksts

Sk. šā atzinuma 24. punktu.

2. grozījums

1. panta 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. ETSG var sastāvēt no dalībniekiem, kuri pārstāv tikai vienas dalībvalsts teritoriju un vienu trešo valsti vai aizjūras teritoriju, ja minētā dalībvalsts uzskata, ka šāda ETSG atbilst tās teritoriālās sadarbības vai divpusējo attiecību ar trešo valsti vai aizjūras teritoriju darbības jomai.	2. ETSG var sastāvēt no dalībniekiem, kuri pārstāv tikai vienas dalībvalsts teritoriju un vienu trešo valsti vai aizjūras teritoriju, ja <u>minētā dalībvalsts uzskata, ka šāda veida ETSG dalībvalstij iesniegtajā konvencijas projektā norādītais <u>mērķis un uzdevumi</u> atbilst:</u>

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>(a) tās dalībvalsts teritoriālās sadarbības ar trešo valsti vai aizjūras teritoriju vai</p> <p>(b) Eiropas teritoriālās sadarbības programmas ar trešo valsti vai aizjūras teritoriju, vai</p> <p>(c) dalībvalsts divpusējo attiecību ar trešo valsti vai aizjūras teritoriju darbības jomai.”</p>

Paskaidrojuma raksts

Kritērijiem, kas ļauj apstiprināt vai atteikt tādas ETSG izveidi, kuras locekļi ir tikai no vienas dalībvalsts un no vienas trešās valsts vai aizjūras teritorijas, ir jābūt objektīviem un jāatbilst vienam no trim grozījumā minētajiem gadījumiem. Šāda veida ETSG izveide nav jāatstāj dalībvalstu pārziņā.

3. grozījums

1. panta 5. punkta a) apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>3. Pēc 2. punktā minētās paredzamā dalībnieka paziņošanas attiecīgā dalībvalsts, ņemot vērā tās konstitucionālo iekārtu, apstiprina konvenciju un paredzamā dalībnieka dalību ETSG, ja vien tā neuzskata, ka šāda dalība neatbilst šai regulai, citiem Savienības tiesību aktiem attiecībā uz ETSG darbībām vai valsts tiesību aktiem par paredzamā dalībnieka kompetenci, vai ka šāda dalība nav pamatota ar attiecīgās dalībvalsts sabiedrības interešu vai sabiedriskās kārtības apsvērumiem. Šādā gadījumā dalībvalsts sniedz paziņojumu par apstiprinājuma nesniegšanas iemesliem vai ierosina vajadzīgos grozījumus konvencijā, lai paredzamais dalībnieks varētu piedalīties.</p>	<p>3. Pēc 2. punktā minētās paredzamā dalībnieka paziņošanas attiecīgā katras dalībvalsts norīkotā kompetentā iestāde, ņemot vērā tās konstitucionālo iekārtu, apstiprina konvenciju un paredzamā dalībnieka dalību ETSG, ja vien tā neuzskata, ka kādā no turpmāk minētajiem gadījumiem šāda dalība:</p> <p>(a) neatbilst šai regulai, citiem Savienības tiesību aktiem attiecībā uz ETSG darbībām vai</p> <p>(b) neatbilst valsts tiesību aktiem par paredzamā dalībnieka kompetenci saskaņā ar 7. panta 2. punkta noteikumiem, vai</p> <p>(c) ka šāda dalība nav pamatota ar attiecīgās dalībvalsts sabiedrības interešu vai sabiedriskās kārtības apsvērumiem.</p> <p>Šādā gadījumā katras dalībvalsts norīkotā kompetentā iestāde sniedz paziņojumu par apstiprinājuma nesniegšanas iemesliem vai ierosina vajadzīgos grozījumus konvencijā, lai paredzamais dalībnieks varētu piedalīties.</p>

Paskaidrojuma raksts

Paziņojumu sagatavo viena no ES 27 dalībvalstu norīkotajām 79 kompetentajām iestādēm, kurām ir jābūt norādītām regulā.

Regulas priekšlikumā katras dalībvalsts viena dalībnieka kompetence ir pietiekama, lai pamatotu visu attiecīgās dalībvalsts dalībnieku pievienošanos (7. panta 2 punkts). 4. panta 3. punkta noteikumi par dalībnieku kompetences atbilstības ETSG mērķim pārbaudi jāsaskaņo ar 7. panta 2 punktu.

Dalības ETSG atteikšana, pamatojot to ar vispārējas nozīmes neesamību, ir lieka, jo dalībnieka līdzdalību jau pārbauda, lai noteiktu, vai tā atbilst regulas noteikumiem, ciktāl regulas 1. panta 2. punktā jau ir noteikts ETSG darbības mērķis.

4. grozījums

1. panta 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>5. pantu aizstāj ar šādu tekstu:</p> <p>“5. pants</p> <p>Tiesībsubjektības iegūšana un publicēšana Oficiālajā Vēstnesī</p> <p>1. Konvenciju un statūtus, un jebkurus turpmākus to grozījumus reģistrē un/vai publicē saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem tajā dalībvalstī, kurā ir attiecīgās ETSG juridiskā adrese. ETSG iegūst tiesībsubjektību reģistrācijas vai publicēšanas dienā, atkarībā no tā, kura ir agrāk. Dalībnieki informē attiecīgās dalībvalstis, Komisiju un Reģionu komiteju par konvencijas reģistrāciju vai publikāciju.</p> <p>2. ETSG nodrošina, ka desmit darba dienu laikā no konvencijas reģistrēšanas vai publicēšanas brīža, Komisijai tiek nosūtīts pieprasījums, ievērojot šīs regulas pielikumā iekļauto paraugu. Komisija tad pārsūta šo pieprasījumu Eiropas Savienības Oficiālo publikāciju birojam paziņojuma publicēšanai <i>Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C sērijā</i>, informējot par ETSG izveidi un ietverot informāciju, kas izklāstīta šīs regulas pielikumā.”</p>	<p>5. pantu aizstāj ar šādu tekstu:</p> <p>“5. pants</p> <p>Tiesībsubjektības iegūšana un publicēšana Oficiālajā Vēstnesī</p> <p>1. Konvenciju un statūtus, un jebkurus turpmākus to grozījumus reģistrē un/vai publicē saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem tajā dalībvalstī, kurā ir attiecīgās ETSG juridiskā adrese un <u>pēc tam publicē citu attiecīgās ETSG dalībnieku dalībvalstīs</u>. ETSG iegūst tiesībsubjektību reģistrācijas vai publicēšanas dienā <u>dalībvalstī, kurā ir attiecīgās ETSG juridiskā adrese</u>, atkarībā no tā, kura ir agrāk. Dalībnieki informē attiecīgās dalībvalstis, Komisiju un Reģionu komiteju par konvencijas reģistrāciju vai publikāciju.</p> <p>2. ETSG nodrošina, ka desmit darba dienu laikā no konvencijas reģistrēšanas vai publicēšanas brīža, Komisijai <u>Reģionu komitejai</u> tiek nosūtīts pieprasījums, ievērojot šīs regulas pielikumā iekļauto paraugu. Komisija <u>Reģionu komiteja</u> tad pārsūta šo pieprasījumu Eiropas Savienības Oficiālo publikāciju birojam paziņojuma publicēšanai <i>Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C sērijā</i>, informējot par ETSG izveidi un ietverot informāciju, kas izklāstīta šīs regulas pielikumā.”</p>

Paskaidrojuma raksts

Reģionu komitejai, kas atbild par ETSG reģistra vadīšanu un ETSG platformas organizēšanu, jānodrošina konvencijas publikācija C sērijā, un pašas ETSG šo publikāciju nevar pieprasīt.

Sadarbība un informācijas apmaiņa starp Reģionu komiteju un Eiropas Komisiju jāiekļauj abu iestāžu sadarbības līgumā.

Turklāt konvencijas un statūtu publicēšana tikai tajā dalībvalstī, kurā ir attiecīgās ETSG juridiskā adrese, būtu diskriminējoša. Tā būtu pretrunā pārredzamības prasībai un iedzīvotāju tiesībām saņemt informāciju.

5. grozījums

1. panta 8. punkta b) apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>(b) Panta 4. punktam pievieno šādu daļu:</p> <p>“Tomēr 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā ETSG asambleja var definēt noteikumus un nosacījumus ETSG pārvaldītās infrastruktūras vienības lietošanai, tostarp tarifus un maksas, kas lietotājiem jāmaksā.”</p>	<p>(b) Panta 4. punktam pievieno šādu daļu:</p> <p>“Tomēr 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā ETSG asambleja var definēt noteikumus un nosacījumus ETSG pārvaldītās infrastruktūras vienības lietošanai <u>vai vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojuma izmantošanai</u>, tostarp tarifus un maksas, kas lietotājiem jāmaksā.”</p>

Paskaidrojuma raksts

ETSG ir jānodrošina iespēja noteikt to vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu tarifus un maksas, ko tās organizē bez atbilstošās infrastruktūras pārvaldības.

6. grozījums

1. panta 8. punkts

Pievienot c) apakšpunktu

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>(c) <u>5. punktam pievieno šādu apakšpunktu:</u></p> <p><u>Katra ETSG var parakstīt līgumu ar citu ETSG, vai jebkuru organizāciju, kas var kļūt par ETSG dalībnieku, lai Eiropas teritoriālās sadarbības ietvaros īstenotu projektu, kas saistīts ar ETSG vai parakstītāju pušu kopējiem mērķiem.</u></p> <p><u>Konvencijā obligāti jābūt norādītiem sadarbības mērķiem, uzdevumu sadalījumam starp parakstītājiem, parakstītāju pušu saistību paredzētajam līgumam un apjomam, kā arī uz konvenciju attiecināmajām tiesībām.</u></p>

Paskaidrojuma raksts

Visām ETSG ir jāspēj gūt labumu no Eiropas tiesiskā pamata, veidojot partnerības ar citām ETSG vai citām juridiskām personām, lai kopīgi īstenotu sadarbības projektus.

7. grozījums

1. panta 9. punkta h) apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
(h) konkrētos Savienības vai valsts tiesību aktus, kas piemērojami tās darbībā, lai arī pēdējie var būt tās dalībvalsts tiesību akti, kurā struktūrvienības izmanto savas pilnvaras vai kurā ETSG veic savas darbības;	(h) <u>konkrētos Savienības vai valsts tiesību aktus, kas piemērojami tās darbībā, lai arī pēdējie var būt tās dalībvalsts tiesību akti, kurā struktūrvienības izmanto savas pilnvaras vai kurā ETSG veic savas darbības;</u>

Paskaidrojuma raksts

Ir gandrīz neiespējami jau iepriekš izveidot iepriekšēju sarakstu ar Eiropas, valstu un reģionālajiem tiesību aktiem, kas būs jāpiemēro ETSG savu uzdevumu pildīšanā un visā savā darbības teritorijā.

8. grozījums

1. panta 12. punkta b) apakšpunkta 2.a daļa

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2.a Ja vismaz viena ETSG dalībnieka atbildība ir ierobežota vai izslēgta atbilstīgi attiecīgās valsts tiesību aktiem, saskaņā ar kuriem tas izveidots, arī pārējie dalībnieki drīkst konvencijā ierobežot savu atbildību.	2.a Ja vismaz viena ETSG dalībnieka atbildība ir ierobežota vai izslēgta atbilstīgi attiecīgās valsts tiesību aktiem, saskaņā ar kuriem tas izveidots, arī pārējie dalībnieki drīkst konvencijā ierobežot savu atbildību.
Tādas ETSG nosaukumā, kuras dalībniekiem ir ierobežota atbildība, ir vārds "ierobežota".	<u>Tādas ETSG nosaukumā, kuras dalībniekiem ir ierobežota atbildība, rikotajos konkursos un noslēgtajos līgumos ir vārds "ierobežota" ir jānorāda, ka ETSG ir "ierobežota" atbildība un/vai tajā ir dalībnieki ar ierobežotu atbildību, kā arī jābūt atsaucēm uz apdrošināšanas līgumiem, ko ETSG, iespējams, ir parakstījuši.</u>

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Prasība par tādas ETSG konvencijas, statūtu un pārskatu publisko pieejamību, kuras dalībniekiem ir ierobežota atbildība, ir vismaz tāda pati kā publiskā pieejamība, kas pieprasīta no citām juridiskām personām, kuru dalībniekiem ir ierobežota atbildība, kuras izveidotas saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kur ir šis ETSG juridiskā adrese.</p> <p>Tādu ETSG gadījumā, kuru dalībniekiem ir ierobežota atbildība, dalībvalstis var pieprasīt, lai ETSG izņem atbilstīgu apdrošināšanu, lai segtu ar ETSG darbībām saistītos īpašos riskus.”</p>	<p>Prasība par tādas ETSG konvencijas, statūtu un pārskatu publisko pieejamību, kuras dalībniekiem ir ierobežota atbildība, ir vismaz tāda pati kā publiskā pieejamība, kas pieprasīta no citām juridiskām personām, kuru dalībniekiem ir ierobežota atbildība, kuras izveidotas saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kur ir šis ETSG juridiskā adrese.</p> <p>Tādu ETSG gadījumā, kuru dalībniekiem ir ierobežota atbildība, dalībvalstis var pieprasīt, lai ETSG izņem atbilstīgu apdrošināšanu, lai segtu ar ETSG darbībām saistītos īpašos riskus.”</p>

Paskaidrojuma raksts

Vienīgi potenciālie ETSG kreditori ir ieinteresēti iepriekš zināt ETSG dalībnieku finansiālo saistību apjomus; ETSG nosaukumam pievienotā atsauce “ierobežota” neatklāj informāciju par finanšu saistību apmēriem un apdrošināšanas līgumiem, kurus ETSG ir noslēgusi.

9. grozījums

1. pants (14.a punkts)

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p><u>Eiropas Komisija pilnvaro Reģionu komitejas vadīto ETSG platformu nodrošināt gan pastāvošo, gan izveides procesā esošo ETSG darbības uzraudzību, organizēt paraugprakses apmaiņu, noteikt kopīgi risināmus jautājumus un ierosināt ETSG labāku integrāciju dažādās ES nozaru politikās.</u></p>

Paskaidrojuma raksts

Priekšlikums iekļaut jaunu pantu ETSG Regulā Nr. 1082/2006 (tas būs minētās regulas 17. pants). Šis priekšlikums grozījumam ir saskaņots ar 19. punktā ierosināto grozījumu.

10. grozījums

2. pants

Pievienot jaunu punktu pēc 1. punkta

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p><u>2. Ja ETSG, kas izveidotas pirms šīs regulas stāšanās spēkā, groza savu konvenciju un/vai statūtus, tās var izvēlēties piemērot šīs regulas noteikumus, norādot to tās struktūrvienības lēmumā, kura ir pilnvarota veikt izmaiņas ETSG konvencijā un statūtos.</u></p>

Paskaidrojuma raksts

Jau izveidotām ETSG ir jābūt iespējai gūt labumu no jaunajiem noteikumiem, kas ir labvēlīgāki, salīdzinot ar Regulu (EK) Nr. 1082/2006.

11. grozījums

PIELIKUMS

Ierosinātie grozījumi Eiropas Komisijas iesniegtajā tekstā ir norādīti dzeltenā krāsā.

Grozījums

PIELIKUMS

Saskaņā ar 5. panta 2. punktu iesniedzamās informācijas paraugs
EIROPAS TERITORIĀLĀS SADARBĪBAS GRUPAS (ETSG) IZVEIDE
Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. jūlija Regula (EK) Nr. 1082/2006
(OV L 210, 31.7.2006., 219. lpp.)

Tādas ETSG nosaukumā, kuras dalībniekiem ir ierobežota atbildība, ir vārds "ierobežota" (12. panta 2. punkts).

Ar zvaigznīti norādīti obligāti aizpildāmi lauki.*

IV. DALĪBNIKI*

IV. 1) Dalībnieku kopskaits grupā*:

IV. 2) Grupas locekļu valstspiederība*:

BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Cita:
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

IV. 2) Dalībnieku informācija*

Oficiālais nosaukums*:

Pasta adrese:

Pilsēta:

Pasta indekss:

Valsts*:

Kontaktpunkts(-i):

Tālrunis:

Adresāts:

E-pasts:

Fakss:

Interneta adrese(-es) (vajadzības gadījumā)

Dalībnieka veids*:

 Dalībvalsts Valsts iestāde Reģionālā iestāde Vietējā iestāde Publisko tiesību subjekts Publisks uzņēmums Apvienība, ko veido:

• Dalībvalsts(-is)

Kopā:*

• Valsts iestāde(-es)

Kopā:*

• Reģionālā(-s) iestāde(-s)

Kopā:*

• Vietējā(-s) iestāde(-s)

Kopā:*

• Publisko tiesību subjekts(-i)

Kopā:*

• Publisks(-ie) uzņēmums(-i)

Kopā:* Trešā valsts vai aizjūras teritorija

Reģionu komitejas atzinums “Bērnu nabadzība”

(2012/C 113/07)

REĢIONU KOMITEJA

- apstiprina, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir būtiska nozīme, īstenojot bērnu nabadzības un ekspluatācijas apkaršanas pasākumus, uzsver to izšķirošo nozīmi marginalizācijas un sociālās atstumtības novēršanā; piekrīt, ka bērnu nabadzība ir daudzdimensionāls fenomens, kura risināšanā nepieciešama daudzdimensionāla pieeja, un ierosina, ka: uzlabojumi dažās nozīmīgās jomās, piemēram, minimālo ienākumu un minimālo kvalitātes standartu noteikšanā, var būt īpaši nozīmīgi bērnu nabadzības apkaršanā;
- uzsver apmaksāta darba nozīmi, taču arī norāda, ka nodarbinātība viena pati negarantē izeju no nabadzības un ka ir nepieciešama turpmāka rīcība, lai apkarotu nodarbinātu personu nabadzību;
- uzsver, ka visām dalībvalstīm jāatzīst, ka bērnu nabadzība un sociālā atstumtība nozīmīgi šķēršļi, kas jāpārvar, ja dalībvalstis vēlas sasniegt stratēģijas “Eiropa 2020” mērķus tādās jomās kā nodarbinātības līmenis un ieguldījumi pētniecībā, izstrādē, enerģētikā un ilgtspējīgā attīstībā;
- pauž bažas, ka ekonomikas un finanšu krīzes un dažu dalībvalstu atbildes pasākumu rezultātā palielināsies gan absolūtā nabadzība, gan nodarbinātu personu nabadzība, gan jauniešu bezdarbs.

Ziņotāja Doreen HUDDART kdze (UK/ALDE), Ņūkāslas pilsētas domes locekle

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgas ievada piezīmes

1. atbalsta Komisijas ieceri 2012. gadā publicēt ieteikumu apkarot bērnu nabadzību un veicināt bērnu labklājību un atzinīgi vērtēt iespēju ar šo perspektīvas atzinumu sniegt ieguldījumu, lai sekmētu Eiropas platformas cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību mērķu īstenošanu; atbalsta trīs ieteikumā aptvertās politikas jomas, proti, pietiekami līdzekļi, piekļuve pakalpojumiem un bērnu un jauniešu aktīva līdzdalība; atzīmē: lai gan ES valstu vadītāji politiskos paziņojumos ir uzsvēruši, cik svarīgi būtu bērnu nabadzību izvirzīt par prioritāru jautājumu, šiem paziņojumiem ne vienmēr visās ES dalībvalstīs ir sekojusi atbilstīga līdzekļu piešķiršana, rīcība, mērķi un pārraudzība;

2. apstiprina, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir būtiska nozīme, īstenojot bērnu nabadzības un ekspluatācijas apkarošanas pasākumus, un uzsver to izšķirošo nozīmi marginalizācijas un sociālās atstumtības novēršanā; piekrīt, ka bērnu nabadzība ir daudzdimensionāls fenomens, kura risināšanā nepieciešama daudzdimensionāla pieeja, un ierosina, ka uzlabojumi dažās nozīmīgās jomās, piemēram, minimālo ienākumu un minimālo kvalitātes standartu noteikšanā, var būt īpaši nozīmīgi bērnu nabadzības apkarošanā;

3. vērš uzmanību uz to, ka bērnu nabadzība nav otršķirīga vai atvasināta problēma, kas izzudīs līdz ar ekonomisko izaugsmi⁽¹⁾; pastiprināta izaugsme laika posmā no 2000. līdz 2008. gadam būtiski neietekmēja bērnu nabadzības līmeni; bērnu nabadzība bija Eiropas sabiedrības kauna traips jau pirms krīzes, un Komiteja ir norūpējusies, ka dažu dalībvalstu pasākumi krīzes dēļ varētu neviļus palielināt bērnu nabadzību; atzīst, ka atsevišķas bērnu grupas ir pakļautas augstākam lielākas vai ārkārtējas nabadzības riskam, taču uzsver, ka paši bērni veido īpašu grupu sabiedrībā, kas bieži vien pakļauta lielākam nabadzības riskam nekā vispārējā sabiedrība;

4. Viena no nabadzības definīcijām ir šāda:

“Var uzskatīt, ka indivīdi, ģimenes un iedzīvotāju grupas dzīvo nabadzībā, ja viņiem trūkst līdzekļu, lai iegādātos tādu pārtiku, piedalītos pasākumos un nodrošinātu dzīves apstākļus un ērtības, kas attiecīgajā sabiedrībā ir ierasti vai vismaz tiek plaši

atbalstīti. Viņu līdzekļi ir daudz mazāki par tiem, kas ir vidējā indivīda vai ģimenes rīcībā, un tāpēc viņiem faktiski nav iespēju iekļauties ierastos rīcības modeļos, paražās un pasākumos”⁽²⁾;

5. norāda, ka visplašāk izmantotais nabadzības rādītājs dalībvalstīs un Eiropas Savienībā kopumā ir līmenis, kas “zemāks par 60 % no vidējiem mājāsaimniecības ienākumiem”, tomēr uzskata, ka būtu jāizmanto virkne rādītāju absolūtās nabadzības noteikšanai un jāņem vērā tādi aspekti kā sociālā iekļaušana, piekļuve pakalpojumiem, izglītības līmenis un zīdaiņu mirstība, kā norādīts tautas attīstības indeksā⁽³⁾; atzinīgi vērtē to, ka stratēģijā “Eiropa 2020” nabadzībai un sociālajai atstumtībai veltīta lielāka uzmanība, un piekrīt, ka sociālajai dimensijai vajadzētu būt šīs stratēģijas uzmanības centrā; vienlaikus atgādina, ka Eiropas Savienībā nabadzības riskam ir pakļauti 20 milj. bērnu;

6. uzsver, ka nabadzība var atstāt postošas sekas uz bērnu dzīvi, viņu bērnības pieredzi un turpmākajām dzīves izredzēm; atzinīgi vērtē norādes, ka jautājums par bērnu nabadzības risināšanu ir viens no pamatiniciatīvas “Eiropas platforma cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību” prioritātēm, tomēr pauž nožēlu, ka nav lielas apņemšanās minēto īstenot un ka iniciatīva nav iekļauti konkrēti mērķi bērnu nabadzības jomā;

7. atzinīgi vērtē apņemšanos 2012. gada jūnijā publicēt ieteikumu un paziņojumu par bērnu nabadzību un bērnu labklājību; atbalsta ierosināto satvaru ieteikumam par bērnu nabadzību un labklājību; šai sakarā atzīst, ka ir svarīgi iesaistīt bērnus, kas dzīvo nabadzībā, un atzinīgi vērtē aktīvas līdzdalības iekļaušanu minētajā satvarā; vienlaikus ierosina ieteikumā un paziņojumā uzsvērt humānās palīdzības organizāciju, piemēram, UNICEF, nozīmi un vietējo un reģionālo pašvaldību lomu tādu pakalpojumu sniegšanā, kas nodrošina, ka bērni ir pasargāti no nabadzības un ar to saistītās materiālās nenodrošinātības;

8. norāda, ka pašreizējā finanšu krīze vissmagāk ir skārusi visneaizsargātāko mūsu sabiedrības grupu un fakti liecina, ka krīzes ietekmi nesamērīgi spēcīgi izjūt bērni un it sevišķi jaunieši⁽⁴⁾ uzsverot, ka bērni no īpaši neaizsargātām iedzīvotāju grupām, tādām kā ielu bērni, viena vecāka ģimenes, lielas ģimenes, emigrantu ģimenes un mazākumtautību, piemēram, romu, ģimenes, ir pakļauti vēl augstākam marginalizācijas, nabadzības un sociālās atstumtības riskam; uzsver, ka, lai gan globalizācija

⁽¹⁾ “Can Higher Employment Levels Bring Lower Poverty in the EU?” (“Vai augstāks nodarbinātības līmenis var samazināt nabadzību Eiropas Savienībā?”) — uz regresijas vienādojumiem balstīta simulācija par stratēģijas “Eiropa 2020” mērķi, diskusiju dokuments Nr. 6068, Institute for the Study of Labor (Bonna).

⁽²⁾ Peter Townsend, “Poverty in the United Kingdom” (“Nabadzība Apvienotajā Karalistē”), 1979. gads.

⁽³⁾ Tautas attīstības indeksu aprēķina, ņemot vērā valsts vai reģiona nacionālo kopienākumu uz vienu iedzīvotāju, paredzamo mācību gadu skaitu un vidējo mācību gadu skaitu, kā arī paredzamo mūža ilgumu.

⁽⁴⁾ EUROCHILD, “How the economic and financial crisis is affecting children & young people in Europe” (“Kā ekonomikas un finanšu krīze ietekmē bērnus un jauniešus Eiropā”), 2011. gads.

un ciešāka valstu sadarbība var pozitīvi ietekmēt indivīdu dzīvi, šie ieguvumi tomēr bieži vien ir sadalīti nevienlīdzīgi; būtu jāveic pasākumi, lai neviens netiktu atstumts no minēto ieguvumu izmantošanas;

9. atzīmē: lai gan ES politikā pēdējos gados daudz uzmanības pievērsts bērnu nabadzībai un ES valstu vadītāji pauduši atbalstošus politiskus paziņojumus, tomēr bērnu nabadzības apmērs tā rezultātā nav nozīmīgi samazinājies; uzsver, ka jautājuma risināšanai paustais politiskais atbalsts jāiedzīvina visās ES dalībvalstīs kā atbilstīga līdzekļu piešķiršana, rīcība un mērķi;

10. uzsver apmaksāta darba nozīmi, taču arī norāda, ka nodarbinātība viena pati negarantē izeju no nabadzības un ka ir nepieciešama turpmāka rīcība, lai apkarotu nodarbinātu personu nabadzību⁽⁵⁾;

11. uzsver, ka visām dalībvalstīm jāatzīst, ka bērnu nabadzība un sociālā atstumtība ir nozīmīgi šķēršļi, kas jāpārvar, ja dalībvalstis vēlas sasniegt stratēģijas "Eiropa 2020" mērķus tādās jomās kā nodarbinātības līmenis un ieguldījumi pētniecībā, izstrādē, enerģētikā un ilgtspējīgā attīstībā;

12. piekrīt, ka ir nepieņemami, ka vienā no bagātākajiem pasaules reģioniem 21. gadsimtā 20 miljonu bērnu dzīvo nabadzībā vai ir pakļauti šādam riskam un ka nabadzība nenozīmē vienīgi zemu ienākumu vai to pilnīgu trūkumu — tā nozīmē arī to, ka cilvēkam ir atņemta ietekme, cieņa, tiesības uz labu veselību, izglītību un mājokli, elementāra pašcieņa un spēja piedalīties sociālos pasākumos⁽⁶⁾;

13. uzsver, ka ANO Ģenerālā asambleja atzīst arī nabadzības, kas skar bērnus, īpašo raksturu. ANO turklāt uzsver, ka bērnu nabadzība nozīmē ne tikai naudas trūkumu. To var izprast tikai kā vairāku ANO Konvencijā par bērna tiesībām paredzēto tiesību nolīgumu; minētajā Konvencijā atzītas katra bērna tiesības uz tādu dzīves līmeni, kāds nepieciešams bērna fiziskajai, intelektuālajai, garīgajai, tikumiskajai un sociālajai attīstībai (27. pants). Bērnu nabadzība lielākoties saistīta ar gadījumiem, kad tiek pārkāptas Konvencijā atzītas tiesības uz izdzīvošanu, aizsardzību, attīstību un līdzdalību;

14. norāda: vairāki pētījumi liecina, ka bērnu nabadzības mazināšanā liela nozīme ir efektīvai politikai, kas virzīta uz līdzekļu pārdali ģimeņu ar bērniem interesēs. Visā ES sociālie maksājumi nabadzību mazina par vismaz 44 %;

⁽⁵⁾ Sk., piemēram, "A Living Wage for Newcastle" ("Eksistenci nodrošinoši ienākumi Nūkāslā"), <http://www.newcastle.gov.uk/news-story/a-living-wage-newcastle>.

⁽⁶⁾ "Poverty: the facts" ("Nabadzība. Fakti"), 5. izdevums, J. Flaherty, J. Veit-Wilson un P. Dornan, Child Poverty Action Group (Rīcības grupa bērnu nabadzības jautājumā), 2004. g.

Eiropas Savienības politika

15. vēlas uzsvērt, ka jāuzlabo izpratne par izmaksu un ieguvumu priekšrocībām, ko nestu ieguldījumi bērnu nabadzības⁽⁷⁾ un izmantošanas, sociālās atstumtības un plašākas sociālās nevienlīdzības apkarošanā; norāda uz ieguvumiem, ko plašākai sabiedrībai sniegtu lielāka vienlīdzība un mazāka marginalizācija, atstumtība un nabadzība sabiedrībā, un uzsver finanšu, ekonomiskās un sociālās priekšrocības, ko nestu agrīni ieguldījumi bērnos un ģimenēs⁽⁸⁾;

16. atbalsta Padomes 2011. gada 17. jūnija secinājumus "Bērnu nabadzības jautājuma risināšana un bērnu labklājības veicināšana", kuros aicināts bērnu nabadzības apkarošanu noteikt par prioritāti; atbalsta Sociālās aizsardzības komitejas 2011. gada 15. februāra atzinumu, kurā mudināts bērnu nabadzības apkarošanu izvirzīt par prioritāti visās attiecīgajās jomās;

17. piekrīt, ka šobrīd pieejams ievērojams datu apjoms par bērnu nabadzību Eiropas Savienībā; ar bažām norāda, ka bērnu nabadzības līmenis dalībvalstīs veido 11 % līdz 33 %, iesaka izmantot līdzekļus, lai izprastu, izplatītu un izmantotu šos pieejamos datus un lai dalībvalstis varētu dalīties paraugpraksē;

18. pauž bažas, ka ekonomikas un finanšu krīzes un dažu dalībvalstu atbildes pasākumu rezultātā palielināsies gan absolūtā nabadzība, gan nodarbinātu personu nabadzība, gan jauniešu bezdarbs⁽⁹⁾;

19. uzsver, ka liela nozīme ir politikai, kuras mērķis ir pārtraukt no paaudzes paaudzē turpināto nabadzības ciklu. Lai to paveiktu, vajadzīga visaptveroša politika, kas ietver izglītības un sociālos pasākumus, kuru mērķis ir ne tikai nodrošināt vecāku nodarbinātību, bet kuru mērķgrupa ir tieši bērni;

20. aicina Komisiju un dalībvalstis skaidrāk atzīt to, ka nabadzība ir dalīta atbildība un izaicinājums visai sabiedrībai kopumā, ko nedrīkst uzskatīt par stigmatu vai to cilvēku neveiksmi, kuri ir nabadzīgi vai sociāli atstumti;

21. atkārtoti Komisijai pausto aicinājumu nodrošināt, lai struktūrfondi paredzētu iespējas uzlabot sociālos mājokļus, tādējādi stiprinot to lomu sociālās iekļaušanas politikā un apstiprinot, ka sabiedrisko pakalpojumu sniegšana sociālo mājokļu jomā jānosaka dalībvalstu līmenī;

22. piekrīt, ka nabadzības samazināšanas un novēršanas nolūkā vajadzīga vispusīga un integrēta pieeja, kas ietver dažādu grupu vajadzības un specifiskās grūtības;

⁽⁷⁾ Hirsch, D., "Estimating the cost of child poverty" ("Aplēses par bērnu nabadzības izmaksām"), Joseph Rowntree Foundation, 2008. gads.

⁽⁸⁾ Sk., piemēram, Ministru kabinets (Apvienotā Karaliste), "Early Intervention: Smart Investment, Massive Savings" ("Agrīna iejaukšanās: gudri ieguldījumi, apjomīgi ietaupījumi"), 2011. gads.

⁽⁹⁾ EUROCHILD, "How the economic and financial crisis is affecting children & young people in Europe" ("Kā ekonomikas un finanšu krīze ietekmē bērnus un jauniešus Eiropā"), 2011. gads.

Pietiekami līdzekļi

23. atbalsta uzskatu, ka nabadzība ienākumu trūkuma dēļ ir viens no vislabāk redzamajiem sociālās maznodrošinātības aspektiem, kas bērnus ietekmē savādāk nekā pieaugušos⁽¹⁰⁾; taču tas ir tikai viens no daudzajiem bērnu nabadzības faktoriem, kuri jāņem vērā; piekrīt, ka trūkst izpratnes par minimālajiem standartiem, kas ir vajadzīgi, lai varētu panākt bērnu tiesību ievērošanu; aicina ES un dalībvalstis izvērtēt iespēju risināt minēto problēmu tādās svarīgās jomās kā ienākumu atbalsts, piekļuve pakalpojumiem un bērnu līdzdalība;

24. norāda, ka valstīs, kuras sociālajiem pabalstiem tērē visvairāk līdzekļu, parasti ir viszemākie bērnu nabadzības rādītāji; piekrīt tam, ka dalībvalstīm starppaaudžu solidaritātes vārdā nepieciešamības gadījumā būtu jāapsver iespēja paaugstināt bērnu pabalstus, atzīstot bērniības izšķirošo nozīmi un sniedzot ieguldījumu Eiropas nākotnē;

25. atzinīgi vērtē priekšlikumu izstrādāt pamatnoteikumus par vispārēju pienācīgu minimālo ienākumu nodrošināšanu visiem bērniem, ņemot vērā mājsaimniecības — gan vecāku, gan bērnu — ienākumus kopumā;

26. uzsver, ka liela nozīme ir preventīvai valsts politikai, kas iegulda saprātīgā bērnu labklājības politikā, kura nevis koncentrējas uz viņu sociālās atstumtības un nabadzības sekām, bet gan atbalsta tādu pilntiesīgu indivīdu audzināšanu, kuri spēj iekļauties sabiedrībā un darba tirgū;

27. atkārtoti uzsver citu līdzekļu, kas nav pabalsti, nozīmi; vecāku līdzdalība darba tirgū var palīdzēt mazināt bērnu nabadzību vienīgi tad, ja algas ir tam atbilstošas un ja ir iespējams saskaņot vecāku dažādos darba modeļus; aicina dalībvalstis atzinīgi atbalstīt priekšlikumu pievienot dokumentam ieteikumu par tiesību aktu izstrādi par pienācīgu ienākumu līmeni un par "pienācīga" darba nodrošināšanu⁽¹¹⁾ un ierosina šajā ieteikumā iekļaut arī tiesību aktus par nodarbinātības aizsardzību; tomēr uzsver, ka atsevišķiem cilvēkiem nav piekļuves darba tirgum un viņi nespēj strādāt un ka tas jāņem vērā, piešķirot pabalstus;

28. atzīst, ka vispārēji bērnu pabalsti ir viens no efektīvākajiem veidiem, kā sniegt ienākumu atbalstu ģimenēm ar bērniem, un ka tie būtu jāpieskaita kopā ar mērķtiecīgiem pabalstiem visnabadzīgākajām personām⁽¹²⁾;

⁽¹⁰⁾ EUROCHILD Policy Position, "Child poverty – family poverty: Are they one and the same?" ("Bērnu nabadzība — ģimenes nabadzība. Vai tas ir viens un tas pats?"), 2011. gads.

⁽¹¹⁾ Sk., piemēram, Shildrick, T. et al., "The low-pay, no-pay cycle: understanding recurrent poverty" ("Zemas darba samaksas un bezdarba posmi: periodiskas nabadzības izprašana"), Joseph Rowntree Foundation, 2010. gads.

⁽¹²⁾ Sk., piemēram, Bradshaw J., "Child benefits in the European Union" ("Bērnu pabalsti Eiropas Savienībā"), Poverty ("Nabadzība") (139), CPAG, 2011. gads.

29. aicina precizēt jēdzienu "pietiekami" un aicina dalībvalstis un Komisiju vienoties par ES standartiem vai metodoloģiju, kā noteikt bērna izmaksas un definēt pietiekamus līdzekļus bērnu nabadzības novēršanai un apkarošanai; ierosina definīcijas izstrādē ņemt vērā šādus apsvērumus: pienācīgi līdzekļi *kam*, pienācīgi līdzekļi *cik ilgam laikam* un *kurš* nosaka, kas ir pienācīgi līdzekļi⁽¹³⁾;

30. stingri atbalsta ierosinājumu, ka dalībvalstis, pabalstu sistēmā paaugstinot prasības un izmantojot sankcijas, jāaicina būt ļoti piesardzīgām, lai nepieļautu bērnu sodīšanu un nepamestu viņus bez nepieciešamajiem līdzekļiem; atzīmē, ka šī pieeja bieži vien palielina nabadzībā dzīvojošu ģimeņu un bērnu stigmatizāciju un nostiprina uzskatu, ka nabadzība ir personīgu neveiksmju vai rakstura trūkumu rezultāts; norāda, ka ekonomikas krīzes dēļ daudzās dalībvalstīs būtiski pieaudzis bezdarbs un dzīves dārdzība, bet mājsaimniecību ienākumi nav palielinājušies; uzsver, ka konsultāciju pakalpojumi var būtiski palīdzēt palielināt mājsaimniecību ienākumus; atzīmē, ka dažās dalībvalstīs šādu pakalpojumu sniegšana var būt apdraudēta;

31. piekrīt, ka bērnu un sabiedrības labklājībai ļoti nozīmīgs ir vecāku darba un privātās dzīves līdzsvars, jo bērnu attīstību var kavēt gan nabadzība ienākumu trūkuma dēļ, gan arī laika trūkums; piekrīt, ka pieaugušo dzīvi un bērnu attīstību negatīvi var ietekmēt situācija, ja vecākiem ir nestabils darbs, netipisks darba laiks vai zemu atalgotas darbs⁽¹⁴⁾;

Piekļuve pakalpojumiem

32. atzinīgi vērtē faktu, ka uzsvars likts uz to, lai nodrošinātu, ka visiem bērniem izšķirošā viņu attīstības posmā ir piekļuve labas kvalitātes pakalpojumiem, un norāda, ka veselības aprūpe, izglītība, atbalsts audzināšanai un ģimenei, mājoklis un aizsardzība ir galvenie pakalpojumi, kurus pārsvarā sniedz vietējās un reģionālās pašvaldības;

33. atzīst, ka liela nozīme ir agrīnai pirmsskolas izglītībai un bērnu aprūpei, kā arī agrīnās pirmsskolas aprūpes pakalpojumu kvalitātei; uzsver, ka bērnībā un pusaudža gados (un it sevišķi t.s. kritiskajos brīžos⁽¹⁵⁾) efektīvi un laicīgi sniegts atbalsts var nozīmīgi pozitīvi ietekmēt bērna attīstību; atzīmē, ka daži vietējo un reģionālo pašvaldību sniegtie pakalpojumi ir ārkārtīgi svarīgi bērnu labklājības uzlabošanai, bet daudzās dalībvalstīs taupības programmas apdraud to pastāvēšanu⁽¹⁶⁾;

⁽¹³⁾ J. Veit-Wilson, "What do we mean by 'adequate' benefits?" ("Ko mēs saucam par "pienācīgu pabalstu?"), 14. nodaļa: J. Strelitz and R. Lister [eds] "Why Money Matters. Family income, poverty and children's lives. Save the Children" ("Kāpēc nauda ir svarīga. Ģimenes ienākumi, nabadzība un bērnu dzīve. Glābiet bērnus"), Londona, 125.–132. lpp.

⁽¹⁴⁾ Sk., piemēram, R. MacDonald, "Precarious work: risk, choice and poverty traps" ("Nestabils darbs: risks, izvēle un nabadzības draudi"): A. Furlong, "Handbook of Youth and Young Adulthood: New perspectives and agendas" ("Rokasgrāmata par jaunību un agrīnu pieaugušo dzīves posmu: jaunas perspektīvas un darba kārtība"), 2009. gads.

⁽¹⁵⁾ Shildrick, T.A. & MacDonald, R., "Understanding youth exclusion: critical moments, social networks and social capital" ("Jauniešu atstumtības analīze: kritiskie brīži, sociālie tīkli un sociālais kapitāls"), Youth & Policy, 2008. gads.

⁽¹⁶⁾ Turpat.

34. atzinīgi vērtē priekšlikumu stiprināt izglītības lomu, lai nepieļautu un pārvarētu nabadzības apburto loku, likvidējot visus finanšu šķēršļus izglītībā, nodrošinot vienlīdzīgas iespējas un sniedzot nepieciešamo papildu atbalstu, lai kompensētu iespējamās nelabvēlīgos apstākļus; atzīst nozīmību, kāda ir vienlīdzīgai piekļuvei ar izglītību saistītiem pakalpojumiem, ko pastāvīgi sniedz vietējās un reģionālās pašvaldības, piemēram, skolas brīvpusdienas, bezmaksas grāmatas un mācību materiāli, finansiāls atbalsts dalībai skolas ekskursijās un kultūras pasākumos bērniem no ģimenēm ar maziem ienākumiem un ģimenēm, kurām draud nabadzība;

35. uzsver, ka bērnu nabadzības apkarošanā liela nozīme var būt bērnu aprūpes struktūrām. Tās bērnam dod iespēju rosināt saskarsmi ar citiem bērniem un bērnu aprūpes darbiniekiem. Tādējādi var uzlaboties bērnu kognitīvā, valodiskā, emocionālā un sociālā attīstība un, šķiet, ka tam ir ilgstoša ietekme;

36. uzsver nabadzības iespējamo graužošo ietekmi uz bērnu veselību⁽¹⁷⁾; pauž bažas, ka saskaņā ar Komisijas paziņojumu par nevienlīdzību veselības jomā nepietiekama uzmanība pievērsta bērnu piekļuvei veselības aprūpei, turklāt ir novērojams vispārējs izpratnes trūkums par problēmu, kā arī nevienlīdzības mazināšanai veselības aprūpes jomā nav noteikta pietiekama politiskā prioritāte un nav pausta atbilstoša atņemšanās; ierosina ieteikumā un paziņojumā uzsvērt, cik nozīmīgi ir uzlabot bērnu veselību, tostarp garīgo veselību; piekrist, ka papildus vispārējiem pasākumiem samazināt veselības jomā vērojamo nevienlīdzību jāievieš īpaši uz bērniem vērsti pasākumi un ka nabadzīgajiem iedzīvotājiem un sociāli atstumtajām grupām, tostarp visiem bērniem, jānodrošina vispārēja piekļuve veselības aprūpei;

37. piekrist bažām par to, ka vides problēmas, piemēram, piesārņojums, satiksme, piesārņota zeme vai apšaubāmas kvalitātes dzeramais ūdens bieži vien nesamērīgi lielā apjomā skar nabadzībā dzīvojošos bērnus; atzinīgi vērtē ierosinājumu pielikt visas iespējamās pūles, lai nepieļautu nabadzībā dzīvojošo bērnu nonākšanu geto rajonos un viņu sociālo atstumšanu un lai veicinātu sociālo daudzveidību mājokļu jomā; atzinīgi vērtē priekšlikumu plānošanā iekļaut bērnus, viņu ģimenes un kopienas; iesaka, ņemot vērā bērnu tiesību lielo nozīmi, ieteikumā apsvērt iespējas ieviest minimālos standartus bērnu mājokļiem;

38. piekrist, ka dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka bērnus nenoskār no ģimenēm tāpēc, ka tām trūkst līdzekļu bērnu aprūpei, un atzīst, ka garantēti pienācīgi līdzekļi nodrošinātu, ka tas nenotiek; brīdina nepalēlināt nabadzības stigmatizēšanu, nabadzību pārāk cieši saistot ar vardarbību ģimenē, un uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir nozīmīga loma bērnu aizsardzībā;

⁽¹⁷⁾ Sk., piemēram, Spencer, N., "Health Consequences of Poverty for Children" ("Nabadzības ietekme uz bērnu veselību"): "End Child Poverty" ("Bērnu nabadzības apkarošana"), 2008. gads.

Bērnu un jauniešu aktīva līdzdalība

39. stingri atbalsta uzvaru, kas ierosinātajā ieteikumā likts uz bērnu un jauniešu aktīvu līdzdalību; piekrist, ka ir šķēršļi, kas liedz visiem bērniem piedalīties, un ka tie ir vēl jo lielāki tiem bērniem, kas dzīvo nelabvēlīgos apstākļos, un ka tradicionālie apspriešanās veidi varētu tos nesasniegt, tomēr aktīvas līdzdalības pieeja ir jāpopularizē gan ģimenēs, gan kopienās, gan NVO un privātajā sektorā, tādējādi stimulējot visas sabiedrības iesaisti;

40. ierosina noteikt, ka bērnu līdzdalībā būtu jāietver šādas iespējas: piedalīties un ietekmēt to lēmumu pieņemšanu, kas ietekmē viņu dzīvi; piedalīties sporta un atpūtas pasākumos, lai uzlabotu veselību, sociālo dzīvi un personisko izaugsmi; kā arī piedalīties kultūras pasākumos, lai veidotu prasmes, veicinātu izpratni par kultūrām un to dažādību nolūkā veidot iekļaujošāku un mazāk diskriminējošu sabiedrību;

41. aicina dalībvalstu valdības un vietējās un reģionālās pašvaldības savas kompetences robežās darīt visu iespējamo, lai nodrošinātu vajadzīgos apstākļus bērnu un jauniešu aktīvai līdzdalībai, veidojot atbilstīgu vidi izglītībai, attīstībai un brīvā laika pavadīšanai un piedāvājot daudzveidīgas iespējas;

42. piekrist, ka viens no šķēršļiem bērnu nabadzības apkarošanā ir sabiedrības un politiskās izpratnes trūkums par šo jautājumu un tā ietekmi uz bērniem, viņu ģimenēm un sabiedrību kopumā; ir nobažījies, ka šo situāciju pasliktina tas, ka plašsaziņas līdzekļos nabadzība tiek atspoguļota maz un dažkārt ar negatīvu nokrāsu, ka trūkst informētības par bērnu tiesībām vai atbalsta tām, turklāt trūkst ilgtermiņa redzējuma un pūliņi tiek vērsti uz īstermiņa panākumu gūšanu vēlēšanās (jaunieši nav vēlētaji); atzīmē, ka daudzās valstīs uzmanības pievēršana bērnu jautājumam vai bērna kā pilntiesīgas personas uztveršana neietilpst politiskajā kultūrā;

43. izceļ gan vietējo un reģionālo pašvaldību paveikto, gan to iekšienē veikto darbu, kura mērķis ir nodrošināt bērnu iesaisti lēmumu pieņemšanas procesos par jautājumiem, kas skar viņu dzīvi; tomēr vēl ir daudz jāizdara, lai garantētu bērnu tiesības tikt uzklautiem saistībā ar viņiem būtiskiem jautājumiem, kā atzīts ANO Konvencijas par bērnu tiesībām 12. pantā;

Ieteikumi

44. iesaka pamatiniciatīvā "Eiropas platforma cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību" par prioritāti noteikt īpašu mērķi saistībā ar bērnu nabadzību, kā arī pieņemt visaptverošu stratēģiju bērnu nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanai, iekļaujot šajā stratēģijā valsts, reģionālo un vietējo līmeni un pielāgojot to stratēģijai "Eiropa 2020", un turklāt izstrādāt uzraudzības sistēmu, kuras pamatā būtu piemēroti kritēriji un kura būtu sasaistīta arī ar UNCRC ziņošanas mehānismu;

45. atkārtoti uzsver, ka dalībvalstīm būtu jāizstrādā īpaši ziņojumi par bērnu nabadzību, un ierosina paredzēt izstrādāt diagnostikas līdzekli riska un grūtību situāciju un to smaguma novērtēšanai, kā arī vietējām un reģionālajām pašvaldībām ieteikt izmantot šo instrumentu un ziņojuma sniegšanu iekļaut dalībvalstu ziņošanas pienākumos saistībā ar stratēģiju "Eiropa 2020"; uzsver, ka RK 2011. gada 19. aprīlī rīkotajā zibensaptauņā daudzi respondenti pozitīvi vērtēja iespēju nākotnē reģionālajās programmās noteikt obligātas prioritātes, jo tādējādi vietējā, reģionālajā un valstu līmenī nabadzības un sociālās atstumtības jautājumam tiktu veltīta lielāka uzmanība;

46. iesaka struktūrfondu līdzekļu piešķiršanā ņemt vērā to projektu un pakalpojumu nozīmi, kas paredzēti bērnu nabadzības apkarošanai, bērnu un viņu ģimeņu labklājības veicināšanai, jo īpaši attiecībā uz nepilngadīgajiem vai jauniešiem, kuri cieš no fizisku vai garīgu spēju traucējumiem, ekspluatācijas, narkomānijas, imigrācijas, noziedzības vai jebkādiem citiem

faktoriem, kas palielina viņu neaizsargātību, kā arī uzlabo šādu bērnu un viņu ģimeņu līdzdalību un apkarot negatīvo priekšstatu par nabadzību un tās stigmatizāciju;

47. iesaka aktīvi iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības, kurām ir izšķiroša nozīme valstu un ES politikas īstenošanā vietējā līmenī, lēmumu un politikas jomu izstrādē saistībā ar atbalstu ģimenēm, pakalpojumu sniegšanu un bērnu un jauniešu aktīvu līdzdalību;

48. labākās prakses piemēru apmaiņas nolūkā iesaka Komisijai izvērst un uzturēt pastāvīgu dialogu ar RK un piešķirt līdzekļus, lai RK sadarbībā ar tādām organizācijām kā *Eurocities* un *Eurochild* varētu publicēt ziņojumus, kuros bērnu nabadzības risināšanas jomā dokumentēti veiksmīgi projekti, ko dalībvalstīs īstenojušas vietējās un reģionālās pašvaldības.

Briselē, 2012. gada 15. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētāja
Mercedes BRESSO

Reģionu komitejas atzinums “Vides trokšņa direktīva – turpmākā virzība”

(2012/C 113/08)

REĢIONU KOMITEJA

- atzinīgi vērtē reālos ieguvumus, ko sniedz direktīva, taču pauž nožēlu, ka nedz VTD, nedz ziņojumā par tās īstenošanu nav sniegtas konkrētas norādes par vietējām un reģionālajām pašvaldībām, un uzsver, ka tām ir būtiska nozīme pārmērīga trokšņa novēršanā;
- norāda, ka troksnis pirmām kārtām ir vietēja mēroga problēma, bet tās risinājums galvenokārt jārod Eiropas līmenī. Tāpēc Komiteja aicina ES izstrādāt vērienīgu politiku trokšņa emisiju novēršanai, paredzot pasākumus, ar kuriem Eiropa varēs novērst trokšņa cēloņus;
- ierosina Komisijai, kad rūpīgi novērtēta ietekme uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām, noteikt sliekšņa vērtības, pamatojoties uz PVO ieteikumiem;
- uzsver nepieciešamību nodrošināt saikni un papildināmību starp dažādajiem tiesību instrumentiem, kas reglamentē materiālus saistībā ar troksni tā rašanās vietā, un novērst juridiskās nepilnības, konkrēti attiecībā uz transportlīdzekļiem un jo īpaši automobiļiem, autoceļiem, dzelzceļiem un lidostām, izstrādājot visaptverošu tiesisko regulējumu;
- uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt reģionālajām un vietējām pašvaldībām finansiālu atbalstu un tehniskās vadlīnijas attiecībā uz ES politikas īstenošanu trokšņa samazināšanas jomās, kā arī ir svarīgi ES un valstu līmenī pieņemt attiecīgus atbalsta pasākumus;
- aicina iekļaut trokšņa un trokšņa piesārņojuma problēmas visās attiecīgajās politikas sadaļās un iniciatīvās, jo īpaši turpmākajā Septītajā ES vides rīcības programmā un otrajā ES Vides un veselības rīcības plānā, kā arī ilgtspējīga transporta iniciatīvās ES reģionālās attīstības programmu ietvaros un teritorijas plānošanas politikā;
- iesaka Komisijai plašāk ieviest daudzlīmeņu pārvaldības koncepciju arī citās jomās, piemēram, trokšņa apkarošanā. Par atskaites punktu šajā ziņā varētu būt Pilsētu mēru pakts.

Ziņotājs	José MACÁRIO CORREIA kgs (PT/PPE), Faro mērs
Atsauces dokuments	Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par Vides trokšņa direktīvas īstenošanu saskaņā ar Direktīvas 2002/49/EK 11. pantu COM(2011) 321 galīgā redakcija

1. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

A. Vispārīgas piezīmes

1. uzsver, ka ir svarīgi apkarot trokšņa piesārņojumu un veidot Eiropas trokšņa politiku saskaņā ar 2002. gada 25. jūnijā pieņemto Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/49/EK, kas pazīstama kā Vides trokšņa direktīva (VTD);

2. atzinīgi vērtē reālos ieguvumus, ko sniedz saskaņā ar direktīvu izstrādātās trokšņu kartes, kopīgo rādītāju noteikšana, ES iedzīvotāju pakļaušanas trokšņa iedarbībai novērtēšana un iestāžu, kas ir kompetentas izstrādāt rīcības plānus, izveidošana;

3. atzinīgi vērtē Komisijas ziņojumu par direktīvas īstenošanu kā labu sākumpunktu VTD nepieciešamajai pārskatīšanai;

4. pauž nožēlu, ka dažas dalībvalstis nav noteiktajā termiņā iesniegušas pieprasītās trokšņu kartes un ka attiecībā uz Maltu bija jāuzsāk pārkāpuma procedūra;

5. pauž nožēlu, ka nedz VTD, nedz ziņojumā par tās īstenošanu nav sniegtas konkrētas norādes par vietējām un reģionālajām pašvaldībām, un uzsver, ka tām ir būtiska nozīme pārmērīga trokšņa novēršanā; Komiteja tāpēc vēlētos, ka to pilnībā iesaista turpmākās politikas izstrādē;

6. norāda, ka troksnis pirmām kārtām ir vietēja mēroga problēma, bet tās risinājums galvenokārt jārod Eiropas līmenī. Tāpēc Komiteja aicina ES izstrādāt vērienīgu politiku trokšņa emisiju novēršanai, paredzot pasākumus, ar kuriem Eiropa varēs novērst trokšņa cēloņus;

7. atkārtoti norāda uz nepieciešamību noteikt mērķus, lai apkarotu troksni vidē, kas iedarbojas uz cilvēkiem, jo īpaši apbūvētos rajonos, publiskos parkos vai citos klusos rajonos aglomerācijā, klusos rajonos, kas atrodas laukos, blakus skolām, slimnīcām un citām no trokšņa aizsargājamām ēkām un zonām;

8. norāda, ka Komisijas sniegtajā uzskaitījumā, kurā aplūkota trokšņa ietekme uz veselību, nav skaidri atspoguļotas vienas no visbiežākajām trokšņa iedarbības sekām — trokšņi ausīs un hiperakūzija (patoloģiska skaņu jutība), kuru cēlonis parasti ir

dzirdes pasliktināšanās, ko izraisījis augsts trokšņa līmenis. No trokšņiem ausīs un/vai hiperakūzijas cieš vismaz 10 % iedzīvotāju, un augsta trokšņa līmeņa dēļ šī problēma arvien biežāk skar jauniešus. Tāpēc ir ārkārtīgi svarīgi informēt sabiedrību par problēmām, ko veselībai vai radīt troksnis;

9. norāda, ka attiecīgajā jomā jau pieņemto un vēl gaidāmo ES iniciatīvu uzskaitījumā nav minēti pasākumi skaļā trokšņa mazināšanai atsevišķās sabiedriskās vietās, piemēram, diskotēkās;

10. uzsver nepieciešamību ņemt vērā Pasaules Veselības organizācijas (PVO) jaunākos datus par trokšņa vērtībām un joslām, ko piemēro trokšņa kartēm, atbilstoši kurām vērtību rādītāji, par kuriem jāziņo, būtu jāsamazina līdz 40 dB, kā arī jāiekļauj autoceļu, dzelzceļa un gaisa satiksmes trokšņa sociālās izmaksas; Komiteja aicina iestrādāt PVO jaunākos datus trokšņa iedarbības un izmaksu liknēs, ko izmanto transporta trokšņa radīto sociālo izmaksu aprēķināšanā;

11. aicina iekļaut trokšņa un trokšņa piesārņojuma problēmas visās attiecīgajās politikas sadaļās un iniciatīvās, jo īpaši turpmākajā Septītajā ES vides rīcības programmā un otrajā ES Vides un veselības rīcības plānā, kā arī ilgtspējīga transporta iniciatīvās ES reģionālās attīstības programmu ietvaros un teritorijas plānošanas politikā;

B. Trokšņa cēloņu novēršana

12. uzsver nepieciešamību nodrošināt saikni un papildināmību starp dažādajiem tiesību instrumentiem, kas reglamentē materiālus saistībā ar troksni tā rašanās vietā, un novērst juridiskās nepilnības, konkrēti attiecībā uz transportlīdzekļiem un jo īpaši automobiļiem, autoceļiem, dzelzceļiem un lidostām, izstrādājot visaptverošu tiesisko regulējumu;

13. atzīst, ka ir svarīgi novērst vairākas nepilnības pašreizējā direktīvā un uzskata, ka ir jāizstrādā salīdzinošas metodoloģijas trokšņa mērījumiem un jāizmanto attiecīgie tīkli trokšņa mērīšanai un novērošanai, iekļaujot standartizācijas kritērijus, robežvērtības un mērķvērtības, ziņošanas un novērtēšanas metodes un īstenošanu;

14. norāda uz nepieciešamību pievērsties trokšņa cēloņiem un norāda uz tādu izmaksu efektivitāti, kas veltītas trokšņa novēršanai, izmantojot tehnikas sasniegumus un emisijas robežvērtības trokšņa piesārņojuma kontrolei, lai samazinātu tā ietekmi;

15. uzsver priekšrocības, ko sniedz satiksmes trokšņa avotu samazināšana kā veids, lai samazinātu par autoceļiem atbildīgo iestāžu izdevumus, īpaši saistībā ar prettrokšņa sienu un izolācijas uzstādīšanu);

16. norāda, ka teritorijas plānošanas un pilsētu plānošanas politikā ir svarīgi iekļaut trokšņa piesārņojuma ierobežojumus, īpaši tādēļ, lai troksni, kuru rada autoceļu satiksme un darbība kaimiņzonās, ierobežotu izcelsmes avotā;

17. uzsver, ka ir svarīgi trokšņa samazināšanu iekļaut kā vienu no konkurētspējīgas un resursefektīvas transporta sistēmas mērķiem, kas iezīmēti Komisijas Baltajā grāmatā “Ceļvedis uz Eiropas vienoto transporta telpu — virzība uz konkurētspējīgu un resursefektīvu transporta sistēmu” un saistībā ar trokšņa samazināšanu piemērot un izvērtēt dažus pasākumus, kas atbilst ilgtspējas, energoefektivitātes un gaisa kvalitātes kritērijiem. Baltās grāmatas īstenošanas nolūkā Komiteja ierosina izstrādāt rīcības plānu, kurā būtu paredzēts kalendārais grafiks, pasākumi un izvērtēšanas termiņi;

18. uzskata, ka vērienīgā ES politikā trokšņa piesārņojuma jomā jāiekļauj šādi pasākumi:

- jaunajiem transportlīdzekļiem: ieviest emisijas standartus visa veida transportlīdzekļiem un aprīkojumam (ko izmanto virszemē, pazemē, uz ūdens un zem ūdens, gaisā u.c.),
- esošajiem transportlīdzekļiem: veikt pasākumus, lai aizstātu novecojušus transportlīdzekļus un aprīkojumu ar tādējiem, kas rada mazāku troksni, un sliežu transportlīdzekļus aprīkot ar tehnoloģijām, kas aizsargā pret troksni,
- izmēģinājumiem paredzēto metožu reforma: Komiteja iesaka izstrādāt transportlīdzekļu un aprīkojuma testēšanas procedūras, kurās tiktu pārbaudīts emisiju līmenis reālā situācijā (konkrētos apstākļos),
- izstrādāt un uzlabot riepas ar zemu trokšņa līmeni;

19. prasa, lai transporta nozare pieņemtu trokšņa piesārņojuma samazināšanas mērķus, iespējams, izmantojot tirgus instrumentus, piemēram, maksu par piekļuvi (autoceļu, dzelzceļa, ūdens vai gaisa satiksmes) tīklam vai tā izmantošanu, lai piesārņotāji segtu ar viņu radīto troksni saistītos izdevumus;

20. iesaka veidot saskaņotu stratēģiju un izvirzīt tālejošākus mērķus, pārskatot Direktīvu 70/157/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu pieļaujamo trokšņu līmeni, Direktīvu 2001/43/EK par riepu radīto troksni un priekšlikumus saistībā ar L kategorijas transportlīdzekļu radīto troksni, ko reglamentē Direktīva 97/24/EK, un prasa veikt pasākumus, lai lidostu apkārtnes iedzīvotājiem garantētu naktsmieru, kas ilgst ne mazāk kā 7 stundas;

21. atzinīgi vērtē nesenās pārmaiņas attiecībā uz riepu jauno marķēšanas sistēmu, kas patērētājiem, autoparku vadītājiem un

publiskajām iestādēm dos iespēju izvēlēties riepas ar vislabākajiem trokšņa parametriem; šajā sakarā ierosina, ka marķējumam būtu jānodrošina patērētājiem iespēja, izvēloties attiecīgās riepas, ņemt vērā gan to trokšņa parametrus, gan degvielas taupības rādītājus; ierosina arī, ka šādam marķējumam jābūt saistītam ar precīziem Eiropas standartiem attiecībā uz transportlīdzekļiem, kas vienlaikus ar attiecīgu ceļu seguma tehnoloģiju izmantošanu varētu samazināt autoceļu trokšņa līmeni uz pusi (10 dB), taču norāda uz noteiktām īpatnībām ziemeļu dalībvalstīs attiecībā uz riepu lietošanu, piemēram, ziemas vai citos ekstremālos apstākļos tiek izmantotas noteikta veida riepas ar vai bez radzēm, lai nodrošinātu satiksmes drošību īpašos apstākļos;

22. atzīmē, ka klusā ceļu seguma materiālu izstrādē būtu jāņem vērā vietējie klimatiskie un meteoroloģiskie apstākļi, kā arī uzlabojumi attiecībā uz ceļu seguma izturību pret slīdes novēršanas pasākumiem (sāls kaisīšanu, radzotu riepu lietošanu);

23. uzsver, ka Direktīva 2000/14/EK par trokšņa emisiju vidē no iekārtām, kas paredzētas izmantošanai ārpus telpām, ir ļoti svarīga;

24. atzīst nepieciešamību pēc iespējas ātrāk un vēlākais līdz 2020. gadam aizstāt vai pielāgot esošo ritošo sastāvu, kā arī nodrošināt stimulus klusāka aprīkojuma lietošanai. Uz tirgus principiem balstīti instrumenti, piemēram, sliežu ceļu piekļuves maksas būtu jāizmanto, lai nodrošinātu, ka piesārņotāji sedz trokšņa izmaksas, ko tie rada. Ja uz tirgus principiem balstīti instrumenti nedarbojas efektīvi, vidējā termiņā būtu jāapsver papildu pasākumi, piemēram, aizliegums izmantot ritošo sastāvu, kas nav aprīkots ar tādām tehnoloģijām, kuras rada vismazāk trokšņa. Šai sakarā Komiteja īpaši vēlas atgādināt par ES dzelzceļa radītā trokšņa politikas pārskatīšanu, uzsverot jau uzsāktos izmēģinājumu projektus, kuri darbojas Vācijā un Nīderlandē;

25. vērs uzmanību uz to, cik svarīga nozīme ir uzlabojumiem pilsētu teritorijās, veicinot klusākus transporta veidus, tostarp hibrīdo un elektrisko automobiļu izmantošanu, ka arī klusāku un ilgtspējīgāku sabiedrisko transportu;

26. iesaka pieņemt pilsētplānošanas pasākumus, piemēram, tramvaju un citu sabiedrisko transportlīdzekļu, tostarp pazemes transporta sistēmu izmantošanu, centienus veicināt braukšanu ar velosipēdu un iešanu kājām, autosatiksmes un transportlīdzekļu ātruma ierobežošanu, kā arī videi draudzīgu publisko iepirkumu, un nodrošināt vietējām un reģionālajām pašvaldībām pareizos stimulus un atbilstošu informāciju par ES finansējuma mehānismiem;

C. Nākamās VTD uzdevumi

27. aicina pārskatīt direktīvas V pielikumu, kurā noteiktas minimālās prasības attiecībā uz rīcības plāniem ievilkumu formā, kā arī VI pielikumu, kurā definēts, kāda informācija ir jānosūta Eiropas Komisijai šim nolūkam, lai nodrošināt plašāku un efektīvāku šās direktīvas īstenošanu un uzlabotu salīdzināmību dalībvalstu starpā;

28. iesaka ieviest instrumentu un metožu standartizāciju ES līmenī, atvieglojot trokšņa novēršanas rīcības plānu izstrādi un/vai faktisko īstenošanu, kā arī iesaistot plašu ieinteresēto personu loku — gan pētniecības institūtos un augstskolas, gan vietējās un reģionālās pašvaldības — vienotas ES aģentūras īstenošanā koordinācijas sistēmā;

29. šajā sakarā norāda, ka dažos gadījumos par trokšņa samazināšanas rīcības plānu sagatavošanu atbildīgās kompetentās iestādes nav atbildīgas par šo plānu īstenošanu, un aicina pievērst vairāk uzmanības šai problēmai;

30. iesaka Komisijai plašāk ieviest daudzlīmeņu pārvaldības koncepciju arī citās jomās, piemēram, trokšņa apkarošanā. Par atskaites punktu šajā ziņā varētu būt Pilsētu mēru pakts;

31. aicina ātri pabeigt projektu *CNOSSOS-EU* (Kopējās trokšņa novērtēšanas metodes Eiropā), ar mērķi ieviest saskaņotu novērtēšanas metodi visām trokšņa kartēm attiecībā uz autotransporta, dzelzceļa un rūpniecisko troksni un arī lidaparātu radīto troksni;

32. ierosina Komisijai pēc ietekmes uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām rūpīga novērtējuma noteikt robežvērtības un mērķvērtības, pamatojoties uz PVO ieteikumiem un paredzot dalībvalstīm pienākumu rīkoties, tiklīdz kā ir sasniegts noteikts trokšņa līmenis;

33. atturīgi vērtē Eiropas emisijas standartu noteikšanu trokšņa piesārņojuma jomā, ja tie nav saistīti ar visaptverošu trokšņa emisijas politiku. Tos jāpiemēro vietējām un reģionālajām pašvaldībām, bet šajā līmenī pieejamie līdzekļi bieži nav pietiekami šā mērķa īstenošanai. Šādiem emisijas standartiem jābūt jābūt daļai no vispārējās ES trokšņa mazināšanas politikas, kurā emisiju ierobežošanas politika un emisiju ierobežošanas politika ir tieši saistītas. Komiteja ierosina veikt šādus pasākumus:

— sagatavot tematisku trokšņa stratēģiju, kurā būtu definēta ES politika trokšņa jomā (kurā būtu ietverts kalendārais grafiks, pasākumi, izvērtēšanas termiņi);

— vides trokšņa direktīvā noteikto mērķu apmēru pieskaņot ES pasākumiem par trokšņa samazināšanu tā rašanās vietā;

— izstrādāt ES politiku emisiju jomā un veikt to pirms direktīvas pārskatīšanas. Tikai pēc vairākiem gadiem varēs izvērtēt trokšņa cēloņu samazināšanas pasākumu rezultātus;

— pārskatīt vides trokšņa direktīvu;

34. uzsver, ka ir svarīgi atjaunot Zaļajā grāmatā par nākotnes politiku cīņai pret troksni ierosinātās mērķvērtības, kas ir palikušas ārpus pašreizējās direktīvas un kas saskaņā ar jaunākajiem

PVO pētījumiem ir apstiprinātas kā aizsardzībā pret troksni sasniedzamie mērķi; atzīmē, ka troksnis no dažādiem avotiem summējas un ka PVO ilgtermiņa mērķi jāņem par pamatu jaunu projektu plānošanā;

35. iesaka pastiprināt sinerģiju starp troksni un gaisa kvalitātes politiku (gan ES gaisa kvalitātes direktīvā, gan ES vides trokšņa direktīvā paredzētās prasības par rīcības plāniem), tādējādi sekmējot efektīvāku rīcību kopējās politikas ietvaros;

36. ierosina pēc ietekmes uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām rūpīga novērtējuma noteikt mērķus, lai samazinātu trokšņa iedarbību, tāpat kā atmosfēras un klimata piesārņojuma jomā, tostarp, nosakot mērķi līdz 2023. gadam samazināt 55 dB trokšņa ietekmei naktī pakļauto cilvēku skaitu vismaz par 15 %;

37. uzskata par lietderīgu apsvērt L_{DEN} samazināšanu līdz 40 dB un L_{NIGHT} samazināšanu līdz 35 dB, izstrādājot turpmākās trokšņu kartes;

38. aicina precizēt dažus jēdzienus, kas ietverti šajā direktīvā, īpaši jēdzienus “aglomerācija” un “klusie rajoni”;

D. Vietējo un reģionālo pašvaldību loma

39. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt reģionālajām un vietējām pašvaldībām finansiālu atbalstu un tehniskās vadlīnijas attiecībā uz ES politikas īstenošanu trokšņa samazināšanas jomās, kā arī ir svarīgi ES un valstu līmenī pieņemt attiecīgus atbalsta pasākumus;

40. atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi veidot tīklu, kura ietvaros reģionālās un vietējās pašvaldības var apmainīties ar informāciju un pieredzi un pārņemt paraugpraksi, nodrošinot aktuālu informāciju, kas pieejama visās valodās;

41. iesaka sniegt plašāku un kvalitatīvāku informāciju vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kā arī atbalsta instrumentus un vizualizācijas vadlīnijas kombinētās kartēs attiecībā uz kumulatīvu troksni no dažādiem avotiem. Balstoties uz subsidiaritātes principu, katrai pašvaldībai jābūt tiesīgai noteikt, kā vislabāk īstenot informācijas kampaņas;

42. ierosina reģionālā un vietējā līmenī uzsākt izglītošanas un informēšanas kampaņas par troksni un rīkot sabiedriskās apspriešanas un uzklaušanās sanāksmes, lai sekmētu padziļinātu izpratni par situāciju un skaidrotu šos jautājumus iedzīvotājiem;

43. iesaka veicināt partnerības starp vietējām un reģionālajām pašvaldībām un vietējām NVO un iedzīvotāju apvienībām, jo īpaši, piešķirot balvas un godalgas un tādējādi popularizējot visā ES īstenotus radošus vai rentablus pasākumus;

E. Nobeiguma ieteikumi

44. uzsver, ka trokšņa robežvērtības ir vajadzīgas, lai ne tikai nodrošinātu augstu aizsardzības līmeni, bet arī, lai novērstu konkurences izkropļojumus vienotajā tirgū, pamatojoties uz noteikumiem par aizsardzību pret troksni. Tomēr robežvērtību un mērķvērtību noteikšanā, direktīvas īstenošanā un apsvērumos par papildu pasākumiem trokšņa robežvērtību pārsniegšanas gadījumā ir jāievēro subsidiaritātes princips,

lai ņemtu vērā minēto pasākumu ietekmi uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kā arī kultūras daudzveidību Eiropā;

45. uzsver, ka ir svarīgi ievērot proporcionalitāti attiecībā uz papildu izmaksu un administratīvā sloga radīšanu uzņēmumiem un publiskās pārvaldes iestādēm; minētās izmaksas jāvērtē, ņemot vērā ieguvumus vides aizsardzības jomā.

Briselē, 2012. gada 16. februārī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētāja*
Mercedes BRESSO

Reģionu komitejas atzinums “Augstākās izglītības modernizācija”

(2012/C 113/09)

REĢIONU KOMITEJA

- pauž gandarījumu, ka Eiropas Komisija uzņemsies aktīvāku lomu, lai atbalstītu augstākās izglītības iestādes un dažādās valsts, reģionālās un vietējās iestādes augstākās izglītības modernizācijas programmas īstenošanā;
- piekrīt Eiropas Komisijas viedoklim, ka Eiropas augstākajā izglītībā veikto ieguldījumu kopsumma ir pārāk zema, un atzīst, ka ne vien dalībvalstis, bet daudzos gadījumos arī reģionālās pašvaldības ir atbildīgas par ieguldījumu palielināšanu augstākajā izglītībā, izmantojot publisko finansējumu;
- mudina Eiropas Komisiju programmu un konkrētu darbības virzienu noteikšanā veltīt vēl lielāku uzmanību vienai no prioritātēm, ko Komisija pamatoti izvirzījusi dalībvalstīm un augstākās izglītības iestādēm, proti, palielināt līdzdalības rādītājus augstākajā izglītībā un šajā sakarā pastiprināt tās “sociālo dimensiju”;
- uzskata, ka par augstākās izglītības atbilstību var liecināt tas, kā augstākās izglītības iestādes ņem vērā konkrētās vajadzības reģionālajā un vietējā līmenī un tādējādi reāli veicina reģionālo un vietējo attīstību;
- secina, ka jāveic vēl daudzi pasākumi, lai vienlaikus paplašinātu un padziļinātu studentu mobilitātes un pārrobežu sadarbības iespējas un tādējādi ievērojami palielinātu to pievienoto vērtību;
- norāda, ka reģionālajām un vietējām pašvaldībām ir nozīmīga kompetence izglītības un apmācības jomā, tāpat kā jaunatnes politikas un nodarbinātības politikas jomā; tādēļ, pilnībā ievērojot subsidiaritātes principu, uzsver reģionālo un vietējo iestāžu vadošo lomu minētā modernizācijas projekta īstenošanā.

Ziņotāja	Mia DE VITS kdze (Beļģija/PSE), Flandrijas Parlamenta deputāte
Atsauces dokuments	Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Atbalsts izaugsmei un darbvietām — Eiropas augstākās izglītības sistēmu modernizācijas programma” COM(2011) 567 final

1. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

1. Vispārīgas piezīmes

1. atzinīgi vērtē paziņojumu “Atbalsts izaugsmei un darbvietām — Eiropas augstākās izglītības sistēmu modernizācijas programma”, kurā Eiropas Komisija izvirza galvenos politiskos mērķus, kas jāņem vērā augstākās izglītības reformā. Komiteja atzinīgi vērtē faktu, ka tādā veidā Eiropas Komisija vēlas dot jaunu impulsu reformām, kas uzsāktas līdz ar Boloņas procesu, Eiropas augstākās izglītības telpas un Eiropas Pētniecības telpas izveidi; šīs reformas vēl nav pabeigtas. Vienlaikus Komiteja uzskata, ka šīm reformām ir svarīga nozīme plašākā kontekstā saistībā ar stratēģiju “Eiropa 2020” un pamatiniciatīvām, kas izstrādātas tās ietvaros;

2. atbalsta paziņojumā izmantoto pieeju, ar kuru saskaņā Komisija, pirmkārt, uzskaita galvenos politiskos mērķus, kas dalībvalstīm un augstākās izglītības iestādēm jāīsteno līdz šīs desmitgades beigām, un, otrkārt, norāda, kādā veidā Komisija var palīdzēt dalībvalstīm un augstākās izglītības iestādēm īstenot šo modernizācijas projektu;

3. piekrīt, ka atbildība par reformu īstenošanu augstākās izglītības jomā, kur ES kompetencē ir koordinēt vai papildināt dalībvalstu darbības, galvenokārt gulstas uz dalībvalstīm un augstākās izglītības iestādēm, pat ja uzdevumi un politiskie risinājumi sniedzas pāri valstu robežām. Turklāt Komiteja norāda, ka reģionālajām un vietējām pašvaldībām ir nozīmīga kompetence izglītības un apmācības jomā, tāpat kā jaunatnes politikas un nodarbinātības politikas jomā; tādēļ, pilnībā ievērojot subsidiaritātes principu, uzsver reģionālo un vietējo iestāžu vadošo lomu minētā modernizācijas projekta īstenošanā;

4. atzīmē, ka nav konstatēts, ka ierosinātā augstākās izglītības modernizācijas stratēģija radītu jebkādas problēmas saistībā ar atbilstību subsidiaritātes un proporcionalitātes principam;

5. uzsver, ka izglītībai, arī augstākajai izglītībai, jābūt tādai, kas cilvēkiem pirmām kārtām sniedz plašas un vispārējas zināšanas, lai viņi pilnībā varētu izmantot savas spējas un sevi pilnveidot, kļūstot par atvērtām, spēcīgām un daudzpusīgām personībām, kuras pilnībā var uzņemt savu atbildību sabiedrībā. Izglītībai neapšaubāmi ir arī ekonomiska vērtība, bet tā nav

vienīgā. Tāpēc pieeja izglītībai no ekonomiskā viedokļa vienmēr un neizbēgami būs nepilnīga pieeja. Taču noteiktos apstākļos tāda pieeja var būt pamatota vai pat nepieciešama.

6. neraugoties uz iepriekš minēto, pilnībā atbalsta nostāju, ka izglītībai un apmācībai ir būtiska nozīme, lai Eiropā stimulētu gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, un norāda, ka Eiropas augstākās izglītības iestāžu iespējas sabiedrībā pildīt šo uzdevumu vēl nav pilnībā izmantotas.

2. Dalībvalstu un augstākās izglītības iestāžu galvenie politiskie mērķi

2.1. *Paaugstināt izglītības līmeni, lai nodrošinātu Eiropai akadēmiskus un pētniekus, kas tai ir vajadzīgi*

7. atbalsta secinājumu: ja vēlamies radīt vairāk darbvietu, kurās ir vajadzīgas plašas zināšanas, piedāvāt jauniešiem labākas perspektīvas, lai atrastu kvalitatīvu darbu, un tādā veidā cīnītos ar bezdarbu, sevišķi jauniešu vidū, tad jāpasniedz mērķis par vidējo kvalifikācijas līmeni Eiropā, proti, līdz 2020. gadam jāpanāk, ka 40% jauniešu iegūst augstākās vai tai līdzvērtīgas izglītības diplomu;

8. ir pārliecināta, ka inovatīvu IKT risinājumu plaša pielietošana augstākās izglītības iestādēs var atvieglot piekļuvi augstākajai izglītībai un palielināt studentu skaitu, piemēram, no mazapdzīvotiem reģioniem, salām, kalnu reģioniem, kā arī attālākiem reģioniem.

9. nepārprotami atbalsta nostāju, kas paredz, ka jāraugās, lai augstākā izglītība piesaistītu iespējami plašu sabiedrības spektru, un pauž nozēlu, ka atsevišķas iedzīvotāju grupas joprojām ir pārāk nepietiekami pārstāvētas. Komiteja uzsver, ka šī nepietiekamā pārstāvība, kas vēl spīgtāk un nepamatoti izpaužas pasniedzēju vidū, ir ne vien sociāla problēma, bet no ekonomiskā viedokļa nozīmē arī talantu izšķērdēšanu;

10. tādēļ ierosina ne vien uzraudzīt, cik lielā mērā dalībvalstīm izdodas palielināt augstākās izglītības iestāžu studentu skaitu un, kas ir tikpat svarīgi, sekmju līmeni, bet arī cik lielā mērā dalībvalstis un augstākās izglītības iestādes piesaista “netradicionālos” studentus vai studentus no nepietiekami pārstāvētajām sabiedrības grupām, atsakoties no ierastajiem modeļiem, lai izskaustu stereotipus saistībā ar studiju izvēli un līdz ar to – segregāciju darba tirgū. Ņemot vērā demogrāfijas tendences,

Komiteja pauž pārlicību, ka studentu skaita būtisku un nepieciešamu pieaugumu ilgtermiņā varēs panākt tikai tad, ja dalībvalstīm un augstākās izglītības iestādēm izdosies integrēt šo "sociālo dimensiju" augstākās izglītības politikā. Tādēļ Komiteja uzskata, ka arī šajā jomā ir jānosaka īpaši mērķi, kas pielāgoti katras dalībvalsts un tās dažādo reģionu konkrētajiem apstākļiem; tomēr uzsver, ka lielāks studentu skaits nozīmē arī to, ka Eiropas augstākās izglītības iestādēm būs vajadzīgs lielāks finansējums, lai nodrošinātu augstos pētniecības un apmācības standartus;

11. atbalsta Eiropas Komisijas aicinājumu piešķirt finansiālu atbalstu potenciālajiem studentiem no sabiedrības grupām ar zemu ienākumu līmeni. Šajā sakarā RK pauž bažas par dažādu dalībvalstu lēmumu vai pārdomām attiecībā uz mācību maksas paaugstināšanu, lai gan visas dalībvalstis ir ratificējušas Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām, kura 13. pantā noteikts, ka "veicot visus nepieciešamos pasākumus un tai skaitā pakāpeniski ieviešot bezmaksas izglītību, jāpanāk, lai augstākā izglītība būtu visiem vienādi pieejama, ievērojot katra spējas". Komiteja pauž bažas, ka mācību maksas paaugstināšana var palielināt finanšu šķēršļus studentiem augstākās izglītības iegūšanai, turklāt šobrīd, kad daudzi studenti un viņu ģimenes saskaras ar ekonomikas un finanšu krīzes sekām;

12. vērš uzmanību uz faktu, ka augstākās izglītības pieejamību un sekmju līmeni var būtiski ietekmēt ne tikai finanšu iespējas, bet arī citi faktori (piemēram, pamatota studiju izvēle, atbilstoša iepriekšēja apmācība un, ja tādas nav, cits piemērots risinājums, aizbildniecība un atbalsta pakalpojumi, savlaicīga pārorientēšanās uz piemērotāku studiju programmu vai apmācību, lai novērstu studiju pamešanu, un uz studentu vērsta pieeja augstākajai izglītībai u.c.). Komiteja aicina dalībvalstis un augstākās izglītības iestādes pievērst pienācīgu uzmanību arī minētajiem faktoriem. Komiteja pauž nožēlu, ka informācija par šajās jomās īstenoto politiku netiek pietiekami regulāri apkopota un izplatīta dalībvalstīs, kā tas notiek saistībā ar citiem augstākās izglītības aspektiem, un uzskata, ka jāsniedz nepieciešamais atbalsts Augstākās izglītības sociālās dimensijas novērošanas centram, kas pašlaik tiek veidots Boloņas procesa ietvaros;

13. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas ierosinātos pasākumus, piemēram, valstu kvalifikācijas sistēmas ar skaidriem un, ja nepieciešams, papildu pārejas posmiem starp dažādiem kvalifikācijas līmeņiem vai koncentrēšanās nevis uz tādiem tradicionāliem un formāliem kritērijiem kā studiju ilgums un mācību programmas stundu skaits, bet gan uz mācību rezultātiem, kā arī uz reāli apgūtām zināšanām un prasmēm (piemēram, atzīstot citur iegūto kvalifikāciju vai agrāk iegūtās prasmes, tostarp arī formālās un neformālās izglītības jomā). Komiteja uzskata, ka šāda veida pasākumi var būt efektīvs līdzeklis, lai labāk atzītu prasmes un piešķirtu cilvēkiem atbilstošu kvalifikācijas līmeni vai piedāvātu viņiem piemērotu un pieejamu veidu, kā iegūt augstāku kvalifikāciju;

14. neatlaidīgi aicina Eiropas Komisiju konsekventi turpināt pakāpenisku pieeju attiecībā uz elastīgiem apmācību un mācību

veidiem, citastarp arī piemērojot pašreizējo Profesionālo kvalifikāciju direktīvu un ņemot vērā jaunas direktīvas izstrādi šajā jomā.

2.2. Uzlabot augstākās izglītības kvalitāti un atbilstību

15. piekrīt, ka augstākajā izglītībā būtu ļoti noderīgi veidot ciešāku saikni ar darba tirgus konkrēto vidi un iestādēm, vismaz tiktāl, ciktāl augstākās izglītības mērķis ir nodrošināt būtiskas pārnesamas zināšanas un prasmes, kas vajadzīgas, lai sekmīgi darbotos augsti kvalificētos amatos. Vienlaikus Komiteja uzskata, ka uzņēmēji varētu uzņemties lielākus pienākumus attiecībā uz augstāko izglītību, piemēram, pietiekamā daudzumā piedāvājot studentiem un pasniedzējiem kvalitatīvas prakses vietas, dialogā ar augstākās izglītības iestādēm pārdomājot nākotnes karjeras iespējas un attiecīgās vajadzības apmācības jomā, pilnībā atzīstot pasniedzēju vispārējās pārnesamas prasmes u.c.; pētniecības jomā būtu jāizveido plašāka partnerība starp uzņēmumiem un universitātēm;

16. pauž pārlicību, ka vietējās un reģionālās pašvaldības, kuras parasti ir izveidojušas ciešu saikni ar augstākās izglītības iestādēm un darba vidi, var vislabāk veicināt un vadīt minēto dialogu;

17. uzskata, ka par augstākās izglītības atbilstību var liecināt tas, kā augstākās izglītības iestādes ņem vērā konkrētās vajadzības reģionālajā un vietējā līmenī un tādējādi reāli veicina reģionālo un vietējo attīstību. Komiteja uzskata, ka šī reģionālā iesaistīšanās ir viena no dimensijām, kurai augstākās izglītības iestādes var pielāgot savus uzdevumus un stratēģiskās prioritātes, lai sasniegtu izcilību; tāpēc uzsver un atbalsta Eiropas augstākās izglītības iestāžu daudzveidību un īpatnības;

18. aicina IKT risinājumus plaši ieviest visās Eiropas augstākās izglītības iestādēs; augstākās izglītības iestāžu un attiecīgo valstu, reģionālo un vietējo iestāžu izveidots vienots IT forums varētu paaugstināt augstākās izglītības diplomu ieguvušo personu skaitu;

2.3. Uzlabot kvalitāti ar mobilitātes un pārrobežu sadarbības starpniecību

19. piekrīt, ka pārdomāta mobilitāte un pārrobežu sadarbība dažādās jomās ir svarīga to cilvēku izglītības kvalitātei un personīgajai izaugsmei, kuri šādu iespēju izmanto. Komiteja pieņem zināšanai lielos sasniegumus, ko dalībvalstis un augstākās izglītības iestādes ir īstenojušas šajā jomā, citastarp pateicoties programmas Erasmus virzītājspēkam, kuru vēl vairāk pastiprināja Boloņas process. RK uzskata, ka šīs programmas un sadarbība ir neatsverama vērtība, jo daudziem ES iedzīvotājiem rada konkrētu un pozitīvu Eiropas tēlu;

20. tomēr secina, ka jāveic vēl daudzi pasākumi, lai vienlaikus paplašinātu un padziļinātu studentu mobilitātes un pārrobežu sadarbības iespējas un tādējādi ievērojami palielinātu to pievienoto vērtību. Eiropas Komisija pamatoti uzskaita vairākus šķēršļus, kas vērojami dažādos politiskajos līmeņos, un bieži vien tie ir saistīti ar konkrētās valsts apstākļiem. RK uzskata, ka šī sarežģītā stratifikācija nedrīkst kavēt dalībvalstis, vietējās un reģionālās pašvaldības un augstākās izglītības iestādes attiecīgajā kompetences jomā nekavējoties sākt risināt šīs problēmas;

21. mudina visās augstākās izglītības iestādēs ieviest diplomu pielikumus, jo tie ir ļoti svarīgs solis, lai nodrošinātu diplomu salīdzināmību un atvieglotu diplomu atzišanu;

22. norāda uz vairākām iniciatīvām, kas vērstas uz augstākās izglītības kvalitātes pārrobežu garantiju, un, ņemot vērā šo iniciatīvu strukturālo ietekmi uz attiecīgo dalībvalstu un reģionu augstākās izglītības sistēmām, vēlas tās izvirzīt par pārrobežu sadarbības modeli.

23. aicina attiecīgās valstu iestādes, kas daudzos gadījumos ir reģionālās vai vietējās pašvaldības, vienkāršot un paātrināt akadēmiskās izglītības diplomu atzišanas procedūru, lai mazinātu būtiskus šķēršļus studentu un mācībspēku mobilitātei; šī procedūra nedrīkstētu radīt nepamatotus izdevumus pieteikuma iesniedzējam, un tās ilgums nedrīkstētu pārsniegt četrus mēnešus;

2.4. *Labāk izmantot zināšanu trīsstūri*

24. pilnībā piekrīt, ka ir efektīvāk jāizstrādā un jāizmanto zināšanu trīsstūris, ko veido izglītība, pētniecība un uzņēmējdarbība, un pilnībā piekrīt Eiropas Komisijas secinājumam, ka augstākās izglītības iestādes un pētniecības iestādes var veicināt ekonomikas attīstību reģionos, kuros tās atrodas, izmantot pasaules mērogā šo reģionu stiprās puses vai arī darboties kā zināšanu tīkla centrs, kas kalpo vietējās ekonomikas un sabiedrības vajadzībām;

25. atzīst, ka iepriekšminētie apsvērumi ir vēl jo vairāk svarīgi tāpēc, ka vietējās un reģionālās pašvaldības sniedz stratēģisku atbalstu un apzināti izvēlas noteiktu skaitu prioritāru jomu, kuras atbilst gan reģiona specifiskajām priekšrocībām, gan vajadzībām; aktīvi jāveicina tādu zināšanu un inovācijas klasteru veidošana, kuros iesaistītas vietējās un reģionālās pašvaldības, universitātes un vietējie uzņēmumi, tostarp jaunizveidotie uzņēmumi;

26. norāda, ka paziņojumā Eiropas Komisijai ir tendence koncentrēties galvenokārt uz uzņēmumiem, perspektīvām saistībā ar realizējamiem produktiem un pakalpojumiem un zināšanu komerciālu izmantošanu. Komiteja uzsver, ka augstākās izglītības iestādēm un pētniecības iestādēm ir sociāls pienākums

attiecībā pret publiskajām struktūrām un bezpeļņas nozari, piemēram, (obligātās) izglītības, medicīnas un veselības aprūpes, sociālo pakalpojumu jomā u.c.

2.5. *Uzlabot valdību un finansēšanu*

27. piekrīt Eiropas Komisijas viedoklim, ka Eiropas augstākajā izglītībā veikto ieguldījumu kopsumma ir pārāk zema, un atzīst, ka ne vien dalībvalstis, bet daudzos gadījumos arī reģionālās pašvaldības ir atbildīgas par ieguldījumu palielināšanu augstākajā izglītībā, izmantojot publisko finansējumu. Tādēļ RK aicina dalībvalstis un vajadzības gadījumā reģionālās pašvaldības, neraugoties uz budžeta ierobežojumiem, nepakļaut riskam nākotnē, bet drīzāk ieguldīt ilgtermiņa izaugsmes perspektīvā, nesamazinot finansējumu nozarēs, kas liek pamatus turpmākajai izaugsmei. Komiteja uzskata, ka Komisija to varēs konkrēti panākt Eiropas pusgada ietvaros uzraugot, lai taupīšana nenotiktu uz to nozaru rēķina, kas nepieciešamas stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanai;

28. ņemot vērā savu pieeju, ar kuru saskaņā izglītība ir sabiedriskais labums, atbalsta Eiropas Komisijas nostāju, ka publiskie ieguldījumi ir ilgtspējīgas augstākās izglītības galvenais pamats, un tādiem tiem obligāti jābūt arī turpmāk;

29. piekrīt tendencei dažādot finanšu resursus, piemēram, izmantojot publiskā un privātā sektora partnerību infrastruktūras finansēšanai, taču brīdina, ka, piesaistot vienu no citiem iespējamajiem avotiem, proti, palielinot privātā finansējuma daļu un paaugstinot mācību maksu, var pieaugt mājāsaimniecībām uzliktais slogs. Komiteja pauž bažas, ka šis slogs, kas gulsies uz mājāsaimniecībām, citastarp varētu samazināt līdzdalības rādītājus un radīt nevēlamas izmaiņas studentu sociālajā sastāvā, kā arī radīt vai palielināt nelīdzsvarotību mobilitātes plūsmā starp dalībvalstīm vai reģioniem. Lai visiem radītu vienlīdzīgas iespējas un sekmētu izcilību, Komiteja iesaka izstrādāt labāku politiku attiecībā uz stipendijām un studiju kredītiem, pamatojoties uz ienākumu un akadēmisko rezultātu kritērijiem;

30. atbalsta jaunu finansēšanas mehānismu izstrādi vai pašreizējo mehānismu pilnveidošanu, kas vērsti uz rezultātiem, atbalsta stratēģisku izvēju daudzveidību un iestāžu dažādos profilus, kā arī sekmē izcilību visās tās dimensijās. Komiteja vēlas arī uzsvērt, ka atbilstīgi gūtajai pieredzei šādu mehānismu ieviešanai jānotiek pārdomāti un ar vajadzīgo piesardzību, īpaši lai nodrošinātu, ka izvēlētais risinājums un izmantotie rādītāji sekmē vēlamo mērķu īstenošanu un pienācīgi tiek ņemta vērā vēlamā daudzveidība starp iestādēm, kā arī vienas iestādes ietvaros;

31. norāda, ka augstākās izglītības iestāžu lielāka autonomija neatbrīvo tās ne no pienākuma atskaitīties, ne no atbildības pret attiecīgo vidi. Tomēr Komiteja atzīst, ka augstākās izglītības iestāžu autonomijas pastiprināšanai bieži vien ir arī pozitīva ietekme uz privātā finansējuma piesaisti, sekmējot tādējādi ieguldījumu vēlamā palielināšanos augstākajā izglītībā.

3. ES ieguldījums: stimuli pārredzamībai, dažādošanai, mobilitātei un sadarbībai

32. pauž gandarījumu, ka Eiropas Komisija uzņemsies aktīvāku lomu, lai atbalstītu augstākās izglītības iestādes un dažādās valstīs, reģionālās un vietējās iestādes augstākās izglītības modernizācijas programmas īstenošanā. Komiteja uzskata, ka šis atbalsts visos tā iespējamajos veidos ir būtisks, lai nodrošinātu dažādu pārvaldes iestāžu un augstākās izglītības iestāžu projektu konvergenci, vienlaikus saglabājot vēlamo daudzveidību un specializāciju;

33. mudina Eiropas Komisiju programmu un konkrētu darbības virzienu noteikšanā veltīt vēl lielāku uzmanību vienai no prioritātēm, ko Komisija pamatoti izvirzījusi dalībvalstīm un augstākās izglītības iestādēm, proti, palielināt līdzdalības rādītājus augstākajā izglītībā un šajā sakarā pastiprināt tās "sociālo dimensiju";

3.1. Atbalstīt reformas, izmantojot politikas faktus, analīzi un pārredzamību

34. secina, ka Boloņas procesa īstenošana apliecina, ka ar relatīvi vienkāršiem salīdzinošiem rezultātu apkopojumiem, lai sekotu reformas projektu gaitai, tiek iegūta ļoti noderīga informācija un liels mobilizācijas potenciāls; tādēļ Komiteja ierosina šādu instrumentu izmantot plašāk. Šajā sakarā Komiteja tomēr norāda, ka dalībvalstu līmenī šādā rezultātu apkopojumā bieži vien nevar atspoguļot dinamiku, kas dažādos reģionos attīstās dažādi, un tādēļ no šā apkopojuma ne vienmēr var gūt pareizo priekšstatu par reģionālo un vietējo pašvaldību īstenoto politiku, vismaz attiecībā uz darbības jomām, kuras lielā mērā vai pilnībā ietilpst to kompetencē;

35. atbalsta Eiropas Komisijas projektu "U-Map", kura uzdevums ir izcelt augstākās izglītības iestāžu profilu daudzveidību, un "U-Multirank", kura mērķis ir nodrošināt daudzdimensiju informācijas un klasifikācijas rīku, kas balstīts uz rezultātiem. Šajā procesā jāraugās, lai augstskolām nerastos nesamērīgs papildu administratīvais slogs. Komiteja uzskata par pašsaprotamu, ka reģionālā integrācija un iesaistīšanās vietējā vidē būs viens no parametriem, pēc kuriem tiks hierarhiski sakārtotas un klasificētas augstākās izglītības iestādes;

36. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas projektu sadarbībā ar Eurostat apkopot labākos datus par mobilitāti mācību nolūkos un nodarbināmību saistībā ar augstāko izglītību. Komiteja norāda, ka šāda veida informācija ir ļoti vērtīga ne vien augstākās izglītības iestāžu studentiem un absolventiem, bet var arī palīdzēt vidējās izglītības mācību iestāžu skolēniem studiju izvēlē;

37. lūdz Eiropas Komisiju rūpīgi pārdomāt konkrētos mērķus, ko tā vēlas sasniegt, izveidojot Eiropas Augstākās izglītības reģistru, un pirms sākt izstrādāt šo rīku rūpīgi izpētīt, vai šie mērķi jau netiek īstenoti ar citu iniciatīvu starpniecību;

3.2. Mobilitātes veicināšana

38. pilnībā atbalsta mobilitātes veicināšanas mērķi un šajā sakarā vērs Eiropas Komisijas uzmanību uz 2011. gada 27. un 28. janvāra atzinumā par pamatiniciatīvu "Jaunatne kustībā", sadaļā "Iniciatīvas saistībā ar mobilitāti" ⁽¹⁾ izteikto viedokli, kas nav mainījies.

39. ir pārliecināta, ka, uzlabojot svešvalodu zināšanas, palielinātos ne vien potenciālais apmaiņas programmu apjoms, bet arī to kvalitāte; uzskata, ka Eiropas Komisija šo jomu varētu atbalstīt; atgādina par Eiropas daudzvalodības politikas mērķi — ikvienam eiropietim papildus savai dzimtajai valodai būtu jāzina vēl divas valodas;

40. atbalsta Eiropas Komisijas vēlmi visiem studentiem, neatkarīgi no viņu sociālās izcelsmes, nodrošināt labāku piekļuvi maģistra studiju programmām citā dalībvalstī, un apstiprina, ka šīs kategorijas studentiem nepieciešams lielāks finansiālais atbalsts. Komiteja pieņem zināšanai Eiropas Komisijas priekšlikumu sadarbībā ar Eiropas Investīciju banku Eiropas līmenī izstrādāt studentu aizdevumu garantijas instrumentu. Komiteja uzsver, ka abu minēto darbību rezultātā mobilitāte nedrīkst kļūt par komerciālu jautājumu. Šāda instrumenta izstrādei vajadzētu papildināt pastāvošās stipendiju sistēmas, piemēram, Erasmus, kuru vērtība apliecināta jau sen ⁽²⁾;

41. pauž nožēlu, ka valstu aizdevumu mobilitātes trūkums ir šķērslis studentu mobilitātei; uzsver pienākumu piešķirt aizdevumus un stipendijas bez jebkādas diskriminācijas pilsonības dēļ;

42. atzīst, ka studentu mobilitātes plūsma var būt nopietns izaicinājums atsevišķām valstīm un dažreiz jo īpaši atsevišķiem reģioniem. Komiteja aicina studiju programmās, kas piešķir tiesības sniegt noteiktus pakalpojumus, piemēram, medicīnas programmās, studentu uzņemšanas noteikumos ņemt vērā reģionālās vajadzības, jo tas ir nepieciešams, lai reģionā nodrošinātu medicīnisko aprūpi. Turklāt RK ir gatava iesaistīties šīs problēmas detalizētā izpētē un visām pusēm pieņemamu ilgtspējīgu risinājumu meklēšanā atbilstoši ES *acquis*;

43. pauž pārliecību, ka jāveic īpaši pasākumi, lai visiem studentiem nodrošinātu vienlīdzīgu piekļuvi mobilitātei izglītības jomā, neatkarīgi no viņu sociālekonomiskā stāvokļa vai izcelsmes reģiona ģeogrāfiskā stāvokļa;

⁽¹⁾ CdR 292/2010 fin.

⁽²⁾ Skat. 20. punktu Reģionu komitejas atzinumā par pamatiniciatīvu "Jaunatne kustībā" (CdR 292/2010 fin). Minētais atzinums pieņemts 2011. gada 27. un 28. janvārī notikušajā Reģionu komitejas 88. plenārsesijā.

44. piekrīt, ka dažu pārrobežu izglītības veidu, kas tiek piedāvāti franšīzes līgumu ietvaros, kvalitāte rada bažas, un aicina visas dalībvalstis veikt nepieciešamos pasākumus, piemēram, saistībā ar Savienības dalībvalstu augstākās izglītības iestāžu piedāvāto mācību programmu kvalitātes nodrošināšanu ārpus valsts robežām, lai vienas valsts izglītības iestādes varētu pilnībā uzticēties citas valsts iestādēm;

45. piekrīt, ka joprojām ir pārāk daudz šķēršļu pētnieku pārrobežu mobilitātei, un aicina dalībvalstis aktīvi rīkoties, lai nodrošinātu darba apstākļu un sociālo sekundāro tiesību labāku regulējumu, tādējādi panākot pētniekiem lielāku drošību, uzturoties ārvalstīs, un līdz ar to veicinot viņu vēlmi iesaistīties pārrobežu mobilitātē;

3.3. *Augstākā izglītība – inovāciju, darba vietu izveides un nodarbinātības centrā*

46. sagaida, ka tiks pieņemta stratēģiskā inovāciju programma, un cer, ka atbilstošā laika posmā būs iespējams noteikt gan prioritātes Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta attīstībai, gan definēt jauno zināšanu un inovāciju kopienas (ZIK);

47. ar interesi seko līdzī augstākās izglītības iestāžu un uzņēmēju “zināšanu apvienību” attīstībai, vienlaikus apsverot, vai nebūtu lietderīgi, pat nepieciešami, tāda paša veida apvienības veidot ar bezpeļņas institūcijām un organizācijām. Šajā sakarā Komiteja domā par izaicinājumiem, ar kuriem Eiropai nāksies saskarties, piemēram, sabiedrības novecošana un dzimstības samazināšanās, multikulturāla sabiedrība, klimata pārmaiņas un citi līdzīgi procesi;

48. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas iniciatīvu veidot kvalitatīvu stažēšanās sistēmu un uzskata, ka Eiropas Komisijai un dalībvalstu vietējā, reģionālā un valsts līmeņa iestādēm turpmāk aktīvi jāuzrauga šīs sistēmas īstenošana; ierosinājums izveidot centralizētu formu, kurā apkopotu stažēšanās piedāvājumi Eiropā, varētu būt ļoti labs līdzeklis, kā vienkāršot piekļuvi stažēšanās piedāvājumiem un mudināt jauniešus pieteikties stažēties citās dalībvalstīs;

3.4. *Atbalsts Eiropas augstākās izglītības starptautisko aspektu izvērsšanā*

49. piekrīt Eiropas Komisijai, ka starptautisko aspektu izvērsšanu un pārrobežu sadarbību nevar ierobežot tikai Eiropas līmenī un ka šiem procesiem jānotiek pasaules telpā. Šajā sakarā Komiteja īpaši uzsver, ka kaimiņu reģioniem, no kuriem viens atrodas Eiropas Savienībā, bet otrs — ārpus tās, ir liels sadarbības potenciāls. Šajā sakarā ES būtu jāsekmē Eiropas augstskolu sadarbība ar augstākās izglītības centriem trešās valstīs, lai citstarp uzlabotu to pārvaldību un izglītības programmas, šim nolūkam izmantojot mūsu izglītības iestāžu pieredzi. Šajā sakarā ir jāatbalsta mobilitātes pasākumi un apmaiņas programmas, iesaistot studentus un mācībspēkus no pierobežas reģionu un kaimiņos esošo trešo valstu augstskolām, kā arī jāatbalsta labas prakses eksports;

50. gaida konkrētākus ierosinājumus par to, kā Eiropas Komisija atbalstīs Eiropas augstākās izglītības iestāžu sagatavotās un pilnveidotās starptautisko aspektu izvērsšanas stratēģijas, un cer, ka Komisija par šo jautājumu uzsāks dialogu ar visām iesaistītajām pusēm. Komiteja norāda, ka dialogā jāiesaista arī vietējās un reģionālās pašvaldības, jo bieži vien augstākās izglītības iestāžu starptautisko aspektu izvērsšanas stratēģijas ir ciešā mijiedarbībā ar to reģionu attīstības stratēģiju, kur minētas iestādes atrodas.

3.5. *Ilgtermiņa ietekmes un Eiropas Savienības finansējuma papildināmības stiprināšana*

51. atzinīgi vērtē priekšlikumu no 2014. gada turpināt paliecināt finansējumu pašreizējām programmām izglītības, apmācības un jaunatnes jomā, kā arī vienkāršot to administratīvo pārvaldību programmas “Erasmus visiem” ietvaros. Komiteja cer, ka šī jaunā programma ne tikai paplašinās, bet arī kvalitatīvi uzlabos dažāda veida apmaiņas programmas un sadarbību;

52. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas priekšlikumu jaunajā programmā “Apvārsnis 2020” apvienot esošās Eiropas pētniecības un inovāciju programmas;

53. ņemot vērā augstākās izglītības iestāžu un vietējo un reģionālo pašvaldību tuvo saistību, aicina Eiropas Komisiju rosināt pašvaldības atbalstīt augstākās izglītības iestādes, lai tās pilnībā izmantotu programmu “Erasmus visiem” un “Apvārsnis 2020” sniegtās iespējas;

54. tāpat kā iepriekš izstrādātajos atzinumos, Komiteja norāda, ka, esošās programmas iekļaujot jaunajās programmās, jārikojas uzmanīgi, lai reorganizācijas rezultātā nezaudētu atsevišķus būtiskus aspektus;

55. atbalsta Eiropas Komisijas veidoto sasaisti starp (augstāko) izglītību, no vienas puses, un ES kohēzijas politiku, Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Eiropas Sociālo fondu, no otras puses. Lai saņemēji šos līdzekļus izmantotu pēc iespējas efektīvāk un rezultatīvāk, Komiteja lūdz Eiropas Komisiju aktīvi apzināt labas prakses piemērus dažādās dalībvalstīs un reģionos un nodrošināt tās izplatīšanu;

3.6. *Turpmākie pasākumi ceļā uz gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu Eiropas augstāko izglītību*

56. sagaida, ka, izstrādājot konkrētas programmas un rīcības virzienus, Eiropas Komisija pastāvīgi uzturēs augsti vērtēto dialogu ar visām iesaistītajām pusēm, tai skaitā arī ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

57. pieņem zināšanai priekšlikumu izveidot augsta līmeņa grupu, kas analizēs augstākās izglītības modernizēšanai svarīgākos jautājumus, un cer, ka Eiropas Komisija, nosakot grupas sastāvu, ņems vērā paziņojumā minētos īpašos uzdevumus; lūdz, lai šajā augsta līmeņa grupā būtu pārstāvēta arī Reģionu komiteja;

58. uzstāj, lai modernizācijas projekta izstrādāšanā Eiropas Komisija ņemtu vērā visu attiecīgo pamatiniciatīvu sinerģiju un Komitejas atzinumus šajā sakarā.

Briselē, 2012. gada 16. februārī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētāja*
Mercedes BRESSO

Reģionu komitejas atzinums “ES attīstības politikas ietekmes palielināšana: pārmaiņu programma”

(2012/C 113/10)

REĢIONU KOMITEJA

- atbalsta Komisijas politisko gribu saglabāt vadošo lomu nabadzības apkarošanā pasaulē, it īpaši, veicinot TAM sasniegšanu, neraugoties uz ekonomikas, sociālās un finanšu krīzes apstākļiem;
- piekrist Komisijai, ka, lai gan ES ir devusi būtisku ieguldījumu TAM sasniegšanā, tie nebūt vēl nav īstenoti, tāpēc ir jāpārskata turpmākā ES attīstības politika;
- atkārtoti aicina, pārskatot Eiropas attīstības politiku un Eiropas konsensu, uzsvērt reģionālo un vietējo pašvaldību vietu, lomu un pievienoto vērtību; RK turpinās cieši sadarboties ar Eiropas Komisiju, vairāk izmantojot tādus instrumentus kā “Decentralizētas sadarbības atlants” un interneta portāls un palīdzot rīkot konferenci par decentralizētu sadarbību;
- aicina pievērst lielāku un diferencētāku uzmanību vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmei ES attīstības politikā gan tāpēc, ka tām ir politiskā pieredze tādās jomās kā pilnvaru decentralizācija, iestāžu un vietējās pārvaldības stiprināšana, gan arī tāpēc, ka trešām valstīm tās var sniegt nozīmīgu pievienoto vērtību minētajās jomās un arī tādās stratēģiskās nozarēs kā lauksaimniecība, zivsaimniecība un akvakultūra, kas ir svarīgas, uzsākot iniciatīvas, kuras ES vēlas atbalstīt attiecībā uz pārtikas nodrošinājumu;
- piekrist Komisijai, ka ES arī turpmāk vajadzētu atzīt to, ka īpaši svarīgi ir atbalstīt attīstību tās kaimiņvalstīs un Subsahāras Āfrikā, un tāpēc aicina ņemt vērā potenciālu, kas piemīt ARLEM un CORLEAP.

Ziņotājs	<i>Jesús Gamallo ALLER (ES/PPE)</i> , Ārējo un ar Eiropas Savienību saistīto attiecību ģenerāldirektors, Galīcijas reģionālā valdība
Atsauces dokuments	Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "ES attīstības politikas ietekmes palielināšana: Pārmaiņu programma" COM(2011) 637 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA,

Vispārīgas piezīmes

1. atzīst nesenu pieņemtā Komisijas paziņojuma "ES attīstības politikas ietekmes palielināšana: Pārmaiņu programma" vērtību. Šajā paziņojumā ir ierosināti dažādi priekšlikumi, lai turpmākajos desmit gados uzlabotu sadarbības politiku attīstības jomā, turpinot īstenot ES mērķi izskaust nabadzību ilgtspējīgas attīstības kontekstā un īstenot Tūkstošgades attīstības mērķus (TAM);

2. atbalsta Komisijas politisko gribu saglabāt vadošo lomu nabadzības apkarošanā pasaulē, it īpaši, veicinot TAM sasniegšanu, neraugoties uz ekonomikas, sociālās un finanšu krīzes apstākļiem;

3. piekrīt Komisijai, ka, lai gan ES ir devusi būtisku ieguldījumu TAM sasniegšanā, tie nebūt vēl nav īstenoti, tāpēc turpmākā ES attīstības politika ir jāpārskata saistībā ar nabadzības efektīvu novēršanu, novirzot atbalstu partnervalstīm, kurās šai politikai būtu lielākā ietekme, un vēršot sadarbību attīstības jomā uz atbalstu cilvēktiesībām, demokrātijai un citiem nozīmīgiem labas pārvaldības aspektiem iekļaujošas un ilgtspējīgas izaugsmes kontekstā;

4. atkārtoti aicina, pārskatot Eiropas attīstības politiku un Eiropas konsensu, uzsvērt reģionālo un vietējo pašvaldību vietu, lomu un pievienoto vērtību, kā jau norādīts atzinumos *CdR 312/2008*, ⁽¹⁾ *CdR 116/2010* ⁽²⁾ un *CdR 408/2010* ⁽³⁾; šajā saistībā un, lai sekmētu informācijas apmaiņu un vietējām un reģionālajām pašvaldībām nodrošinātu forumu politisku viedokļu paušanai par sadarbību attīstības jomā, RK turpinās cieši sadarbīties ar Eiropas Komisiju, vairāk izmantojot tādus instrumentus kā "Decentralizētas sadarbības atlants" un interneta portāls un palīdzot rīkot konferenci par decentralizētu sadarbību;

5. atzinīgi vērtē to, ka Komisija uzsvērusi pieeju, kas orientēta uz ieinteresētajām personām, taču pauž nožēlu, ka dokumentā nav atsauču uz Eiropas reģionālajām un vietējām pašvaldībām kā svarīgiem attīstības dalībniekiem un ka tās ir tikai pieminētas kopā ar citām iestādēm;

⁽¹⁾ *CdR 312/2008 fin*, "Vietējās pašpārvaldes iestādes: attīstības līdzdalības nišas"

⁽²⁾ *CdR 116/2010 fin*, "Pavasara pakete: ES rīcības plāns tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanai"

⁽³⁾ *CdR 408/2010 fin*, "ES attīstības politika iekļaujošas izaugsmes un ilgtspējīgas attīstības atbalstam – ES attīstības politikas ietekmes palielināšana"

6. aicina pievērst lielāku un diferencētāku uzmanību vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmei ES attīstības politikā gan tāpēc, ka tām ir politiskā pieredze tādās jomās kā pilnvaru decentralizācija, iestāžu un vietējās pārvaldības stiprināšana, gan arī tāpēc, ka trešām valstīm tās var sniegt nozīmīgu pievienoto vērtību minētajās jomās un arī tādās stratēģiskās nozarēs kā lauksaimniecība, zivsaimniecība un akvakultūra, kas ir svarīgas, uzsākot iniciatīvas, kuras ES vēlas atbalstīt attiecībā uz pārtikas nodrošinājumu. Ir jāņem vērā tālāko reģionu īpaša nozīme, jo tie ir aktīvas ES robežas un ES platformas pasaulē un var sekmēt to, lai ES politika attīstības jomā būtu efektīva, kā norādīts atzinumā *CDR 408/2010*;

7. piekrīt Komisijai, ka ir jāizvēlas politiku, instrumentu un resursu pareizs apvienojums, lai efektīvi un racionāli cīnītos pret nabadzību, un aicina izstrādāt kopējus kritērijus un vadlīnijas, ar kuru palīdzību nepārprotami nosaka, kā mērīt attīstības politiku iedarbīgumu un ietekmi. Eiropas Savienībai būtu jāsniedz ieguldījums tādu struktūrvienību kā, piemēram, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Attīstības atbalsta komitejas (DAC) un citu starptautisku organizāciju darbā;

Cilvēktiesības, demokrātija un citi labas pārvaldības pamataspēki

8. piekrīt Komisijai, ka iekļaujošai un ilgtspējīgai attīstībai izšķiroši svarīga ir laba pārvaldība visos tās aspektos un ka tāpēc partnervalstu iestāžu stiprināšana un to efektivitātes līmeņa paaugstināšana, demokrātijas, cilvēktiesību ievērošana un tiesiskuma uzlabošana ir viens no galvenajiem visas attīstības stratēģijas uzdevumiem;

9. uzsver, ka pieredze liecina: lai iestādes kļūtu demokrātiskākas, vairāk ievērotu tiesiskumu un cilvēktiesības, tiktu nodrošināta labāka pārvaldība un tās vairāk ievērotu iedzīvotāju vajadzības un intereses, ļoti svarīgi ir decentralizācijas procesi, un tajos nozīmīga loma jāuzņemas reģionālajām un vietējām pašvaldībām;

10. piekrīt Komisijai, ka ES var plašāk sadarbīties gan ar pilsonisko sabiedrību, gan vietējām un reģionālām pašvaldībām, taču norāda, ka attiecības ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām un reģionālajām un vietējām pašvaldībām ir jānostiprina regulārā strukturētā dialogā. Komiteja pauž nožēlu, ka šajā punktā nav uzsvērtā reģionālo un vietējo pašvaldību galvenā loma, kas tām būtu jāuzņemas kā demokrātiskiem un reprezentatīviem dalībniekiem. Šīs iestādes varētu, piemēram, veidot izcilības partnerības ar jaunattīstības valstu vietējām un reģionālām pašvaldībām, un šajā sakarā Reģionu komiteja mudina Komisiju

izveidot īpašu finanšu instrumentu, kas veicinātu šādu partnerību izveidi. Komiteja arī aicina Komisiju konkrētās programmās noteikt mērķus vietējo pašvaldību atbalstam, lai tādējādi valstu stratēģijās varētu izstrādāt plašāku decentralizācijas iniciatīvu klāstu. Šajā saistībā Komiteja atzinīgi vērtē priekšlikumu atbilstoši sociālās kohēzijas un cilvēktiesību ievērošanas nodrošināšanai atvēlētajiem līdzekļiem un mērķiem lielāku daļu līdzekļu paredzēt decentralizācijas vajadzībām;

Iekļaujoša un ilgtspējīga izaugsme humānai attīstībai

11. piekrīt Komisijas priekšlikumam atbalstīt iekļaujošu un ilgtspējīgu izaugsmi, kura vērsta uz tādām nozarēm kā sociālā aizsardzība, veselība un izglītība, kas nodrošina integrāciju, vai arī lauksaimniecību un tīras enerģijas veidiem, kas nodrošina ilgtspēju, tomēr pauž nožēlu, ka šajā saistībā nav norādīta nepieciešamība labāk pārdalīt no progresa gūto labumu, tādējādi nodrošinot ienākumu taisnīgu sadali;

12. norāda, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir būtiskas dalībnieces vispārējās un ilgtspējīgas izaugsmes veidošanā, tāpēc to līdzdalība ir svarīga, lai īstenotu šo attīstību, un uzsver, ka Parīzes deklarācijā norādīto piederības principu piemērošanā liela nozīme ir attiecībām starp Eiropas pašvaldībām un tām pielīdzināmām iestādēm valstīs, kuras saņem atbalstu;

13. piekrīt, ka, izmantojot ekonomisko partnerattiecību nolīgumus vai citus brīvās tirdzniecības nolīgumus, jānodrošina atbalsts konkurētspējas trūkumu novēršanai, taču uzsver, ka ir jāievēro ES tirdzniecības nolīgumu pamatnoteikumi par partnervalstu produktu izcelsmes noteikumu piemērošanu, jo noteiktas atkāpes no tiesību aktiem var kaitēt iekšējā tirgus netraucētai darbībai;

14. uzsver, ka Komisijai būtu precīzi jāizskaidro, ko nozīmē "jauni veidi privātā sektora iesaistīšanai", ņemot vērā, ka Eiropai salīdzināmumā ar citiem daudzpusējiem atbalsta piešķirējiem, piemēram, Pasaules Banku, šajā sadarbības jomā ir neliela pieredze un pašreizējie līdzfinansējuma projekti (kuros piedalās arī privātā sektora pārstāvji) novērtējumi liecina, ka ir grūti noteikti skaidrus attīstības rādītājus attiecībā uz lielu daļu finansēto pasākumu;

15. piekrīt Komisijai, ka ir jāatbalsta lauksaimniecības nozare, lai radītu pamatu ilgtspējīgai izaugsmei, taču piebilst, ka lauksaimniecības attīstība un pārtikas nodrošinājums ir arī būtiskas attīstības procesa dimensijas, kā norādīts atzinuma *CdR 408/2010* 39. punktā;

16. piekrīt Komisijai, ka ES jāatbalsta ilgtspējīga prakse, priekšroku dodot vietējām metodēm un pievēršoties mazajām saimniecībām un lauku kopienu iztikas līdzekļiem, ražotāju apvienību veidošanai, piegādes un tirdzniecības ķēdei, un jāturpina darbs, lai panāktu stingrākus uzturvērtības standartus, uzlabotu pārtikas nodrošinājuma pārvaldību un mazinātu pārtikas cenu svārstības starptautiskā līmenī, tomēr prasa, lai arī šajā gadījumā tiktu ņemta vērā Eiropas reģionu veikspēja un pieredze lauksaimniecības produktu sadalei paredzēto svarīgāko infrastruktūru izveidē, augsnes ražīguma izpētē un laukaugu

kultivēšanā atbilstoši vides apstākļiem, kā arī trauslu vietējo ekosistēmu aizsardzībā un plānu izstrādē, lai nodrošinātu iedzīvotāju apgādi ar pārtiku;

17. piekrīt, ka ES jāpiedāvā tehnoloģijas un zināšanas, kā arī attīstības finansējums enerģētikas nozarē, it īpaši veicinot atjaunojamo energoresursu intensīvāku izmantošanu un tādēļ apvienojot Eiropas pieredzi ar dažu partnervalstu īpašajiem apstākļiem šādu enerģijas veidu izmantošanai;

18. atkārtoti ierosina noslēgt pilsētu mēru un reģionu starptautiska līmeņa paktu, kura mērķis būtu ar kopīgām programmām nodrošināt enerģijas piegādi katram iedzīvotājam, šim mērķim paredzot arī īpašu un atbilstīgu finanšu instrumentu, kā norādīts atzinuma *CdR 408/2010* 37. punktā;

Diferencētas partnerības attīstībai

19. piekrīt Komisijai, ka ES arī turpmāk vajadzētu atzīt to, ka īpaši svarīgi ir atbalstīt attīstību tās kaimiņvalstīs un Subsahāras Āfrikā, un tāpēc aicina ņemt vērā potenciālu, kas piemīt Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu Reģionālo un vietējo pašvaldību asamblejai (*ARLEM*) un Austrumu partnerības Vietējo un reģionālo pašvaldību konferencei (*CORLEAP*) kā dalībvalstu un partnervalstu vietējo un reģionālo pašvaldību dialoga un tikšanās forumiem;

20. atbalsta Komisijas norādītos ES attīstības palīdzības piešķiršanas kritērijus, taču aicina ņemt vērā arī ciešās vēsturiskās un kultūras saiknes, kā arī līdzšinējā kopīgā darba tradīcijas;

21. tomēr atgādina, ka 70 % to pasaules iedzīvotāju, kuri ir zem nabadzības sliekšņa, dzīvo vidēju ieņēmumu valstīs, tāpēc uzstāj, ka palīdzības centienu konsolidācijas jaunā politika jāpieņem uzmanīgi un pakāpeniski, nosakot pārredzamus un objektīvus kritērijus attiecībā uz lēmumu pieņemšanu;

Koordinēta ES rīcība

22. piekrīt Komisijai, ka ES un dalībvalstu atbalsta kopīga plānošana mazinātu sadrumstalotību un uzlabotu efektivitāti, taču uzsver, ka koordinācija ir jāpadziļina, ietverot ne tikai kopīgu plānošanu, jo palīdzības koordinācija ir viens no Parīzes programmā definētajiem principiem, daļa no Eiropas Attīstības konsensa un viens no primāro tiesību normatīvajiem principiem (*LESD 210. pants*);

23. pauž atzinību, ka Komisija norāda uz nepieciešamību panākt virzību attiecībā uz darba sadali starp Eiropas līdzekļu devējiem, lai nodrošinātu labāku koordināciju un papildināmību. Tomēr Komiteja atkārtoti atzinumā *CdR 408/2010* norādīto, ka uzdevumu sadale jāizvērtē ne tikai attiecībā uz līdzekļu devējiem valsts līmenī, bet arī saistībā ar to attiecībām ar līdzekļu devējiem valsts iekšienē (reģionālā un vietējā līmenī), jo tiem ir svarīga nozīme vairākās ES sadarbības sistēmās. Tāpēc Komiteja aicina Komisiju Eiropas Ārējās darbības dienestā un Attīstības un sadarbības ģenerāldirektorātā gan ES, gan partnervalstīs

izveidot vietējo un reģionālo pašvaldību atbalsta punktus. Komiteja arī uzskata, ka ir jāizveido īpaša finansējuma pozīcija, kas būtu pieejama ES vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

24. uzskata, ka ir jāmeklē pasākumu savstarpējas papildināmības iespējas un jānovērš to dublēšanās, lai veicinātu attīstības sadarbības politikas bagātināšanu un efektivitāti, tāpēc ir jāturpina attīstīt dalībnieku pienākumu sadali, ņemot vērā to specializāciju un pieredzi un uzsverot reģionālo un vietējo iestāžu svarīgo darbu;

25. atzinīgi vērtē to, ka Komisija atzīst un atbalsta budžeta atbalsta instrumentu, kas veicina piesaņošanas partnervalstīm atbilstīgi Parīzes deklarācijai. Komiteja tomēr aicina iekļaut dialogā jautājumu par budžeta atbalsta priekšnosacījumu rūpīgu novērtēšanu, tostarp par iespējām daļu no atbalsta izmantot decentralizēti. Šajā saistībā Komiteja atgādina, ka ieteikumos, kas izriet no Komisijas uzsāktā strukturētā dialoga, ir ierosināts donoru un valstu valdību izveidoto partnerību noteikumus iekļaut ar vietējo pārvaldību saistītus rādītājus;

Uzlabota saskaņība starp ES politikas jomām

26. piekrīt Komisijai, ka ir jāsauglabā un jānodrošina turpmāka attīstības politikas jomu saskaņotība un jāturpina izvērtēt politikas jomu ietekmi uz attīstības mērķiem;

27. piekrīt Komisijai, ka ir jānodrošina vienmērīga pāreja no humānās palīdzības un reaģēšanas krīzes situācijās uz ilgtermiņa attīstības sadarbību;

Pārmaiņu programmas īstenošana

28. atbalsta Komisijas aicinājumu Padomei apstiprināt *Pārmaiņu programmu*. Minētā programma nodrošina ES efektīvāku un ietekmīgāku attīstības sadarbības politiku un atbalsta pārmaiņas, kas partnervalstīs vajadzīgas, lai panāktu straujāku progresu nabadzības mazināšanas un TAM sasniegšanas jomā; atzīmē, ka šajā procesā vajadzīga vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalība.

Briselē, 2012. gada 16. februārī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētāja*
Mercedes BRESSO

Reģionu komitejas atzinums “Tiesību aktu kopums par cietušo tiesībām”

(2012/C 113/11)

REĢIONU KOMITEJA

- atbalsta ideju uzlabot noziegumos cietušo personu stāvokli un viņu tiesības. Tas ir svarīgs aspekts Stokholmas programmas un rīcības plāna īstenošanā, lai izveidotu patiesu brīvības, drošības un tiesiskuma telpu Eiropā, kas savukārt ir Eiropas integrācijas pamatelements un ES mērķis;
- atzinīgi vērtē vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistīšanu iepriekš minētajos centienos. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir izšķiroša nozīme daudzu pakalpojumu sniegšanā un struktūru nodrošināšanā noziegumos cietušo atbalstam, un ierosinātajiem ES līmeņa obligātajiem noteikumiem būs neizbēgama ietekme vietējā un reģionālajā līmenī pēc Komisijas tiesību aktu paketes par cietušo tiesībām pieņemšanas;
- uzsver, ka Komisijas ierosinātajai tiesību aktu paketei par cietušo tiesībām būs nozīmīga ietekme, jo īpaši finansiālas sekas, vietējā un reģionālajā līmenī;
- uzskata, ka ir svarīgi rast risinājumus cietušo personu tiesību līdzsvarošanai, vienlaikus garantējot nevainības prezumpcijas ievērošanu kriminālajā tiesvedībā, kā arī aizdomās turamo personu un notiešāto noziedznieku individuālo tiesību ievērošanu.
- ierosina, lai saistībā ar uzdevumu koordinēšanu starp dalībvalstīm Eiropas Savienība uzņemtos aktīvāku lomu.

Ziņotājs	Per Bødker ANDERSEN kgs (DK/PSE), Koldingas pilsētas mēra vietnieks un pilsētas domes loceklis
Atsauces dokumenti	Komisijas paziņojums "Cietušo tiesību stiprināšana Eiropas Savienībā" COM(2011) 274 final Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko nosaka noziegumus cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimuma standartus COM(2011) 275 final Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par aizsardzības pasākumu savstarpēju atzīšanu civillietās COM(2011) 276 final

I. VISPĀRĪGI APSVĒRUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

1. atbalsta ideju uzlabot noziegumos cietušo personu stāvokli un viņu tiesības. Tas ir svarīgs aspekts Stokholmas programmas un rīcības plāna īstenošanā, lai izveidotu patiesu brīvības, drošības un tiesiskuma telpu Eiropā, kas savukārt ir Eiropas integrācijas pamatelements un ES mērķis saskaņā ar LES 3. panta 2. punktu. Priekšlikumi par pastiprinātu aizsardzību sevišķi attiecas uz īpaši neaizsargātiem noziegumos cietušajiem, galvenokārt bērniem;

2. tāpēc atzīmē, ka kopēju obligātu noteikumu izstrāde brīvības, drošības un tiesiskuma jomā sekmē vienotas Eiropas Savienības veidošanu un tādēļ aicina visas dalībvalstis iesaistīties minētajās politikas jomās visu iedzīvotāju interesēs;

3. atzinīgi vērtē vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistīšanu iepriekš minētajos centienos. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir izšķiroša nozīme daudzu pakalpojumu sniegšanā un struktūru nodrošināšanā noziegumos cietušo atbalstam, un ierosinātajiem ES līmeņa obligātajiem noteikumiem būs neizbēgama ietekme vietējā un reģionālajā līmenī pēc Komisijas tiesību aktu paketes par cietušo tiesībām pieņemšanas;

4. ir pārliecināta, ka cietušo personu augsta līmeņa aizsardzība ir svarīga, lai mazinātu noziedzības vispārējās sekas, palīdzot cietušajiem pārvarēt nozieguma fizisko un/vai psiholoģisko ietekmi;

5. uzsver, ka noteikumiem par cietušo tiesībām ir dažādas sociālās, kriminoloģiskās, kā arī finansiāla rakstura sekas, attiecībā uz kurām jāatrod līdzsvaroti risinājumi. Uzlabojot cietušo stāvokli, jāņem vērā virkne saimniecisku aspektu, jo īpaši vietējā un reģionālajā līmenī, kā arī ar tiesisko noteiktību saistīti aspekti.

6. atgādina, ka cietušo tiesību regulējums var ietekmēt aizdomās turēto vai apsūdzēto personu statusu. Komiteja uzskata, ka jāmeklē risinājumi, kuros cietušā intereses gan ir prioritāras, tomēr netiek apdraudēta arī aizdomās turēto vai apsūdzēto personu tiesiskā aizsardzība. Cieņas pilna attieksme pret aizdomās turētajām vai apsūdzētajām personām — pat ļoti smagu noziegumu gadījumā— ir pamatā tiesiskumam, kas ir viens no Eiropas integrācijas pamatprincipiem un priekšnoteikums ilgtspējīgiem un noturīgiem risinājumiem attiecībā arī uz cietušajiem. Tajā iekļauta arī nevainības prezumpcija, ja vien un kamēr nav pierādīts, ka attiecīgā persona ir vainīga, un tiesības uz likumā paredzētās kārtības ievērošanu. Neaizsargājot aizdomās turēto vai apsūdzēto personu tiesības, nebūs iespējams izveidot ES brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Tāpēc Reģionu komiteja uzsver, ka pienākums rūpēties par šāda līdzsvara nodrošināšanu attiecināms arī uz vietējā un reģionālā līmeņa vēlētajiem pārstāvjiem;

7. atzinīgi vērtē to, ka Komisijas izstrādātā tiesību aktu pakete par cietušo tiesībām būtībā ir prasību minimums, ar kuru nosaka tiesību minimuma līmeni, tomēr ir paredzēta iespēja katrai dalībvalstij paaugstināt minētos standartus. Komiteja vēlētos atgādināt, ka minētie ES standarti nekādos apstākļos un nevienā dalībvalstī nedrīkstētu mazināt cietušo personu tiesības. Jāmeklē līdzsvaroti risinājumi, kuros ņemtas vērā valsts un reģionāla līmeņa atšķirības un kuri ir pielāgoti atsevišķo valstu dažādajiem apstākļiem, kultūrai un tradīcijām. Tas atbilst LESD līguma 82. panta 2. punktam, kurā noteikts, ka jāņem vērā dalībvalstu tiesisko sistēmu un tradīciju atšķirības, un atspoguļo LES 5. panta 3. punktā izklāstītos subsidiaritātes un proporcionalitātes principus;

8. atgādina, ka līdzsvaroti risinājumi ietver prasību diferencēt cietušo personu atbalstu un procesuālās tiesības atbilstoši risināmo problēmu smagumam un nozīmīgumam. Cietušo personu tiesību aizsardzība ir ļoti plaša joma, kas aptver gan ļoti atšķirīgus noziegumu veidus, gan virkni dažādus juridiska, sociāla, saimnieciska, medicīniska un psiholoģiska rakstura pasākumus. Reģionu komiteja aicina meklēt diferencētus risinājumus, kuros konsekventi ņemts vērā proporcionalitātes princips, lai attiecīgā problēma un tās risinājums būtu savstarpēji samērīgi.

II. TIESĪBU AKTU PAKETES PAR CIETUŠO TIESĪBĀM NOZĪME VIETĒJĀ UN REĢIONĀLAJĀ LĪMENĪ

9. uzsver, ka Komisijas ierosinātajai tiesību aktu paketei par cietušo tiesībām būs nozīmīga ietekme, jo īpaši finansiālas sekas, vietējā un reģionālajā līmenī. Tas attiecas ne tikai uz reģioniem tajās ES dalībvalstīs, kurām ir federāla struktūra, bet arī uz vietējo līmeni, jo daudzos gadījumos pašvaldības policija un citas pašvaldības iestādes ir pirmās, kas nonāk saskarē ar cietušajiem. Bieži vien arī vietējām pašvaldībām būs jā rūpējas par īpaši neaizsargātiem cietušajiem, piemēram, bērniem, nepilngadīgajiem un cilvēkiem ar invaliditāti. Tāpēc Reģionu komiteja uzsver, ka, ņemot vērā valstu atšķirīgās sistēmas, jārod piemēroti finansiāli risinājumi, lai nodrošinātu cietušo aizsardzības uzlabošanu atbilstoši minētajiem priekšlikumiem un lai vietējās un reģionālās pašvaldības spētu pildīt savas saistības;

10. uzsver, ka izšķiroša nozīme cietušo personu aizsardzības pilnveidošanā ir dažādu iestāžu pārrobežu sadarbības stiprināšanai. Šādas sadarbības sistēmas, kurās vietējām un reģionālajām pašvaldībām pašsaprotami ir galvenā nozīme, būtu jāstiprina gan vertikāli (vietējo/reģionālo pašvaldību un valsts iestāžu attiecības), gan horizontāli (dažādu reģionālo un/vai vietējo pašvaldību savstarpējās attiecības). Minētajām struktūrvienībām ir īpaša nozīme gadījumos, kad kriminālprocesam ir pārrobežu aspekti un cietušais dzīvo citā ES dalībvalstī.

Tāpēc Reģionu komiteja izsaka nožēlu par to, ka direktīvas projekta 25. pantā ietvertie noteikumi par sadarbības pasākumu koordinēšanu nav mainīti kopš 2001. gada un attiecas vienīgi uz dalībvalstīm;

11. uzskata, ka reģionālajām un vietējām pašvaldībām jau ir plaša pieredze un kompetence noziegumos cietušo atbalstīšanā un aprūpē. Minētās pieredzes apmaiņa un izmantošana — arī likumdošanas posmā — varētu palīdzēt sasniegt Komisijas izvirzītos mērķus un tādēļ būtu atbalstāma;

III. KONKRĒTI PRIEKŠLIKUMI

12. ierosina saistībā ar tiesību aktu paketi par cietušo tiesībām tiešāk uzsvērt reģionu, pilsētu un pašvaldību lomu. Ja Eiropas Savienības likumdevējs uzskata, ka arī reģionālajām un vietējām pašvaldībām ir būtiska nozīme, to vajadzētu tiešāk norādīt, piemēram, direktīvas projekta apsvērumos (skat. 2. grozījumu);

13. aicina pārdomāt, kā un vai vietējo un reģionālo pašvaldību pieredzi var izmantot, lai labāk atbalstītu un aprūpētu noziegumos cietušos. Šādi pasākumi īstenojami vienlaikus vairāk apmācot policijas darbiniekus, sociālos darbiniekus un citas

vietējā līmeņa profesionāļu grupas, kurām bieži ir pirmā saskare ar cietušajiem;

14. uzskata, ka ir svarīgi rast risinājumus cietušo personu tiesību līdzsvarošanai, vienlaikus garantējot nevainības prezumpcijas ievērošanu kriminālajā tiesvedībā, kā arī aizdomās turamo personu un notiesāto noziedznieku individuālo tiesību ievērošanu. Reģionu komiteja ierosina to skaidri norādīt direktīvas priekšlikuma 7. apsvērumā (skat. 1. grozījumu).

15. uzskata, ka reģioni un pilsētas būtu jāiesaista, meklējot iespējamus veidus, kā pastiprināt dažādu valstu vietējo un reģionālo pašvaldību pārrobežu sadarbību. Šajā nolūkā ļoti svarīgi ir izveidot reģioniem un/vai pašvaldībām paredzētus kontaktpunktus, kas nodrošinātu informāciju par dažādu iestāžu attiecīgo darbību un veiktajiem pasākumiem;

16. ierosina, lai saistībā ar uzdevumu koordinēšanu starp dalībvalstīm Eiropas Savienība uzņemtos aktīvāku lomu arī vietējā un reģionālajā līmenī. To varētu īstenot, piemēram, izveidojot ES līmeņa koordinēšanas mehānismu, kura uzdevums būtu veicināt dažādu dalībvalstu vietējo pašvaldību sadarbību, gan veicot vispārīgus pētījumus, gan koordinējot konkrētus procesus, piemēram, palīdzot nodibināt kontaktus ar kompetentajām vietējām un reģionālajām pašvaldībām citās dalībvalstīs. Šāda struktūra varētu arī izveidot un pārvaldīt datubāzi, kurā apkopoti paraugprakses piemēri, kā ierosinājusi RK atzinumā par Stokholmas programmas rīcības plānu ⁽¹⁾.

17. būtu jāapsver arī atbilstoši līdzekļi, kas dotu cietušajiem iespēju pašiem piekļūt lietderīgai informācijai un atbalstam ES līmenī. Cietušajiem paredzēts ES telefonisks dienests, iespējams, uzlabotu to personu stāvokli, kuras cietušas ārvalstī izdarītos noziegumos. Šāds dienests varētu palīdzēt ne tikai tik ilgi, kamēr cietušie atrodas ārvalstī un viņiem vajadzīga dažādu veidu palīdzība un atbalsts, bet arī pēc viņu atgriešanās dzimtenē un kontaktējoties ar tās valsts iestādēm, kurā ticis izdarīts noziegums.

18. vēlētos vērst uzmanību arī uz ievērojamo pieredzi un kompetenci, kāda šajā jomā ir privātā sektora un citām ieinteresētajām personām. Komiteja tādēļ aicina cietušo stāvokļa uzlabošanas centienos iesaistīt ne tikai privātpersonas, bet arī juridiskās personas un valsts, kā arī reģionālā un vietējā līmeņa nevalstiskās apvienības cietušo aizsardzībai un atbalstam. Tas būtu iespējams, piemēram, ar ES līmeņa koordinēšanas pasākumu starpniecību, lai analizētu gūto pieredzi, iesaistot dažādas privātā sektora un citas ieinteresētās personas, kas varētu sniegt ieguldījumu sadarbības uzlabošanā.

⁽¹⁾ RK atzinums "Brīvības, drošības un tiesiskuma telpas nodrošināšana Eiropas pilsoņiem — Stokholmas programmas īstenošanas rīcības plāns" RK 87. plenārsesija 2010. gada 1. un 2. decembrī, ziņotājs — Holger Poppenhäger kgs, (DE/PSE), Tīringenes federālās zemes tieslietu ministrs.

19. uzskata, ka saistībā ar noziegumiem īpaši svarīgi ir ņemt vērā to, ka jānodrošina atbalsts un aprūpe bērniem un nepilngadīgajiem. Komiteja uzskata, ka ES tiesību aktos pēc iespējas viennozīmīgi jāiekļauj minimālās prasības par palīdzību noziegumos cietušiem bērniem un nepilngadīgajiem, nevis jāaprobežojas ar vispārīgām nodomu deklarācijām;

20. uzsver, ka kriminoloģijas un viktimoloģijas zināšanas par bērniem un nepilngadīgajiem kā nozieguma upuriem pilnveidojas un, izstrādājot un aktualizējot ES tiesību aktus, būtu jāņem vērā jaunas atklāsmes. Zinātniskie dati liecina, ka būtu vēlama pieeja, kurā vairāk nekā Eiropas Komisijas izraudzītajā pieejā ņemti vērā bērna attīstības dažādie posmi un tiem atbilstošās bērna vajadzības (?).

Lielāka diferencēšana atkarībā no vecuma un nozieguma veida varētu pavērt ceļu stingrāku un mērķtiecīgāku noteikumu minimumam attiecībā uz īpašām cietušo kategorijām, piemēram, atbalsts maziem bērniem vai bērniem vai nepilngadīgajiem, kas ir cietuši īpaši smagos noziegumos;

21. uzsver, ka ierosinātās direktīvas 2. pantā iekļautā "cietušā" definīcija ir ļoti plaša. Saskaņā ar minēto direktīvu par cietušo uzskata ikvienu fizisku personu, kas ir cietusi no iebkāda — pat maznozīmīga — noziedzīga nodarījuma. Pamatojoties uz šādu plašu definīciju, arī uz nelielos nodarījumos cietušajiem būtu attiecināmas direktīvā izklāstītās procesuālās tiesības. Tas varētu būt samērā dārgi un jāšaubās, vai tik plašs regulējums ir līdzsvarots un atbilstošs risinājums cietušo stāvokļa uzlabošanai;

22. šajā saistībā atgādina, ka jau ir bijušas citas jomas Eiropas likumdošanā attiecībā uz tieslietām un iekšlietām, kurās visaptverošas sadarbības instrumentu pielietošana praksē ir izrādījusies daudz dārgāka nekā iepriekš ticis plānots, jo nav bijis atbilstošu diferencēšanas kritēriju, piemēram, Eiropas apcietināšanas ordera jaunākajos novērtējumos Komisija ir brīdinājusi neizmantojot apcietināšanas orderi gadījumos, kas saistīti ar likumpārkāpumiem, kurus izdarījuši nepilngadīgie, jo dažās dalībvalstīs minētā instrumenta piemērošana ir bijusi pārmērīga;

23. tāpēc iesaka Komisijai apsvērt diferencētāku pieeju, kas būtu pielāgota esošajām problēmām, un aicina noteikt atbilstošus ierobežojumus cietušo personu tiesībām, lai tiktu nodrošināts cietušo personu tiesību un izdarītā noziedzīgā nodarījuma smaguma pakāpes samērīgums. RK tādēļ ierosina iekļaut direktīvā vispārēju proporcionālītātes principu, lai nodrošinātu, ka direktīvas atsevišķas daļas neattiecas uz maznozīmīgos noziegumos cietušajiem.

IV. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

Grozījums Nr. 1

7. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
— Šajā direktīvā ir respektētas pamattiesības un ievēroti principi, kas jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.	— Šajā direktīvā ir respektētas pamattiesības — <u>tai skaitā aizdomās turēto un apsūdzēto tiesības kriminālprocesa laikā</u> — un ievēroti principi, kas jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.

Pamatojums

Nevainības prezumpcija un visu iedzīvotāju pamattiesību ievērošana ir Eiropas tiesiskuma galvenie sasniegumi un tāpēc būtu skaidri jānorāda saistībā ar cietušo personu tiesību aizsardzību.

(?) Skat. "Protecting children and preventing their victimization From policy to action, From drafting legislation to Practical Implementation", Burnaby (Kanāda) Simon Fraser Universitātes Kriminoloģijas skolas goda profesors Dr. Ezzat A. Fattah. Programmatiska runa konferencē "Bērni ES — tiesības un pilnvarojums" (CURE Hotel Sheraton, Stokholmā, Zviedrijā), 2009. gada 3. un 4. decembrī, ES prezidentvalsts Zviedrijas rīkota konference par noziegumos cietušiem bērniem kriminālajā tiesvedībā.

Grozījums Nr. 2

Jauns 24.b apsvērumš

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	— <u>Vietējās un reģionālās pašvaldības un to dienesti daudzos gadījumos ir vismaz daļēji atbildīgi par cietušo atbalstu un pirmās, kas nonāk saskarē ar cietušajiem. Tāpēc vietējās un reģionālās pašvaldības ir galvenie partneri, īstenojot tiesību aktus, lai uzlabotu cietušo aizsardzību, un minēto pašvaldību pieredzes apmaiņa un izmantošana šajā jomā ir svarīgs aspekts iedzīvotāju un ieinteresēto pušu informēšanā.</u>

Pamatojums

Direktīvas projekta apsvērumos būtu skaidri jānorāda uz vietējo un reģionālo pašvaldību lielo nozīmi, sniedzot pakalpojumus un informāciju.

Grozījums Nr. 3

Jauns 25.b apsvērumš

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	— <u>Cietušo procesuālajām tiesībām saskaņā ar šo direktīvu jābūt atbilstošām un tās ir vajadzīgas, lai sasniegto paredzēto mērķi, un ir jānodrošina cietušās personas procesuālo tiesību un izdarītā noziedzīgā nodarījuma smaguma pakāpes samērīgums.</u>

Pamatojums

Eiropas likumdošanā attiecībā uz tieslietām un iekšlietām ir bijušas jomas, kurās visaptverošas sadarbības instrumentu pielietošana praksē ir izrādījusies daudz dārgāka nekā iepriekš ticis plānots. Pamatojoties uz šādu plašu definīciju, arī uz nelielos nodarījumos cietušajiem būtu attiecināmas direktīvā izklāstītās procesuālās tiesības. Ir apšaubāmi, vai tik plašs regulējums ir līdzsvarots un mērķtiecīgs risinājums cietušo stāvokļa uzlabošanai.

Grozījums Nr. 4

25. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Sadarbība un pakalpojumu saskaņošana	Sadarbība un pakalpojumu saskaņošana
1. Dalībvalstis sadarbojas, lai sekmētu efektīvāku cietušo tiesību un interešu aizsardzību kriminālprocesā, izmantojot tīklus, kas tieši saistīti ar tiesu sistēmu, vai saites starp cietušo atbalsta organizācijām, kā arī, izmantojot tādu Eiropas tīklu atbalstu, kas nodarbojas ar cietušo jautājumiem.	1. Dalībvalstis <u>un, attiecīgā gadījumā, vietējās un reģionālās pašvaldības</u> sadarbojas, lai sekmētu cietušo tiesību un interešu efektīvāku aizsardzību kriminālprocesā, izmantojot tīklus, kas tieši saistīti ar tiesu sistēmu, vai saites starp cietušo atbalsta organizācijām, kā arī, izmantojot tādu Eiropas tīklu atbalstu, kas nodarbojas ar cietušo jautājumiem.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka iestādes, kas nodarbojas ar atbalsta sniegšanu cietušajiem, sadarbojas, saskaņoti reaģējot uz cietušo vajadzībām un mazinot nozieguma, turpmākas un atkārtotas viktimizācijas riskus un slogu uz cietušo, ko rada saskarsme starp cietušo un kriminālās justīcijas dienestiem.	2. Dalībvalstis nodrošina, ka iestādes, kas nodarbojas ar atbalsta sniegšanu cietušajiem <u>(tai skaitā vietējās un reģionālās pašvaldības)</u> , sadarbojas, saskaņoti reaģējot uz cietušo vajadzībām un mazinot nozieguma, turpmākas un atkārtotas viktimizācijas riskus un slogu uz cietušo, ko rada saskarsme starp cietušo un kriminālās justīcijas dienestiem.

Pamatojums

Vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir svarīga nozīme cietušo personu tiesību ievērošanas sekmēšanā. Tāpēc dažādu iestāžu sadarbība būtu jāstiprina gan vertikāli (vietējo/reģionālo pašvaldību un valsts iestāžu attiecības), gan horizontāli (dažādu reģionālo un/vai vietējo pašvaldību savstarpējās attiecības). Minētajām struktūrvienībām ir īpaša nozīme gadījumos, kad kriminālprocesam ir pārrobežu aspekti un cietušais dzīvo citā ES dalībvalstī.

Briselē, 2012. gada 16. februārī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētāja*
Mercedes BRESSO

Reģionu komitejas atzinums “Daudzlīmeņu pārvaldības Eiropas kultūras veidošana: darbs pēc Reģionu komitejas Baltās grāmatas pieņemšanas”

(2012/C 113/12)

REĢIONU KOMITEJA

- atgādina par vajadzību atjaunināt Kopienas metodi, paredzot iekļaujošāku procesu un īstenojot daudzlīmeņu pārvaldību;
- pauž gandarījumu par politisko vienprātību, kas pausta attiecībā uz tās viedokli par Eiropas pārvaldību, kā arī par ES iestāžu atbalstu tās iniciatīvai;
- ir apņēmusies sagatavot progresa ziņojumu par daudzlīmeņu pārvaldību Eiropas Savienībā, lai katru gadu izvērtētu, cik lielā mērā Eiropas Savienības politikas ciklā tiek ņemti vērā šāda veida pārvaldības galvenie principi un mehānismi, ziņojumā īpašu vērību veltot izvērtēto politikas jomu un stratēģiju teritoriālajai dimensijai;
- uzskata: lai stiprinātu RK īstenoto uzraudzību, nākamajā konferencē par subsidiaritāti daudzlīmeņu pārvaldībai varētu veltīt īpašu uzmanību;
- tuvākajos mēnešos izstrādās Eiropas Savienības daudzlīmeņu pārvaldības hartu, ar kuru paredzēts veicināt vietējo un reģionālo iestāžu plašāku līdzdalību Eiropas demokrātijas īstenošanā. Hartas izstrādes procesa pamatā būs iekļaušana un līdzdalība, tādējādi sekmējot to, ka vietējie un reģionālie vēlētie pārstāvji to uzskata par savu projektu.

Ziņotājs Luc VAN DEN BRANDE (BE/PPE), Flandrijas un Eiropas sadarbības biroja priekšsēdētājs

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA,

1. apstiprina politiskās saistības, ko tā uzņēmusies ar 2009. gada 17. jūnijā pieņemto Balto grāmatu par daudzlīmeņu pārvaldību ⁽¹⁾, un, ierosinājusi politisku projektu ar mērķi **veidot Eiropu partnerībā**, vēlas panākt tā īstenošanu, stingri noraidot jebkādas pretējas tendences, jo minētais mērķis sekmē Eiropas integrācijas procesu ⁽²⁾;

A. Daudzlīmeņu pārvaldības galvenie principi

2. daudzlīmeņu pārvaldību saprot kā principu, kas paredz Savienības, dalībvalstu un reģionālo un vietējo pašvaldību saskaņotu rīcību, pamatojoties uz subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem, kā arī uz partnerattiecībām, kas izpaužas funkcionālā un institucionālā sadarbībā, lai izstrādātu un īstenotu Eiropas Savienības politiku;

3. tāpēc atgādina par vajadzību **atjaunināt Kopienas metodus**, paredzot iekļaujošāku procesu un īstenojot daudzlīmeņu pārvaldību, kas stiprinātu Eiropas Savienības darbības efektivitāti, vienlaikus ļaujot veidot jaunu iestāžu savstarpējās sadarbības un politiskās sadarbības kultūru, kura sekmē visu līmeņu vēlēto pārstāvju, un noteikti reģionu ar likumdošanas pilnvarām pārstāvju, iesaistīšanos Eiropas veidošanas procesā;

4. pauž gandarījumu par politisko vienprātību, kas pausta attiecībā uz tās viedokli par Eiropas pārvaldību, kā arī par ES iestāžu atbalstu tās iniciatīvai un ir pārliecināta, ka patiesas **daudzlīmeņu pārvaldības kultūras izveidei Eiropā** ir trīs priekšnoteikumi:

— šādas pārvaldes metodes pamatu un principus nostiprināt Eiropas un valstu institucionālajā un politiskajā sistēmā;

— daudzlīmeņu pārvaldības īstenošanai izmantojot atbilstīgus mehānismus un instrumentus;

⁽¹⁾ Reģionu komitejas Baltā grāmata par daudzlīmeņu pārvaldību, *CdR 89/2009 fin.*

⁽²⁾ RK rezolūcijā par 2011. gada politiskajām prioritātēm norādīts, ka Komiteja "paredz turpināt daudzlīmeņu pārvaldības Eiropas kultūras veidošanu un uzraudzīs norises pēc baltās grāmatas par daudzlīmeņu pārvaldību pieņemšanas, lai izvērtētu tās īstenošanu un pārraudzītu stāvokli daudzlīmeņu pārvaldības jomā Eiropas Savienībā", *CdR 361/2010 fin.* Šo procesu pastiprina dialogs ar Eiropas vietējiem un reģionālajiem apvienībām un galvenajām Eiropas ideju laboratorijām.

— nodrošināt apstākļus dažādu pārvaldības līmeņu, tostarp vietējo un reģionālo pašvaldību finansiālai autonomijai un efektīvai resursu apvienošanai, pamatojoties uz publiskā finansējuma taisnīgāku sadali;

5. atgādina, ka ar Lisabonas līgumu daudzlīmeņu pārvaldība ir nenoliedzami integrēta ES darbībā, nostiprinot tās vietu institucionālajā uzbūvē un būtisku nozīmi piešķirot teritoriālās kohēzijas mērķim un subsidiaritātes principa vietējai un reģionālajai dimensijai;

6. uzskata, ka tāpēc labākais risinājums, kā nodrošināt Eiropas, dalībvalstu, kā arī vietējo un reģionālo pašvaldību vispārējo interešu prioritāro nozīmi, ir nešaubīgi uzskatīt, ka šobrīd **subsidiaritātes princips ir nesaraucams saistīts ar Eiropas pievienoto vērtību** un ka daudzlīmeņu pārvaldība ir pārvaldības veids, kuru raksturo elastīgums un līdzdalība un kurš apvieno Eiropas Savienības vērtības, tās atbildības un solidaritātes ētiku, lai risinātu problēmas globalizētā pasaulē, kur valda arvien lielāka savstarpējā atkarība un konkurence;

7. uzskata, ka jebkuras pārdomas par Eiropas pārvaldību ļauj pievērsties būtiskajam jautājumam par subsidiaritātes principa ieviešanu dinamiskā politiskā un likumdošanas procesā, un uzsver, ka subsidiaritātes un daudzlīmeņu pārvaldības principi ir nešķirami: viens attiecas uz dažādu pārvaldes līmeņu kompetences jomām, bet ar otru uzsvērta to mijiedarbība;

8. uzskata: **subsidiaritāti un proporcionalitāti** saistot ar daudzlīmeņu pārvaldību, jāatzīst vajadzība panākt, lai Eiropas politiskā rīcība būtu transversāla un vienota. Patlaban Eiropas darba kārtībā esošo vispārējo stratēģiju veiksmīga īstenošana arvien vairāk ir atkarīga no kopīgās pārvaldības kvalitātes Eiropā un subsidiaritātes principa stingras ieviešanas, lēmumus nepieņemot vienā vienīgā pārvaldības līmenī un politiku izstrādājot un piemērojot visatbilstīgākajā līmenī;

9. savus priekšlikumus izvirza, ņemot vērā pašreizējo Eiropas integrācijas procesu, kurš Eiropas Savienības, valstu un teritoriālajiem politikas veidotājiem liek uzņemties lielāku atbildību un solidaritāti saskaņā ar **savstarpējības principu** ⁽³⁾;

⁽³⁾ Saskaņā ar šo principu katram pārvaldības līmenim, kas piedalās kopīgā lēmumu pieņemšanā, būtu jāatbalsta citu līmeņu leģitimitāte un spējas (*Landy un Teles* "Ne tikai varas nodošana: no subsidiaritātes uz savstarpīgumu"). Proti, daudzlīmeņu pārvaldība nebūtu jāuzskata par dažādu pārvaldības līmeņu konkurenci. Tieši pretēji — dažādiem līmeņiem jātiecas vienam otru savstarpēji atbalstīt.

B. Daudzlīmeņu pārvaldības vērtību un principu konsolidācija: progress un nostiprināšana

Ceļā uz jaunu izpratni par institucionālā līdzsvara principu

10. uzsver, ka **institucionālā līdzsvara princips** ⁽⁴⁾, kas ir Eiropas Savienība struktūras pamatā, ir būtiska Eiropas demokrātijas garantija un uzskata, ka, stājoties spēkā Lisabonas līgumam, ar kuru nostiprināts Komitejas institucionālais un tiesiskais statuss, ļaujot tai aizstāvēt savas prerogatīvas Eiropas Savienības Tiesā, minētais princips attiecībā uz Komiteju ir pilnībā jāievēro;

11. uzskata, ka **Eiropas Savienības daudzlīmeņu pārvaldības hartas** izstrāde ar mērķi Savienības pamatvērtību kopumā iekļaut vienotu un kopīgu izpratni par Eiropas pārvaldību būs svarīgs posms tās politiskā projekta īstenošanā;

12. secina, ka nav spēkā esošu saskaņotu Eiropas administratīvo tiesību aktu, kas garantē obligātos standartus konsultāciju, koordinācijas un līdzdalības procedūru piemērošanai attiecībā uz reģioniem un pilsētām, tāpēc aicina Eiropas Komisiju savlaicīgi izstrādāt tiesību aktu par Eiropas Savienības administratīvajām procedūrām, paredzot procedūras ar lielāku līdzdalību, kurās ievērotas minētās daudzlīmeņu pārvaldības hartas galvenās vērtības un principi;

13. uzskata, ka patlaban notiekošajās sarunās par Eiropas Komisijas un Reģionu komitejas sadarbības līguma pārskatīšanu lielākā mērā jāņem vērā leģitimitāte un atbildība, kāda Eiropas Savienības darbībā ir vietējām un reģionālajām pašvaldībām, un Eiropas lēmumu pieņemšanas procesa vispārējās interesēs jānodrošina, lai tiktu ievēroti divi vadošie ES darbības pamatprincipi — subsidiaritātes un proporcionalitātes princips, kā arī nostiprināta daudzlīmeņu pārvaldība kā strukturējošs princips;

14. uzskata, ka vienlaikus ar minēto pārskatīšanu ir jāisteno dinamisks process, kura noslēgumā kopā ar Eiropas Komisiju tiks pieņemts mainīgs rīcības plāns, kurā noteiktas iniciatīvas, kurām varētu būt vislielākā teritoriālā ietekme, un *ex-ante* un *ex-post* novērtējums, ko varētu palīdzēt veikt RK, izmantojot Komitejas locekļu un tās vadīto vietējo un reģionālo pašvaldību forumu (stratēģijas "Eiropa 2020" uzraudzības foruma, subsidiaritātes uzraudzības tīkla, ETSG foruma u.c.) īpašās zināšanas ⁽⁵⁾;

⁽⁴⁾ Šis princips paredz "tādu sistēmu kompetenču sadalei starp Kopienas iestādēm, kuras ietvaros Kopienas iestāžu sistēmā un Kopienai deleģēto uzdevumu izpildē katrai iestādei ir savs konkrēts uzdevums". Tiesa nodrošina tiesiskumu, kontrolējot, vai tiek ievērots institucionālais līdzsvars, proti, katra iestāde pilda savs pilnvaras, pienācīgi ievērojot citu iestāžu pilnvaras (sk. Lietu 9/56, Meroni pret Augsto iestādi, (1957 un 1958) *Recueil* 133. un 152. lpp. un Lietu 70/88, Eiropas Parlaments pret Padomi (190) *Recueil* I-2041 – 2072. lpp., 21. un 22. punkts).

⁽⁵⁾ José Manuel Barroso un Mercedes Bresso kopīgs paziņojums presei 2010. gada 29. jūnijā (skat. MEMO/10/287 tīmekļa vietnē <http://europa.eu/rapid/>).

15. aicina Eiropas Parlamentu aktīvāk pievērsties šim jautājumam, lai praksē īstenotu daudzlīmeņu pārvaldības un integrētas pieejas principus un mehānismus, un atbalsta EP priekšlikumu iedibināt daudzlīmeņu pārvaldības atzinības zīmi ⁽⁶⁾;

16. atzinīgi vērtē Eiropas Savienības Padomes iniciatīvu, tai 2010. gada martā ⁽⁷⁾ pirmo reizi organizējot daudzlīmeņu pārvaldībai veltītu neoficiālu ministru sanākumi, kuras secinājumos Reģionu komiteja nepārprotami aicināta "palīdzēt veikt regulāru politisku novērtējumu par daudzlīmeņu pārvaldības jomā panākto progresu Eiropas Savienībā", un aicina nākamās prezidentvalstis turpināt šo pieeju; turklāt Komiteja norāda, ka regulārāka tās klātbūtne starpvaldību rakstura padomēs un sanāksmēs liecina, ka minētais pārvaldības veids arvien vairāk tiek ņemts vērā;

17. atzinīgi vērtē iespēju ciešāk sadarboties ar Eiropadomes prezidentvalsti un tās izpratni par valstu un valdību vadītāju pieņemto stratēģisko lēmumu ietekmi uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām un uzskata, ka šajā saistībā būtu lietderīgi pirms katras Eiropadomes pavasara sanāksmes organizēt tikšanos;

18. vēlas izveidot sistemātiskāku dialogu ar Tiesu par subsidiaritātes un proporcionalitātes principu un teritoriālās kohēzijas mērķa ievērošanu saistībā ar ES tiesību pareizu transponēšanu un to ietekmi uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kā arī četru brīvību ievērošanu, savukārt ar Revīzijas palātu — par ES finansējuma efektīvu pārvaldību un tās ietekmi uz teritoriālo kohēziju un pilsētu un reģionu konkurētspēju;

Uz partnerattiecībām balstīta pieeja, lai sekmētu lietpratīgu regulējumu

19. atbalsta ieteikto jauno pieeju, kas ietver lietpratīga regulējuma koncepciju, pamatojoties uz Eiropas Savienībā notiekošo politisko ciklu, kura gaitā tiesību aktus pastāvīgi pielāgo uzdevumiem un apstākļiem, padziļināti novērtējot to īstenošanu, tomēr uzskata, ka vairāk jāņem vērā tiesību aktu teritoriālā ietekme ⁽⁸⁾;

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta 2010. gada 14. decembra rezolūcija (*Manescu kdze*) par ES reģionālās politikas pārvaldību: Eiropas Komisijas veiktās palīdzības un kontroles procedūras (2009/2231(NI) (P7_TA(2010) 0468)).

⁽⁷⁾ Pēc prezidentvalsts Spānijas ierosinājuma Malagā 2010. gada 17. martā organizētā teritoriālās politikas ministru neformālā sanāksme kā turpinājums Palmā 2010. gada 18. janvārī uzsāktajam teritoriālajam dialogam.

⁽⁸⁾ Reģionu komitejas atzinums "Lietpratīgs regulējums" — *CdR 353/2010*.

20. atkārtoti uzsver prasību, lai nākamreiz pārskatot starpies-tāžu vienošanos par labāku tiesību aktu izstrādi tiktu pievienots īpašs protokols par dažiem noteikumiem attiecībā uz kuriem būtu cieši jāiesaista Komiteja, proti, noteikumiem, kas cieši saistīti ar ietekmes novērtējumiem un tiesību aktu *ex post* novērtējumu;

21. vēlas aktīvāk iesaistīties rīcības plāna "Labāka tiesību aktu izstrāde" uzraudzības procesā, īpaši panākot, ka Komitejas gada ziņojums par subsidiaritātes uzraudzību tiek ņemts vērā kā atzīts ieguldījums Komisijas gada ziņojumā par labāku tiesību aktu izstrādi;

22. aicina pārskatīt Komisijas ieteiktās pamatnostādnes par ietekmes novērtējumiem, lai sekmētu to, ka regulāri tiek veikta *ex-ante* un *ex-post* teritoriālās ietekmes analīze un izstrādāti teritoriālie un iekļaujošas pārvaldības rādītāji; tāpēc Komiteja izvirzīs īpašus priekšlikumus, pamatojoties uz pieredzi, kas gūta sadarbībā ar Eiropas Komisiju;

23. pilnībā atbalsta mērķi, kuram ir noteicoša nozīme augsta līmeņa grupas, kura izskata administratīvā sloga samazināšanas jautājumu (*Stoiber* grupa), darbā un uzsver savu iesaisti minētajā grupā, lai atvieglotu slogu, ar ko saskaras vietējās un reģionālās pašvaldības;

24. pauž nožēlu par vietējo un reģionālo pašvaldību nepie-tiekamo iesaistīšanu komitoloģijas procedūrā un uzstājīgi aicina Eiropas Komisiju labot šo trūkumu, kas kavē ES tiesību aktu efektīvu piemērošanu teritoriālajā līmenī;

Viena atbilde uz to, kā pastiprināt iedzīvotāju iesaisti Eiropas integ-rācijas procesā

25. pauž gandarījumu par ieteikumiem, ko sagatavojusi Pārdomu grupa, kurai Eiropadome uzticējusi palīdzēt Eiropas Savienībai ilgtermiņa perspektīvā, proti, laikposmam no 2020. gada līdz 2030. gadam, paredzēt un efektīvāk risināt problēm-jautājumus. Ierosinot **jaunu "paktu"**, pārdomu grupa atzīst par pamatotu "daudzlīmeņu pārvaldību, kurā kompetence drīzāk ir kopīga, nevis sadalīta" un kura "var rosināt un tai jārosina poli-tikas pasākumi un attiecības Eiropas Savienībā visos līmeņos — gan starp personām un paudzēm, gan vietējo un reģionālo līmeni un dalībvalstīm"; RK atzinīgi vērtē Pārdomu grupas ietei-kumu "veicināt apspriešanos ar RK un tās iesaisti politiskā pilso-niskuma stiprināšanā Eiropā, tādējādi sekmējot pilsoņu atbalstu Eiropas projektam" ⁽⁹⁾;

⁽⁹⁾ Fragments no Pārdomu grupas ziņojuma Eiropadomei "Projekts "Eiropa 2030" — uzdevumi un iespējas", 2010. gada marts. Ziņo-jums 2010. gada 8. maijā iesniegts Eiropadomes priekšsēdētājam *Herman Van Rompuy* kgam.

26. uzskata, ka būtu lietderīgi ik gadu sagatavot novērtējumu par **stāvokli reģionalizācijas un decentralizācijas jomā Eiropas Savienībā**, lai apzinātu konstatēto dinamiku vietējo un reģionālo pašvaldību politiskās, juridiskās un fiskālās auto-nomijas jomā. Šāds novērtējums ļautu papildināt Komitejas darbību subsidiaritātes principa īstenošanas uzraudzības jomā, un tas jāizstrādā ciešā sadarbībā ar Eiropas Padomes Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresu;

27. atbalsta Erasmus programmas izveidi vietējiem un reģio-nālajiem vēlētajiem pārstāvjiem, to īstenojot institucionālajā sadarbībā ar Eiropas Parlamentu un Eiropas Komisiju, un atzi-nīgi vērtē Eiropas Parlamenta ierosināto ideju par izmēģinājuma projekta finansēšanu;

28. uzsver, ka tā vēlas sniegt ieguldījumu tiešās demokrātijas jaunā instrumenta — ES pilsoņu iniciatīvas — īstenošanā, un jo īpaši piedāvā izmantot Komitejas pašas un tās locekļu informā-cijas kanālus un tīklus, lai palielinātu informētību par minēto iniciatīvu, kā arī atbalstīt Komisiju jebkādā par lietderīgu uzska-tītā veidā, piemēram, kad tiek veikts *ex ante* novērtējums par ierosināto iniciatīvu atbilstīgumu, ņemot vērā to ietekmi uz subsidiaritātes un proporcionalitātes principu; turklāt Komiteja varētu sniegt palīdzību informācijas par plānotajām vai uzsāk-tajām Eiropas pilsoņu iniciatīvām vākšanā un izplatīšanā un uzklaušanās sanāksmju organizēšanā gan Briselē, gan citur ⁽¹⁰⁾; visbeidzot Komiteja vēlētos pilnībā iesaistīties un piedāvāt savu atbalstu Eiropas Parlamenta organizētajās uzklaušanās sanāk-smēs saistībā ar sekmīgajām ES pilsoņu iniciatīvām

29. aicina izveidot sadarbību ar Komisiju šā procesa virzīša-nai, tāpat kā tas notiek pārējo iestāžu gadījumā; minētā instru-menta izmantošana būtu jāsekmē partnerībā, īpaši veicinot debates vietējās un reģionālajās pašvaldībās un reģionālajos parlamentos un iesaistot vietējos un reģionālos plašsaziņas līdzekļus;

30. uzskata, ka ES Pamattiesību hartas iekļaušana Eiropas Savienības primārajās tiesībās un gaidāmā ES pievienošanās Eiropas Cilvēktiesību konvencijai palīdzēs veicināt **pamattiesību aizsardzību vairākos līmeņos**; tāpēc vēlas būt iesaistīta star-piestāžu dialogā par Eiropas Komisijas gada ziņojumu par hartas piemērošanu, tā kā Eiropas Savienības Padome šādu dialogu uzskata par vēlamu, norādot, ka "hartas efektīvas piemērošanas pamatā vajadzētu būt visu ES iestāžu, struktūru, biroju un aģen-tūru darbam" ⁽¹¹⁾;

⁽¹⁰⁾ Reģionu komitejas atzinums "Eiropas pilsoņu iniciatīva", *CdR 167/2010 fin*. Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par pilsoņu iniciatīvu, COM(2010) 119 galīga redakcija.

⁽¹¹⁾ Padomes secinājumi par Padomes darbību un iniciatīvām saistība ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas īstenošanu — Vispārējo lietu padomes 3092. sesija Briselē 2011. gada 23. maijā.

31. vēlas stiprināt sadarbību ar Pamattiesību aģentūru, īpaši lai organizētu ikgadēju dialogu par pamattiesību aizsardzību un sekmēšanu vairākos līmeņos, un uzņemsies jaunas iniciatīvas, kas saistītas ar 2013. — Eiropas pilsoniskuma gadu;

32. aicina Eiropas pašvaldībās un reģionos īstenot decentralizētas komunikācijas pasākumus, lai informētu par Eiropas Savienības darbības rezultātiem un to ietekmi uz iedzīvotājiem, un uzsver, ka steidzami jāparedz pietiekami finanšu līdzekļi, lai atbalstītu Komitejas pasākumus, kas vērsti uz vietējiem un reģionālajiem plašsaziņas līdzekļiem, jo tiem ir plaša iedzīvotāju auditorija;

C. Daudzlīmeņu pārvaldības iekļaušana eiropas savienības stratēģijās un politikas jomās

Daudzlīmeņu pārvaldības princips — strukturējošs princips visām Eiropas politikas jomām un stratēģijām, kurām ir nozīmīga teritoriāla ietekme

33. uzskata, ka ar sistēmu, kas ierosināta stratēģijas “Eiropa 2020” pārvaldībai, kā arī ar kohēzijas politikas reformas īstenošanai paredzēto sistēmu jāpanāk divkāršas pārmaiņas paradigmā:

— daudzlīmeņu pārvaldība pilnībā jāiekļauj tiesību aktos un noteikumos politikas jomās, kurām ir nozīmīga teritoriāla ietekme, un, pirmkārt, turpmākajā kohēzijas politikā;

— īstenojot minētās politikas, ir jāstiprina daudzlīmeņu un vairāku dalībnieku partnerības princips;

Jauna pārvaldības sistēma izaugsmes veicināšanai Eiropā

34. secina, ka pašreizējās finanšu krīzes apstākļos Eiropā un ņemot vērā krīzes ekonomiskās un sociālās sekas, kas rada vislielākās bažas iedzīvotājiem, izšķirīga nozīme ir Eiropas Savienības pievienotajai vērtībai un tās rīcībā esošajiem krīzes pārvarēšanas līdzekļiem;

35. atbalsta Eiropas Parlamenta ierosināto “tradicionālo” pieeju, kurā jābūt iesaistītai RK; prezidentvalsts Polija šo pieeju īstenojusi, lai kopīgi noteiktu Eiropas Savienības politiskās prioritātes izdevumu jomā un to finansēšanu laika periodam no 2014. līdz 2020. gadam;

36. vēlas būt iesaistīta šajos pasākumos, jo reģionālajām un vietējām pašvaldībām, kas veido 16% Eiropas Savienības IKP un 58% publisko investīciju Eiropā, ir svarīga nozīme Savienības ekonomikas atveseļošanā⁽¹²⁾;

⁽¹²⁾ Reģionu komitejas atzinums “Privātā un publiskā sektora ieguldījumu mobilizēšana ekonomikas atveseļošanai un ilgtermiņa strukturālo pārmaiņu nodrošināšanai: publiskā un privātā sektora partnerību veidošana”, CdR 21/2010 fin.

37. šajā saistībā norāda uz satraucošo stāvokli vietējo un reģionālo pašvaldību publisko finanšu jomā, jo tas kavē Eiropas ekonomikas atveseļošanu un līdz ar to apdraud stratēģijas “Eiropa 2020” veiksmīgu īstenošanu; tāpēc uzskata, ka vajadzētu uzsākt vietējā un reģionālā līmeņa publisko finanšu visaptverošu pārskatīšanu saistībā ar nākamo daudzgadu finanšu shēmu;

Stratēģijas “Eiropa 2020” un septiņu tās pamatiniciatīvu īstenošana partnerībā, izmantojot teritoriālos līgumus

38. norāda, ka visas ES iestādes nepārprotami atzīst, ka daudzlīmeņu pārvaldība ir vajadzīga, lai īstenotu stratēģijas “Eiropa 2020” galvenos mērķus un septiņas tās pamatiniciatīvas;

39. tāpēc jo īpaši atbalsta Eiropadomes 2011. gada 25. marta secinājumos⁽¹³⁾ iekļauto ieteikumu, kurā atzīts, ka galveno politisko un ekonomikas dalībnieku, tostarp Reģionu komitejas un reģionu iesaistīšana ir priekšnoteikums, lai “Eiropas pusgada” ieviešanas perspektīvā nodrošinātu atbalstu stratēģijas “Eiropa 2020” mērķiem;

40. pauž gandarījumu, ka vairāku dalībvalstu valsts reformu programmās (VRP) vairāk ņemts vērā dažādu pārvaldības līmeņu partnerības potenciāls; tomēr izsaka nožēlu, ka joprojām trūkst iedarbīgu mehānismu un procedūru daudzlīmeņu pārvaldības principa ieviešanai, lai nodrošinātu politikas jomu integrēšanu un dažādu pārvaldības līmeņu darba kārtības un budžeta saskaņošanu atbilstīgi subsidiaritātes principam;

41. tādēļ aicina dalībvalstis pilnībā iesaistīt reģionālās un vietējās pašvaldības VRP izstrādes un īstenošanas procesā, kā arī stabilitātes un konverģences programmās, jo stratēģijas “Eiropa 2020” vispārējo mērķu un VRP paredzēto pasākumu saskaņotību varēs panākt tikai ar dažādu pārvaldības līmeņu partnerību⁽¹⁴⁾;

⁽¹³⁾ Atsaucoties uz Eiropadomes 2011. gada 24. un 25. marta secinājumiem — EUCO 10/1/11 rev 1 — Reģionu komiteja stratēģijas “Eiropa 2020” īstenošanas uzraudzības foruma darbības ietvaros secināja, ka saskaņā ar VRP ietvertu informāciju:

— divās trešdaļās dalībvalstu (19 dalībvalstīs no 27) reģionālās un vietējās pašvaldības bija iesaistītas VRP izstrādes procesā;

— vairumā dalībvalstu notika apspriešanās ar reģionālajām un vietējām pašvaldībām, un astoņās dalībvalstīs minētās pašvaldības bija tieši iesaistītas VRP sagatavošanā;

— trīspadsmit (tai skaitā 5 visapdzīvotāko) dalībvalstu VRP minētas iniciatīvas, kas balstītas uz daudzlīmeņu pārvaldību;

— divās dalībvalstīs (BE, PT) pieņemti reģionālajām īpatnībām atbilstoši mērķi;

— viena dalībvalsts (RO) izteikti paziņoja, ka tā pieņems RK priekšlikumu par teritoriālajiem līgumiem;

— dažas dalībvalstis izvirzīja mērķi īstenot integrētu pieeju un stiprināt dažādu pārvaldības līmeņu sinerģiju, veidojot efektīvākas koordinēšanas/dialoga struktūras.

⁽¹⁴⁾ Reģionu komitejas atzinums “Vietējo un reģionālo pašvaldību loma stratēģijas “Eiropa 2020” mērķu sasniegšanā” (CdR 72/2011 rev.1) un Reģionu komitejas rezolūcija Vietējo un reģionālo pašvaldību ciešāka iesaistīšana stratēģijā “Eiropa 2020” (CdR 199/2010 fin).

42. aicina Eiropas Komisiju stiprināt Valsts reformu programmu un dalībvalstu ikgadējo progresa ziņojumu sadaļas "Pārvaldība" uzraudzību, lai ES Padome varētu izstrādāt konkrētus ieteikumus, kas rosinātu dalībvalstis paplašināt un stiprināt dažādu pārvaldības līmeņu partnerību VRP īstenošanā;

43. vēlreiz uzsver, ka jāizvirza **daudzlīmeņu līgumattiecību mērķis**, lai īstenotu septiņas pamatiniciatīvas un ieviestu inovatīvus mehānismus⁽¹⁵⁾, par piemēru ņemot vietējās digitālās programmas un "stakeholder arrangements", kas ierosināti Digitālajā programmā Eiropai⁽¹⁶⁾, Eiropas Komisijas "Pārdomātas specializācijas programmā" vai pamatiniciatīvu "Jaunatne kustībā" un "Inovācijas savienība" mērķu īstenošanā, stiprinot visu iesaistīto dalībnieku un stratēģiju saskaņotību visos līmeņos⁽¹⁷⁾;

44. pauž nožēlu, ka reģionālās un vietējās pašvaldības nav tieši iesaistītas stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanai paredzētās atvērtās koordinācijas metodes visos posmos, un stingri atbalsta to iesaistīšanu minētajā procesā;

45. norāda uz **integrētas pieejas** pievienoto vērtību, īpaši nolūkā stiprināt ES ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un stratēģijas "Eiropa 2020" sinerģiju, ievērojot subsidiaritātes principu, un izmantot struktūrfondu līdzekļus ieguldījumiem enerģētikas jomā, kā arī klimata pārmaiņu seku mazināšanu un pielāgošanos šīm pārmaiņām iekļaut visās pašreizējās ES pamatstratēģijās, tostarp lauksaimniecības un lauku attīstības politikā;

Jauna paradigma turpmākajai kohēzijas politikai

46. norāda, ka apspriešanās rezultāti saistībā ar Komisijas 5. ziņojumu par kohēziju apstiprina RK un reģionālo un vietējo pašvaldību aicinājumu nostiprināt partnerības principu; šādu pieeju apstiprinājusi arī Padome, atzīstot daudzlīmeņu pārvaldības nozīmi stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanā ar jaunās kohēzijas politikas starpniecību⁽¹⁸⁾;

47. ar gandarījumu secina, ka "Teritoriālās attīstības programmā 2020", ko Padome pieņēma 2011. gada maijā, ierosināts izmantot daudzlīmeņu pārvaldību teritoriālās kohēzijas mērķiem, Eiropas Komisija aicināta tās veiktajos ietekmes novēr-

⁽¹⁵⁾ Reģionu komitejas rezolūcija "Efektīvāku instrumentu kopums ES stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanai: dalībvalstu un Eiropas Savienības ekonomikas un nodarbinātības politikas integrētās pamatnostādnes", CdR 175/2010 fin.

⁽¹⁶⁾ Komisijas darba dokuments – SEC(2011) 708 (http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/scoreboard/docs/scoreboard.pdf). Šajā sakarā RK savā atzinumā CdR 104/2010 fin aicina piešķirt Komitejai, reģionālajām un vietējām pašvaldībām un to apvienībām proaktīvu lomu Eiropas Digitalizācijas programmas pārvaldības ciklā.

⁽¹⁷⁾ CdR 373/2010 fin.

⁽¹⁸⁾ Padomes secinājumi saistībā ar 5. ziņojumu par ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, Vispārējo lietu Padomes 3068. sesija Briselē 2011. gada 21. februārī. Reģionu komitejas atzinums "Kohēzijas politikas ieguldījums stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanā", CdR 223/2010 fin.

tējumos ņemt vērā teritoriālo dimensiju, savukārt Reģionu komiteja aicināta sniegt vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījumu;

48. ar gandarījumu secina, ka attiecībā uz kohēzijas politiku laikposmam pēc 2013. gada Komisija ir ņēmusi vērā atsevišķus Komitejas ieteiktos daudzlīmeņu pārvaldības un **daudzfunkcionālas integrētas pieejas**⁽¹⁹⁾ principus un mehānismus, iekļaujot jaunās vispārīgās regulas par struktūrfondu un kohēzijas fondu projektā prasības, kuru mērķis ir

— iekļaut jaunajā pantā skaidru norādi uz partnerību un daudzlīmeņu pārvaldību, jo abi šie principi ir jāievēro visos partnerības nolīgumu un darbības programmu īstenošanas posmos;

— atspoguļot šos vispārīgos principus arī citos regulas pantos, kas saistīti ar partnerības nolīgumiem un darbības programmām;

— iesniegt dalībvalstīm pieprasījumu gada pārskatos izvērtēt partnerības un daudzlīmeņu pārvaldības principu ieviešanu gūtos panākumos;

— paredzēt iespēju izstrādāt funkcionālas darbības programmas.

49. pauž gandarījumu par Komisijas priekšlikumu izveidot vienotu stratēģisko satvaru, kurā ietverti dažādi Kopienas intervences mehānismi teritoriālās attīstības atbalstam (ELFLA, struktūrfondi: ERAF un ESF, Kohēzijas fonds, EZF), un prasa, lai reģionālās un vietējās iestādes būtu konkrēti iesaistītas partnerības nolīgumu izstrādē;

50. šajā sakarā aicina Eiropas likumdevēju apstiprināt šos noteikumus un atbalstīt tos, lai nodrošinātu

— vietējo un reģionālo iestāžu pārstāvju iesaistīšanu dalībvalstu delegācijas sastāvā, kad paredzēta partnerības nolīgumu saturiska apspriešana ar Eiropas Komisiju;

— partnerības un daudzlīmeņu pārvaldības principu nostiprināšanu turpmākajā Eiropas kodeksā, kurā būs noteikti iepriekšminēto principu mērķi un kritēriji;

— Eiropas Komisijas un Reģionu komitejas dialogu par dalībvalstu gada pārskatu pārvaldības aspektiem, lai izvērtētu katrā dalībvalstī panākto progresu un šķēršļus, pirms Padome izstrādā savus ieteikumus;

⁽¹⁹⁾ Reģionu komitejas perspektīvas atzinums "Kohēzijas politikas nākotne", CdR 210/2009 fin.

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai "Secinājumi piektajā ziņojumā par ekonomikas, sociālo un teritoriālo kohēziju — kohēzijas politikas nākotne", COM(2010) 642 final.

— sadarbības rādītāja turpmāku izstrādi, kas ļautu novērtēt līdzdalības pārvaldības līmeni dalībvalstīs;

51. uzskata, ka **teritoriālā sadarbība** ir reģionālās politikas neatņemama sastāvdaļa, bet Eiropas teritoriālās sadarbības grupa ir laba daudzlīmeņu pārvaldības laboratorija ⁽²⁰⁾;

52. pauž gandarījumu, ka Eiropas Komisijas 2011. gada oktobrī iesniegtais priekšlikums pārskatīt ETSG regulu norāda uz vēlmi īstenot teritoriālās kohēzijas mērķi un ietver virkni iepriekš formulētu RK priekšlikumu, īpaši attiecībā uz divpusēju ETSG izveidi ar trešo valstu struktūrām ⁽²¹⁾; vērs uzmanību uz ETSG kā sadarbības struktūras potenciālu ne tikai reģionālajā politikā, bet arī citās ES nozaru politikas jomās;

53. uzsver Reģionu komitejas ETSG platformas nozīmi šā instrumenta sekmēšanā un darbības atbalsta nodrošināšanā jaunu ETSG izveidei, izmantojot, piemēram, labas prakses apmaiņu;

54. aicina Eiropas Komisiju makroreģionālo stratēģiju izstrādē īpašu uzmanību pievērst

— daudzlīmeņu pārvaldības principa stingrai ievērošanai struktūrās, kas saistībā ar makroreģionālajām stratēģijām atbild par apspriešanos, izstrādi, īstenošanu un uzraudzību;

— tādu uzraudzības instrumentus un finanšu programmu izstrādei, kuru pamatā ir vietējās un reģionālās attīstības stratēģijas un plāni, nodrošinot daudzlīmeņu pieeju, lai šos makroreģionus attīstītu arī kā "teritoriālus klasterus";

— reģionālās un vietējās pārvaldes iestāžu strukturālai šādu stratēģiju galīgajā uzbūvē, lai nepieļautu iespējamo pārvaldības koncentrēšanos valsts līmenī;

— šādu stratēģiju ES pievienotās vērtības atspoguļošanai, piemēram, baltajā grāmatā;

Vienotā tirgus veidošana partnerībā

55. atzinīgi vērtē Aktā par vienoto tirgu ierosinātos divpadsmit mehānismus izaugsmes, konkurētspējas un sociālā progressa veicināšanai un atbalsta Padomes prasību, kurā uzsvērta nepieciešamība stiprināt vienotā tirgus pārvaldību un Eiropas Komisija aicināta turpināt mērķtiecīgu darbu šajā virzienā ⁽²²⁾;

⁽²⁰⁾ Reģionu komitejas pašiniciatīvas atzinums "Jaunas perspektīvas ETSG regulas pārskatīšanā", *CdR 100/2010 fin.*

⁽²¹⁾ Reģionu komitejas pašiniciatīvas atzinums "Jaunas perspektīvas ETSG regulas pārskatīšanā", *CdR 100/2010 fin.*

⁽²²⁾ Padomes secinājumi par Vienotā tirgus aktu – vienotā tirgus iedzīvināšanas prioritātes, Ekonomikas un finanšu lietu Padomes 3105. sesija Briselē 2011. gada 12. jūlijā. Reģionu komitejas atzinums "Ceļā uz aktu par vienoto tirgu", *CdR 330/2010 fin.*

56. norāda, ka ziņojumā par pārvaldību un partnerību vienotajā tirgū Eiropas Parlaments "atzīmē, ka vienotā tirgus noteikumus bieži vien īsteno vietējās un reģionālās varas iestādes; aicina Komisiju un dalībvalstis turpināt attīstīt un paplašināt partnerību ar vietējām un reģionālajām varas iestādēm, aptverot ne tikai kohēzijas politiku, bet arī vienotā tirgus politikas virzienus" ⁽²³⁾;

57. tāpēc lūdz nodrošināt Akta par vienoto tirgu vispārējas īstenošanas uzraudzību, lai garantētu iniciatīvas saskaņotību un veidotu vienoto tirgu partnerībā; uzskata, ka šis uzdevums jāveic stratēģijas "ES 2020" īstenošanas uzraudzības forumam, jo vienotā tirgus darbības atveseļošana ir viens no šīs stratēģijas elementiem;

58. norāda uz Komitejas zīmes "Eiropas reģions, kas veicina uzņēmējdarbību" sniegto ieguldījumu, lai, balstoties uz Mazās uzņēmējdarbības akta principiem ⁽²⁴⁾, izstrādātu stratēģisku redzējumu integrētai teritoriālajai attīstībai; mazās uzņēmējdarbības akta (MUA) īstenošanai reģionālajā līmenī aicina izveidot partnerattiecības mazā uzņēmējdarbības akta ietvaros (*Small Business Act Partnerships*), kā arī iecelt "MVU sūtņus" (MVU pārstāvjus) valstu, reģionālajā/teritoriālajā līmenī, un ierosina, lai Komiteja būtu iesaistīta MUA konsultatīvās grupas, kuru paredzēts izveidot, darbā;

59. vēlreiz norāda, ka vietējās un reģionālās pašvaldības un jo īpaši reģioni ar likumdošanas pilnvarām ir jāiesaista līdzdalības mehānismos, lai transponētu un optimāli piemērotu vienotā tirgus tiesību aktus;

Turpmākā politika vides, klimata pārmaiņu un enerģētikas jomā ⁽²⁵⁾ ⁽²⁶⁾

60. aicina starptautiskās iestādes un Eiropas Savienību ņemt vērā pievienoto vērtību, ko reģionālās un vietējās pašvaldības var sniegt vides un ilgtspējīgas attīstības globālajā pārvaldībā, konkrēti, daudzpusējo vides nolīgumu, piemēram, ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*), Konvencijas par Bioloģisko daudzveidību (*CBD*), Rio+20 programmas "zaļās" ekonomikas un pilsētu ilgtspējīgas attīstības veicināšanai, īstenošanā ⁽²⁷⁾;

⁽²³⁾ Ziņojums par pārvaldību un partnerību vienotajā tirgū (2010/2289(INI)).

⁽²⁴⁾ Reģionu komitejas atzinuma projekts "Pārskats par "Eiropas mazās uzņēmējdarbības aktu" ", *CdR 151/2011 rev.1.*

⁽²⁵⁾ Skatīt RK perspektīvas atzinumā "Vietējo un reģionālo pašvaldību loma turpmākajā vides politikā" (*CdR 164/2010 fin*) iekļautos konkrētos ieteikumus pa to, kā īstenot daudzlīmeņu pārvaldības pieeju visos ES vides politikas izstrādes posmos.

⁽²⁶⁾ Skatīt arī Komisijas balto grāmatu "Ceļvedis uz Eiropas vienoto transporta telpu — virzība uz konkurētspējīgu un resursefektīvu transporta sistēmu", COM(2011) 144 final.

⁽²⁷⁾ Reģionu komitejas atzinums "ES un starptautiskā bioloģiskās daudzveidības politika pēc 2010. gada" (*CdR 112/2010 fin*) un "Starptautiskā klimata politika pēc Kopenhāģenas konferences" (*CdR 245/2010 fin*), RK atzinuma projekts "Reģionālo un vietējo pašvaldību ieguldījums ilgtspējīgai attīstībai vēltajā ANO 2012. gada konferencē (Rio+20)", *CdR 187/2011 rev.1.*

61. uzskata, ka konstruktīvs risinājums, kā vietējo un valstu līmeni iesaistīt ar klimata pārmaiņām saistītajos pielāgošanās pasākumos, ir noslēgt uz rezultātiem orientētus nolīgumus, saskaņā ar kuriem iesaistītie pārvaldības līmeņi var brīvprātīgi uzņemties saistības, lai mazinātu klimata pārmaiņu sekas, un kopīgi uzņemties atbildību par attiecīgo ieguldījumu un tā izpildi⁽²⁸⁾;

62. norāda, ka arvien lielāka nozīme ir reģionu un uzņēmumu noslēgtajiem nozaru un starpnozaru līgumiem enerģētikas un klimata jomā. Šādi līgumi būtu īpaši jāatbalsta, lai sadarbībā ar vietējā un reģionālā līmeņa lēmumu pieņēmējiem un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) pēc iespējas ātrāk izstrādātu un ieviestu tehnoloģijas ar zemu oglekļa emisiju līmeni;

63. norāda, ka pilsētas rada 75 % oglekļa emisiju kopapjoma, un uzsver, ka efektīvai rīcībai pasaules mērogā ir vajadzīga daudzlīmeņu pārvaldības pieeja, kas paredz koordinētu rīcību vietējā, reģionālajā, valstu un pārvalstu līmenī, ievērojot subsidiaritātes principu; šajā saistībā uzsver, ka ES Reģionu komitejas ierosinātais "Vietējo un reģionālo pašvaldību teritoriālais līgums par stratēģiju "Eiropa 2020"" var būt nozīmīgs instruments klimata pārmaiņu radīto problēmu risināšanai;

64. norāda, ka uzmanīgi jāizvērtē ar stratēģiju "Enerģētika 2020" saistīto stratēģisko nostādņu un tiesību aktu ietekme uz vietējo un reģionālo pašvaldību administratīvajām un finanšu izmaksām un jāraugās, lai tiktu ievēroti subsidiaritātes un proporcionalitātes principi, un stingri atbalsta inovatīvu instrumentu izstrādi šīs stratēģijas īstenošanai⁽²⁹⁾;

65. vēlreiz apliecina savas saistības attiecībā uz Pilsētas mēru paktu, kura uzdevums ir sekmēt CO2 emisijas samazināšanas kopīgā mērķa sasniegšanu, un iesaka to paplašināt gan tematiski, iekļaujot tajā arī citas ilgtspējīgas ekonomikas jomas, piemēram, ūdens resursu apsaimniekošanu, gan arī ģeogrāfiski, aptverot Savienības Vidusjūrai un Austrumu partnerības dalībvalstis un iesaistot tādus politiskos forumus kā ARLEM un CORLEAP, bet pasaules līmenī — pasaules pilsētas mēru paktu;

Turpmākā kopējā lauksaimniecības politika, zivsaimniecības politika un jūrlietu politika

66. uzskata, ka daudzlīmeņu pārvaldības ieviešana ir priekšnoteikums kopējās lauksaimniecības politikas pēc 2013. gada veiksmīgai pārstrādāšanai, lai tādējādi nodrošinātu vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistīšanu kopējās politikas pamatnos-

tādņu, kā arī īstenošanas un pārvaldības noteikumu izvēlē un veidotu sinerģiju starp lauku attīstības politiku un citām ES politikas jomām, it īpaši — kohēzijas politiku⁽³⁰⁾;

67. lai pilnveidotu mehānismu vietējo un reģionālo pašvaldību savlaicīgai iesaistīšanai kopējās lauksaimniecības politikas un lauku attīstības politikas izstrādē, aicina pilnībā iesaistīt Komiteju Eiropas Komisijas konsultatīvo grupu sagatavošanas darbā;

68. uzskata, ka integrēta pieeja jaunajai zivsaimniecības politikai varētu nodrošināt zvejas uzņēmumu ilgtspēju un zvejas resursu ilgtspējīgu izmantošanu; atbalsta decentralizētu lēmumu pieņemšanu ar mērķi mazināt Eiropas mikropārvaldības radīto konsekvences trūkumu, atsevišķos gadījumos izmantojot komitoloģijas procedūru un saskaņā ar Kapienas regulējumu deleģējot dažu zivsaimniecības darbību pārvaldību dalībvalstīm, reģioniem un pašai nozarei;

69. rosina uzlabot koordināciju to nozaru politikā, kas saistītas ar piekrastes zonu izmantošanu, un veidot vienotu Eiropas jūrlietu un zivsaimniecības fondu, kurā būtu apvienoti visi ar minētajām nozarēm saistītie instrumenti; tāpēc Komiteja aicina izveidot Eiropas jūrniecības platformu, kas apvienotu vietējās un reģionālās pašvaldības un attiecīgās ieinteresētās personas, kā arī nodrošinātu tām ērtu instrumentu atbildības jomu sadalīšanai un labas prakses piemēru popularizēšanai⁽³¹⁾;

Stokholmas programmas īstenošana kopā ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām

70. atgādina, cik nozīmīga ir Komitejas iesaistīšanās Stokholmas programmas rīcības plāna īstenošanā un vērtēšanas kārtības izstrādāšanā, lai nodrošinātu labāku vietējo pašvaldību pieredzes izmantošanu;

71. uzskata, ka reģionālo un vietējo pašvaldību iesaistīšanās Eiropas legālās imigrācijas sistēmas izveidē, nelegālās imigrācijas apkarošanas pasākumu noteikšanā, imigrantu pamattiesību aizsardzībā un attīstības sadarbībā ar izcelsmes valstīm stiprinās ES rīcības legitimitāti, ja vien tiks stingri ievēroti subsidiaritātes princips;

72. aicina izmantot teritoriālās ietekmes novērtējumus, lai izvērtētu reģionālajām un vietējām pašvaldībām noteiktās prasības attiecībā uz juridiskās piemērošanas pasākumiem, par kurām lēmumi pieņemti ES vai valstu līmenī;

⁽²⁸⁾ Reģionu komitejas atzinums "Starptautiskā klimata politika pēc Kopenhāģenas konferences", CđR 245/2010 fin.

⁽²⁹⁾ RK perspektīvas atzinums "Vietējo un reģionālo pašvaldību loma turpmākajā vides politikā" (CđR 164/2010 fin) un perspektīvas atzinums "Klimata pārmaiņu jautājuma iekļaušana visās politikas jomās, un turpmākais ES budžets", CđR 104/2011 fin.

⁽³⁰⁾ Reģionu komitejas pašiniciatīvas atzinums "KLP perspektīvas pēc 2013. gada", CđR 127/2010 fin.

⁽³¹⁾ Reģionu komitejas atzinums "Integrētas jūrniecības politikas izstrāde un zināšanas par jūru 2020", CđR 339/2010 fin

73. ar gandarījumu secina, ka Komitejas dalība ikgadējās ministru konferencēs par integrācijas jautājumiem un tās ieguldījums gan Eiropas Integrācijas foruma darbā, gan Komisijas rokasgrāmatas par integrāciju sagatavošanā, iepazīstinot ar vietējo un reģionālo pašvaldību labas prakses piemēriem, gan arī Eiropas Integrācijas fonda gada vai daudzgadu prioritāšu izvirzīšanā ir veicinājusi daudzlīmeņu pieejas atzīšanu Eiropas 2. programmā integrācijai⁽³²⁾, kurā noteikti:

- dažādu līmeņu ieinteresēto personu “teritoriālie līgumi”;
- vietējo un reģionālo dalībnieku iesaistīšana integrācijas politikas veidošanā ES plānošanas ietvaros;
- konsultatīvo procesu nostiprināšana, rīkojot stratēģiskas tikšanās ar Reģionu komiteju;
- elastīgu instrumentu kopas izstrāde, kurā ietverti “Eiropas moduļi” valstu un vietējā līmeņa politikas un prakses atbalstam;

Daudzlīmeņu pārvaldības mehānismi ES paplašināšanās stratēģijas atbalstam

74. atbalsta gan pirmspievienšanās palīdzības instrumenta pielāgošanu, lai tas atbilstu saņēmējvalstu vietējo un reģionālo pašvaldību vajadzībām, gan teritoriālās sadarbības attīstību un, it īpaši, Eiropas teritoriālās sadarbības grupas (ETSG) instrumentu, jo abi minētie instrumenti ir būtiski, lai nostiprinātu daudzlīmeņu pārvaldības dimensiju Eiropas mērogā;

Kaimiņattiecību politikas konsolidācija ar daudzlīmeņu pārvaldību

75. atgādina, ka Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu Reģionālo un vietējo pašvaldību asambleja (ARLEM) un Austrumu partnerības valstu un ES valstu reģionālo un vietējo pašvaldību konference (CORLEAP), pulcinot ES vietējo un reģionālo pašvaldību un Savienības Vidusjūrai valstu vēlētos pārstāvjus un arī Austrumu partnerības pārstāvjus, veido šo abu procesu institucionālo satvaru;

76. uzskata, ka daudzlīmeņu demokrātija un iekļaujoša pieeja ir būtiski priekšnosacījumi, lai veiksmīgi īstenotu minētos procesus. Komiteja secina, ka divas minētās politiskās iniciatīvas, kas stiprina kaimiņattiecību politikas teritoriālo dimensiju, atbilst acīmredzamai nepieciešamībai vietējā un reģionālā līmenī veidot ilgtspējīgas politiskās un administratīvās struktūras, lai efektīvi izmantotu finanšu instrumentus un ieviestu mehānismus ekonomiskās, sociālās un teritoriālās attīstības veicināšanai partnervalstīs, pateicoties starpreģionālajai sadarbībai;

77. aktīvi strādā, lai ARLEM cieši iesaistītos Savienības Vidusjūrai pārvaldībā, tādējādi ļaujot trijos krastos esošajām vietējām

un reģionālajām pašvaldībām piedalīties Savienības Vidusjūrai dažādo struktūru politiskajā dialogā un izmantot sadarbības stiprināšanas mehānismus un instrumentus;

78. lai konsolidētu institucionālo forumu, kas izveidots ar CORLEAP, vēlas veidot pastāvīgu dialogu ar Eiropas Komisiju un partnervalstīm, lai noteiktu konkrētu kārtību, kā Austrumu partnerības valstu vietējās un reģionālās pašvaldības varētu piedalīties četru partnerības forumu darbā, iesaistīties asociācijas nolīgumu, stratēģisko dokumentu un rīcības plānu izstrādē un, it īpaši, īstenot un izvērtēt nacionālās indikatīvās programmas;

Daudzlīmeņu pārvaldība globalizācijas apstākļos: jaunas dinamikas perspektīva

79. uzskata, ka Eiropas attīstības politikas pārskatīšanā jāizmanto teritoriālā pieeja un jānodrošina vietējo un reģionālo pašvaldību plašāka līdzdalība Tūkstošgades attīstības mērķu īstenošanā⁽³³⁾; šajā sakarā uzsver, ka partnervalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām nepieciešams atbalsts, lai attīstītu tehniskās un finansiālās spējas;

80. vēlas uzsvērt decentralizētas sadarbības pievienoto vērtību un īpaši iniciatīvas, kuru mērķis ir veicināt ES un attīstības valstu vietējo un reģionālo pašvaldību, kā arī ES iestāžu viedokļu apmaiņu un politisko dialogu, piemēram, konference par decentralizētas sadarbības jautājumiem, Decentralizētas sadarbības portāls un decentralizētas sadarbības “birža”. Visus minētos instrumentus būtu jākonsolidē iestāžu sadarbības ietvaros Eiropas līmenī;

81. ar gandarījumu norāda, ka vairāku starptautisko organizāciju būtiskais ieguldījums baltās grāmatas par daudzlīmeņu pārvaldību apspriešanā⁽³⁴⁾ liecina, ka tās ir ieinteresētas šādā pieejā Eiropas Savienības līmenī, lai attīstītu minēto organizāciju darbības teritoriālo dimensiju un veidotu partnerattiecības citos pasaules reģionos, tādējādi sekmējot nozaru politiku savstarpējo papildināmību;

82. saistībā ar vietējo un reģionālo pašvaldību būtisko nozīmi pasaules mēroga pārvaldības mehānismos, uzsver

- tendenci, ka starptautiskās organizācijas vairāk ņem vērā globalizācijas teritoriālo ietekmi uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām un ka izvērsās pārdomas par vispārēju un līdzsvarotu attīstības politiku un sociālo kohēziju pasaules mērogā⁽³⁵⁾,
- vietējo un reģionālo pašvaldību līmeņa paradiplomatijas lietderību, it īpaši pilsētu diplomātijas un ar likumdošanas pilnvarām apveltīto reģionu diplomātijas lietderību,

⁽³²⁾ Reģionu komitejas atzinums un Eiropas Komisijas zaļā grāmata “ES attīstības politika iekļaujošas izaugsmes un ilgtspējīgas attīstības atbalstam — ES attīstības politikas ietekmes palielināšana”, CdR 408/2010 fin.

⁽³⁴⁾ Pārskats par konsultācijām “Reģionu komitejas Baltā grāmata par daudzlīmeņu pārvaldību” – CdR 25/2010 fin

⁽³⁵⁾ Skatīt Pasaules reģionālo apvienību foruma (FOGAR) darbību.

⁽³²⁾ Komisijas priekšlikums “Eiropas programma trešo valstu pilsoņu integrācijai”, COM(2011) 455 galīgā redakcija.

- ieguldījumu, ko nodrošinājis dialogs un pieredzes apmaiņa ar citām lielām reģionālām teritorijām, kurās ir vietēja līmeņa palāta, piemēram Rietumāfrikas Ekonomiskā un monetārā savienība (UEMOA) vai MERCOSUR reģionālā palāta,
- jaunu sadarbības un politiskā dialoga iespējas, ko Reģionu komitejai un vietējām un reģionālajām pašvaldībām ierosinājušas dažas starptautiskās organizācijas (ESAO, Starptautiskais Darba birojs, UNEP, UNDP un UNHABITAT, UNESCO, FAO u.t.t.)⁽³⁶⁾;

83. tāpēc secina, ka, ņemot vērā decentralizācijas tendenci un vietējā un reģionālā līmeņa dalībnieku nozīmes palielināšanos pasaulē, var prognozēt, ka tās iesaistīsies globalizācijas pārvaldības mehānismos un līdz ar to sekmēs jaunu daudzpusēju attiecību veidošanos;

D. Jauns posms daudzlīmeņu pārvaldības īstenošanas konsolidācijā

84. ir apņēmusies sagatavot **Progresu ziņojumu par daudzlīmeņu pārvaldību Eiropas Savienībā**, lai katru gadu izvērtētu, cik lielā mērā Eiropas Savienības politikas ciklā tiek ņemti vērā šāda veida pārvaldības galvenie principi un mehānismi, ziņojumā īpašu vērību veltot izvērtēto politikas jomu un stratēģiju teritoriālajai dimensijai; pirmajā ziņojumā tiks norādīts uz progresu un apzinātajiem šķēršļiem ES lēmumu pieņemšanas procesā, īpaši saistībā ar ES 2010. gada politiskās programmas četrām galvenajām stratēģijām un politikām, t.i., stratēģiju "Eiropa 2020", Enerģētikas stratēģiju 2011.–2020. gadam, Stokholmas programmu un Pavasara darba kārtību⁽³⁷⁾;

⁽³⁶⁾ Reģionu komiteja vēlreiz norāda, ka tā vēlas, lai Rio+20 sammitā UNEP vai Ilgtspējīgas attīstības padomei tiktu piešķirtas pilnvaras izveidot jaunu struktūru – reģionālo un vietējo pašvaldību pastāvīgu komiteju, kas atbilstīgā veidā atspoguļotu daudzlīmeņu pārvaldību un būtu pastāvīgs mehānisms konsultācijām un sadarbībai ar reģionālajām pārvaldes iestādēm un vietējām pašvaldībām visā pasaulē. Reģionu komiteja varētu būt tam par paraugu. Tā dēvētās Rio konvencijas ietvaros pēdējā laikā arvien vairāk atzīta reģionālo un vietējo pašvaldību kā pārvaldes iestāžu statuss: piemēram, lielas cerības vies Kankūnas nolīgums un Konvencijas par bioloģisko daudzveidību COP 10 lēmums X/22, kurā paredzēts rīcības plāns vietējām un reģionālajām pašvaldībām, pilsētām un citām vietējām struktūrām. RK vēlreiz uzsver, ka ilgtspējīgas attīstības institucionālajā sistēmā līdzās valsts valdībām un ANO struktūrām jābūt iesaistītām arī reģionālajām un vietējām pašvaldībām. Atzinuma projektā (CdR 187/2011 rev.1) "ES vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījums ANO 2012. gada ilgtspējīgai attīstībai veltītajā konferencē ("RIO+20)" RK pauž nožēlu, ka pašreizējā starptautiskajā pārvaldības struktūrā, neraugoties uz pašvaldību īpašo nozīmi pārvaldībā, tās bieži vien, tāpat kā citas nozīmīgas grupas, ir iekļautas ANO struktūrās līdzās pilsoniskajai sabiedrībai un uzņēmumiem.

⁽³⁷⁾ Pirmā progresu ziņojuma pamatā ir Eiropas Publiskās pārvaldes institūta (EIPA) veikts pētījums.

85. Pirmā progresu ziņojuma rezultāti ļauj secināt, ka

- izstrādātā metodoloģija⁽³⁸⁾ liecina par daudzlīmeņu pārvaldības sistēmas veidošanos ES iestāžu līmenī, kur informācija ir nepārtraukta, tā (lielākoties) tiek sniegta atvērtā un pārredzamā veidā vairākos līmeņos, un kurā parasti jau darbojas konsultāciju mehānismi, kuros iesaistīti visi līmeņi u.t.t. Taču daudzlīmeņu pārvaldības papildu metožu un mehānismu izvērtēšana ļāvusi noskaidrot būtiskus trūkumus. Tas konkrēti attiecas uz inovatīvu mehānismu un instrumentu izmantošanu nolūkā ieviest daudzlīmeņu pārvaldības principus politikas saturā;

- salīdzinošs rezultātu apkopojums liecina, ka visaugstāko kopvērtējumu guvis politiskais process saistībā ar stratēģijas "Eiropa 2020" izstrādi. Tas nozīmē, ka noskaidrota prakse, kas vairāk atbilst daudzlīmeņu pārvaldības rādītājiem, kuri izstrādāti daudzlīmeņu pārvaldības kvalitātes izvērtēšanai. Viszemāko vērtējumu guvusi daudzlīmeņu pārvaldība saistībā ar 2010. gada Pavasara paketi Tūkstošgades mērķu sasniegšanai. Iesaistīto pušu līdzdalības procesa nepietiekama pārredzamība apgrūtināja minētās tiesību aktu paketes vērtēšanu, tāpēc tās novērtējums ir zems. Kopumā jāatzīmē, ka katrā no četrām politikas sadaļām ir reāls potenciāls daudzlīmeņu pārvaldības prakses uzlabošanai⁽³⁹⁾;

⁽³⁸⁾ Ir definētas sešas kategorijas, kas iekļautas divās sadaļās saistībā ar konkrētu daudzlīmeņu pārvaldības praksi (I. Procedūras: Informēšana & konsultācijas; ieinteresēto personu iesaistīšana un reaģēšanas spēja; II. ES politikas saturs: Teritoriāla / integrēta / vietējiem apstākļiem pielāgota politika; Lietpratīga regulējuma mehānismi un inovatīvi īstenošanas un partnerības instrumenti). Attiecībā uz sešiem minētajiem virzieniem, kas saistīti ar daudzlīmeņu pārvaldības vispārīgiem principiem un mērķiem, ir definēta arī "laba prakse" un noteikti rādītāji prakses īstenošanas izvērtēšanai.

⁽³⁹⁾ Salīdzinot kategoriju grupas "procedūras" un "saturs" vērtējumu, jāsecina, ka daudzlīmeņu pārvaldības prakse veiksmīgāk tiek īstenojama "procedūru" grupā (informēšana/konsultācijas, ieinteresēto personu iesaistīšana un reaģēšanas spēja), nekā "satura" grupā (inovatīvi īstenošanas instrumenti, lietpratīga regulējuma mehānismi, teritoriāla/integrēta pieeja), izņemot Pavasara paketi. Stratēģijas "Eiropa 2020" un Enerģētikas un klimata paketes vērtējums "procedūru" grupā ir 3/6. Tomēr rezultātu novērtējums liecina arī, ka stratēģija "Eiropa 2020" pozitīvu kopvērtējumu ieguvusi, pateicoties daudzlīmeņu pārvaldības "procedūru" prakses salīdzinoši augstam vērtējumam.

Sīkāk izvērtējot katras apakšgrupas komponentus, progresu ziņojuma diagrammas liecina, ka, izņemot Pavasara paketi, "procedūru" grupas augstāks vērtējums izskaidrojams ar (ļoti) augstu vērtējumu kategorijā "informēšana/konsultācijas" un zināmā mērā ar apmierinošiem rezultātiem kategorijā "iesaistīto pušu līdzdalība". Taču kopumā kategorijas "reaģēšanas spēja" vērtējums ir salīdzinoši zems. Otrajā sadaļā "ES politiku saturs" vienīgi stratēģija "Eiropa 2020" ir ieguvusi daudz maz apmierinošu vērtējumu grupā "lietpratīga regulējuma mehānismi un inovatīvi īstenošanas instrumenti". Attiecībā uz Enerģētikas un klimata paketi un Pavasara paketi tādi paši rezultāti vērojami grupā "teritoriāla/integrēta pieeja". Cita veida prakse ieguvusi salīdzinoši zemu vērtējumu.

86. uzskata: lai stiprinātu RK īstenoto uzraudzību, nākamajā konferencē par subsidiaritāti daudzlīmeņu pārvaldībai varētu vēlēt īpašu uzmanību, lai izvērtētu pirmajā progresa ziņojumā norādītās tendences un to ietekmi uz ES lēmumu pieņemšanas procesu;

87. tuvākajos mēnešos izstrādās **Eiropas Savienības daudzlīmeņu pārvaldības hartu**, ar kuru paredzēts veicināt vietējo un reģionālo iestāžu plašāku līdzdalību Eiropas demokrātijas īstenošanā. Hartas izstrādes procesa pamatā būs iekļaušana un līdzdalība, tādējādi sekmējot to, ka vietējie un reģionālie vēlētāji pārstāvji to uzskata par savu projektu.

Briselē, 2012. gada 16. februārī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētāja*
Mercedes BRESSO

Abonementa cenas 2012. gadā (bez PVN, ieskaitot sūtīšanas izdevumus)

ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, papīra formātā + DVD, ikgadējs	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 310 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 840 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, DVD, ikmēneša (apkopojošs)	22 oficiālajās ES valodās	EUR 100 gadā
ES Oficiālā Vēstneša pielikums (S sērija) – Publiskā iepirkuma līgumu konkursi, DVD, viens izdevums nedēļā	daudzvalodu: 23 oficiālajās ES valodās	EUR 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, C sērija – Konkursi	valodā(-ās) saskaņā ar konkursu(-iem)	EUR 50 gadā

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša, kas iznāk oficiālajās Eiropas Savienības valodās, abonements ir pieejams 22 valodās. Tajā ir L sērija ("Tiesību akti") un C sērija ("Paziņojumi un informācija").

Katrai valodas versijai nepieciešams atsevišķs abonements.

Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 920/2005, kas publicēta 2005. gada 18. jūnijā *Oficiālajā Vēstnesī* L 156, Eiropas Savienības iestādes uz zināmu laiku nesaista pienākums visus tiesību aktus sagatavot īru valodā un tos publicēt šajā valodā. Tādēļ *Oficiālā Vēstneša* izdevumus īru valodā var iegādāties atsevišķi.

Oficiālā Vēstneša pielikumu (S sērija – "Publiskā iepirkuma līgumu konkursi") var abonēt 23 oficiālo valodu versijās vienā daudzvalodu DVD formātā.

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša abonentiem ir tiesības saņemt dažādus *Oficiālā Vēstneša* pielikumus bez papildu samaksas. Abonentus informē par pielikumiem ar *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* iekļautiem paziņojumiem lasītājiem.

Pārdošana un abonementi

Dažādus maksas periodiskos izdevumus, tādus kā *Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis*, var abonēt pie mūsu komerciālajiem izplatītājiem. To saraksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lv.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) piedāvā tiešu bezmaksas piekļuvi Eiropas Savienības tiesību aktiem. Šajā vietnē iespējams iepazīties ar *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi*, un tajā ir iekļauti arī līgumi, tiesību akti, tiesu prakse un sagatavošanā esošie tiesību akti.

Lai uzzinātu vairāk par Eiropas Savienību, skatīt: <http://europa.eu>

